Bugün 16 sahife

AKŞAM

İngiliz hükûmetinin Filistini iki kısma ayırmaktan vazgeçmesi ihtimali kuvvetleniyor

Sene 20 — No. 7126 — Fiati her yerde 5 kuruş PERŞEMBE 18 Ağustos 1938 Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Başvekil fuarı açmak için bugün Izmire gidiyor

B. Celâl Bayar, Izmirde bir kaç gün kaldıktan sonra Istanbula dönecek

Başvekil B. Celâl Bayar, bugün saat on birde İzmir vapurile İzmire hareket edecektir. Başvekil, beynelmilel İzmir fuarını bir nutukla bizzat açacaktır.

B. Celâl Bayar, İzmirde bulunmasından bilistifade bazı tedkiklerde bulunacak, üç dört gün sonra da İstanbula dönecektir.

İktisad Vekili B. Şakir Kesebir, refakatinde müsteşar B. Hüsnü Yaman bulunduğu halde beynelmilel fuarın açılış töreninde bulunmak üzere trenle Ankaradan doğruca İzmire gitmiştir. Vekil, İzmirden sonra Egede bir tedkik seyahati yapacaktır.

İstanbul Ticaret odası umumî kâtibinin riyasetinde beş kişilik bir heyet ve Türkofis müdürü fuar münasebetile bugün İzmire gideceklerdir.

İzmir fuarının açılış merasiminde bulunmak üzere Yunanistandan 60 kişilik bir endüstri heyetinin hareket ettiği bildirilmektedir. Heyette Yunanistanın maruf sanatkârları bulunmaktadır.

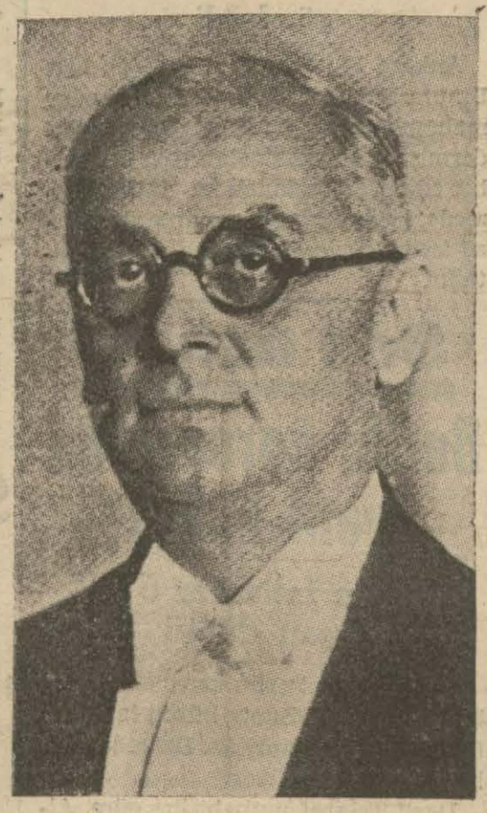

Başvekil B. Celâl Bayar

Bir harab konakta fırtına

Yetmiş senedir İstanbulda katillerin, hırsızların oturduğu köhne bina, meğer en nefis sanat eserlerinden, en değerli tarihî abidelerimizden biri imiş de haberimiz yok! Tam yıkılacağı sırada bazı hayırlı zevat bu hakikati meydana koydular. Fakat bu iddianın hakikat olduğuna kimse inanmadı: Bir bina ki çirkinliğinde herkes müttefik... Bir sanat eseri ki hangi sanatkârın eseri olduğunu kimse bilmiyor. Tarihî bir hatıra, fakat bu hatıraların değeri ne olduğunu kimse anlatamıyor. Mimarlar, müttefikan: «Yıkılsın!» diyorlar. Tarihten, sanattan anlıyan bir heyetin on bir kişisi yıkmak taraftarı, beş kişi «olmaz!» diyor.

Bir sanat eserine -hele böyle bir kaç asırlık yeni eserlere - değer veren ilk alâmet eser sahibinin şahsiyetidir. Hapishane binasının en büyük nasibsizliği onu yapan adamın meçhul olmasıdır. Ömründe bir tek eser yaratmış meçhul dehalar yok değildir. Fakat bir sanat eserinin en bellibaşlı sıfatı yüksek kıymeti karşısında hiç şüphe uyanmamasıdır. Bu zavallı bina, yetmiş senedir içine girip çıkan binlerce ceza mahkûmunun acı hatıralarından başka müşterek bir duygu mevzuu olamamış. Herhangi bir sanat veya tarih eserinin hiç şüphe götürmiyen değeri, mutlaka beynelmilel ölçüde olmasa bile, en aşağı, etrafına millî müşterek takdiri toplamış olmasıdır. Tarih ve sanat eserlerinin, eski tarih eserleri meraklıları tarafından her köşesi yıllardanberi didiklenen İstanbul gibi bir şehirde - hele bu bina umumî hapishane olursa - görülmemesine, unutulmasına imkân tasavvur olunamaz. Bu derece güzel, nadir bir mimarlık eseri nasıl olmuş da yıllarca gözden kaçmış? Eğer, bir asırdır, içi dışı binbir şekle girmiş bu köhne konakta fırtına koparmalar, bunun mimarî değerine değil de içinde sakladığı dört asır evvelki hatıralara bağlı kalıyorlarsa, orada millî tarihimizin, unutmak istemediğimiz hangi şerefli hadiselerinin yaşadığı merak edilecek bir şeydir. İstanbulun hangi köşesi bir tarih mahfazası değildir? İstanbulun binlerce yıllık tarihinde binbir devrin türlü hâdiselerine sahne olmuş her yere tarihî hatıra kudsiyetini vuracak olursak, bu şehri, imar kazması dokunmaz bir türbe haline sokarız.

Biz bu hâdiseye, sadece hapishane binasının yıkılması bakımından ehemmiyet vermiyoruz. Tehlikeli gördüğümüz bir fikrî halete işaret etmek istiyoruz: Dinî, felsefî, siyasî akidelerin mutaassıpları gibi, «asarı atika», «tarihî eser» sevgisini sofuluğa kadar götüren kaleksiyon meraklıları vardır. İstanbulu, bir plân dahilinde güzelleştirmek, medenîleştirmek isterken, her kazma kalkışta: «Aman oraya dokunmayın, orası benim hoşuma gidiyor!» Yahut: «Orada bilmem ne paşa çocuklarını sünnet etti!..», «Burada Elhaç bilmem ne efendi kahve içerdi...» diye feryad edenlerin itirazını dinlemek için her seferinde ulema meclisleri toplıyarak, elde pertavsız, sanat izi ararsak. zaten yıllara muhtaç olan İstanbulun imarı asırlar sürer, ve gün gelir, o zaman Karaköy köprüsünün fıstıkî boyası bile «tarihî hatıra» halini alır!

Tarihe hürmet etmek, eski hatıraları sevmek iyi şeydir. Fakat her eskinin içine gömülmek insanı ileri götürmez.

Südet şefleri Runcimana dileklerini anlattılar

Çek millî müdafaa meclisi komşu hükûmetlerin harekâtını dikkatle takibe karar verdi

Südet delegeleri ile politik Nazırlar arasında yapılan toplantıda bir nutuk irad eden B. Kundt, Südet projesile hükûmet projesinin imtizaç etmediğini söyledi

Lord Runcimana dileklerini izah eden Süd et şeflerinden mebus Frankla arkadaşları

Prag 17 — Lord Runciman ile müşavirleri, dün gece Alman Südet partisinin murahhaslarını kabul eylemişler ve Südetlerin metalibi hakkında verdikleri şifahî izahatı dinlemişlerdir.

Konuşma gece yarsından sonraya kadar devam etmiştir. Konuşulan meseleler hakkında büyük bir ketumiyet muhafaza edilmektedir.

Prag 17 — Çekoslovak hükûmeti, memleketin emniyetine âzamî derecede dikkat etmeğe devam ediyor. Dün toplanan Millî müdafaa meclinin içtimaı bir buçuk saatten ziyade sürmüştür. Ruznameye dahli olan İktisadî meseleler görüşüldükten sonra bugünkü beynelmilel vaziyet hakkında askerî mütehassısların mütalâaları dinlenmiştir. Müteakiben Almanyanın askerî tedbirleri hususî bir münakaşa mevzuu teşkil etmiştir. Mütehassıslar meclisin sorduğu suallere cevap vermişlerdir.

Malûmat sahibi mahafile göre, Prag hükûmeti, komşu memleketlerde olup bitenleri âzamî dikkatle takip ediyor. Müdafaa meclisi, şimdiye kadar takip edilen hattı hareketten ayrılmamağa ve muktazi kararlar kadrosu dahilinde kalmağa karar vermiştir.

Südetlerinkile hükûmet projesi arasında dağlar kadar fark varmış

Prag 17 — Südet delegeleri ile politik nazırlar arasında yapılan top-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Filistinde iki müstakil devlet kurulmıyacak

Dar bir şeridde Yahudilere muhtariyet verilmekle beraber, manda devam edecek

Dün sabah bir çok suikasdler yapıldı. İki askerî arabanın altında bombalar patladı, ölen ve yaralananlar var. Çeteciler bir İngiliz müfettişini yaraladı

Solda: Filistinde Musevi polisleri, sağda bir yaralı otomobile bindiriliyor.

Paris 17 — Filistinde üç ay kalarak mahallinde tedkikat yaptıktan sonra Londraya dönen Tahkik komisyonu mahafilinden sızan haberlere göre, Filistinin biri Arap, diğeri Yahudi müstakil iki hükûmete taksim edilmek plânından vazgeçmek icab edecektir. Zira Filistin topraklarının üçte ikisinde teşekkül edecek olan müstakil Arap devleti, kendisinden daha küçük olan Yahudi devletile mütemadiyen boğuşacak ve bu hal, Filistinde sükûn ve huzurun teessüsüne mani olacaktır.

Şimdi, düşünülmekte olan bir projeye göre, Filistin sahillerinde 15 kilometre derinlikte ve 60 kilometre uzunlukta bir sahada Yahudilere muhtariyet verilecektir. Bu sahadaki nüfusun yüzde doksan beşi Yahudidir. Burada bulunan Arapların başka bir mahalle nakli kolaydır. Araplar ile meskûn olan diğer Filistin arazisi ise manda altında kalacaktır .

(Yazısı 4 üncü sahifemizde)

Dikkatler:

Sanatın ölçüsü beynelmileldir!

Yüksek Mimarlar Birliği içtima etmiş:

«Ecnebi meslektaşlarımıza avuç dolusu para veriliyor. Siparişler bizlere hasredilsin!» diyor.

Milliyi gayri milliye karşı kim siyanet etmek istemez? Ancak, sanatın da beynelmilel ölçülere tabi olduğunu unutmamalı... Meselâ: «Milli müellif yetişmesi için ecnebi telifat yasak edilsin!» deniyor mu? Hattâ en maddî şeylerde bile prensipimiz şu:

«Yerli mal, hayat hakkı kazanmak için ithalât eşyasile boy ölçüşecek seviyeye yükselmeli! Başka çare yoktur! Tabii kanunlar bunu icab ettirir...»

Mimarlarımız için de yegâne çare budur: Ecnebi rakiplerine tefevvuk etsinler... O zaman mesele kendiliğinden hallolur!

Zayıflama merakı:

— Başıma geleni gördün mü kardeş?..
— Mamanı kedi mi kaptı ..
— Hayır, hayır!.. Geçen senedenberi tam bir buçuk kilo artmışım!

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Fransız gazeteleri Alman manevraları ile meşgul

Pöti Jurnal diyor ki: "Bütün Almanya heyecan içindedir. Ortada sansasyonel bir blöf ve bir gaf var „

Paris 17 (A.A.) — Gazeteler gene Alman manevralarile meşgul olmaktadırlar.

Figaro gazetesinde Dormesson diyor ki:

«Zaman zaman ve gittikçe kısalan fasılalarla rejimin tahrik mevzuları bularak bezginlik eserleri gösteren hassasiyeti iğnelemesi lâzım geldiği unutulacak olursa Hitlerin siyasetini anlamak kabil olmaz. Fakat hakikî seferberlik «umumî provası» üçüncü Reichîun dahilî haysiyetlerini koruyan bir mevzu mudur, yoksa değil midir? Hâlâ «taze ve neşeli harbe» inanan Almanlar var mı?»

Pöti Jurnal gazetesinde Loussard şöyle yazıyor:

«Bütün Almanya heyecan içindedir. Ortada ne var? Ortada sansasyonel yeni bir blöf ve tabiatile sansasyonel bir gaf var. Fakat bu harp şantajına ne Londra, ne de Paris ehemmiyet verecektir. Eski dünyada Çemberlayn'ın yaptığı kalkınma ve toplanma teklifini sevinçle karşılıyon küçük ve büyük milletlerin çok olduğu muhakkaktır. Amerikan efkârı umumiyesinin kuvvetli sesi de bir kere daha yükselerek Yenidünyanın totaliter rejimlerin tekerrür eden cebir hareketlerine müsamaha etmiyeceğini ilân ediyor.»

Popüler gazetesinde Leon Blum şöyle yazıyor:

«Beklenmedik bir zamanda yapılan Alman manevralarına göz yummak kabil değildir. Bununla beraber en makul mülâhaza Hitlerin Südet meselesini muslihane, fakat istediği şekilde halledebilmek için böyle bir tehdide müracaat ettiği merkezindedir. Hitler, şüphesiz bu sayede Londra ve Paris kabinelerinin Prag hükûmeti üzerinde yeni bir tazyik yapmalarını istiyor. Fakat ben Londra ve Parisin Hitlerin manevrasına âlet olmağa muvafakat etmiyeceklerinden eminim.

Südet meselesinin de Avrupa sulhunu tehlikeye düşüren bütün meseleler gibi halledilmesi lâzımdır. Fakat bu işin halli Çekoslovak devletinin hâkimiyeti pahasına olmamalıdır. Fransız hükûmetinin bu noktayı ihmal etmiyeceğini zannederim.»

Mareşal Fevzi Çakmak

Dün Elâzıkta büyük tezahüratla karşılandı

Elâzık 17 (A.A.) — Mareşal Fevzi Çakmak bugün şehrimize gelmiş ve büyük tezahüratla karşılanmıştır.

Yeni mahsul fındık borsaya arzedildi

Giresun 17 (Hususî) — Yeni mahsul kabuklu fındık bugün borsada 37 kuruştan muamele görmüştür. İç fındık üzerine muamele olmamıştır.

Ormanlardan istifade

Orman Umum Müdürlüğü alâkadarlara bir talimatname gönderdi

Ankara 17 (Telefonla) — Orman Umum Müdürlüğü bütün alâkadar makamlara yeni bir talimatname göndermiştir. 15 ağustostan itibaren tatbik edilmeğe başlanan bu talimatnamede, alâkadarların ormanlardan nasıl istifade edecekleri izah olunmaktadır.

Son dakika

Berlin borsasında yeni sukut

Bütün tahviller 6 - 7 puan düştü

Berlin 18 — Berlin borsasında yeni bir sukut kaydedilmiş, bütün tahviller 6 - 7 puvan düşmüştür. Borsada asabiyet hüküm sürüyor.

Deyli Telgraf muhabirine göre, Alman iktisadî maharfilinde piyasayı tutmak için enerjik tedbirler almak lâzım geldiğini beyan ediyorlar.

Henleincilerin askerî teşkilâtı manevralar yapacak

Prag 18 — Henlein partisinin askerî teşkilâtı, bu hafta içinde askerî manevralar yapmağa başlıyacaklardır.

Fransanın yeni Ankara ataşemiliteri

Paris 18 — Miralay Foirin generalliğa terfi edilerek tekaüde sevkedilen general De Cursonun yerine Fransanın Ankara ataşemilterliğine tayin edilmiştir.

Iki kadın tayyareci şehrimizde

Yarın Istanbuldan Atinaya gidecekler

İngiliz tayyareci kadınlarından bayan Evrad, Hollanda tayyarecilerinden bayan Darenahn dün tayyare ile şehrimize gelmişlerdir. Kadın tayyareciler kendilerile görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuşlardır.

— Cumartesi günü buradan Atinaya gideceğiz. Oradan da İtalya, Fransa tarikile Ya Londraya ve yahut Hollandaya giderek Avrupa turunu bitireceğiz. Şimdiye kadar Avrupanın muhtelif büyük merkezlerini ziyaret ettik. Bu maksadla da İstanbula geldik. Hava müsaid olursa yarın (bugün) Ankaraya gitmemiz muhtemeldir. Bayan Sabiha Gökçen ile tanışmak istiyoruz. Seyahatimiz tamamile hususîdir. Güzel memleketinizi çok beğendik.

Katil çoban Ahmed yakalandı

Çatalcanın Anarca köyünden Kör Ali ile kızı Zülfiyeyi öldürerek kaçan çoban Ahmed, mahallî jandarması tarafından sıkı bir takib neticesinde yakalanmış ve ağırceza mahkemesinde muhakeme edilmek üzere adliyeye teslim edilmiştir.

Fatihte bir müteahhid yaralı olarak bulundu

Fatimte oturan müteahhid B. İbrahim, sokakta başından yaralı olarak bulunmuş ve Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Zabıta, bu hâdise etrafında tahkikat yapıyor.

Japon ordusu bütün cephelerde püskürtüldü

Japon tayyareleri bir çok şehirleri bombalıyarak yüzlerce kişi öldürdü ve yaraladı

Hankov 17 (A.A.) — Vuhan havalisi geçen perşembe günü Japon tayyareleri tarafından şiddetle bombardıman edilmiştir. Sivil ahaliden ölen ve yaralananların adedi binden fazladır. Bu akına 102 Japon tayyaresi iştirâk etmiş ise de üç grupa ayrılan 72 tanesi Hupeh'in şarkından tam Vuhan'a kadar gelmiştir.

Japon tayyareleri saat 13 te Hanyang'ı bombardıman etmeğe başlamışlardır. Tayyarelerin her biri 50 ile 100 kilo arasında bombalar atmıştır. Atılan en aşağı 200 bombadan 600 sivil ölmüş veya yaralanmış, 400 ev harab olmuştur.

Hankov 17 (A.A.) — Vuşang da Hanyang'ın âkıbetine uğramıştır. Japon tayyareleri ayni gün şehri üç kere bomardıman etmişlerdir. Bombaların büyük bir kısmı kalabalık mahallelere isabet etmiş ve ekserisi kadın ve çocuk olmak üzere gayri muhariplerden yüzlerce masumu öldürmüştür.

Hankov 17 (A.A.) — Askerî vaziyet Yangtse uzunluğunca Çinlilerin lehinde inkişaf etmeğe devam etmektedir. Japonlar bütün cephelerde ağır zayiatla geri püskürtülmüşlerdir.

Huangmei'nin şarkında Susung'un etrafındaki bütün sevkülceyş noktaları Çin kuvvetleri tarafından istirdad edilmiştir. Bunlar şimdi müstahkem bir şehir olan Susung'a taarruz etmektedirler. Japonların ricat hattı şimdiden kesilmiştir. Taihu - Susung yolu Çinlilerin kontrolu altındadır. Huangmei Çinlilerin elinde ve Susung da tehdid altında bulunduğu için Japonların Yangtsenin şimal sahilindeki hareketleri tamamile akim kalmış addedilebilir.

Suriyede infilâk

Bir cephane deposu patlıyarak civardaki binalar tutuştu

Şam 17 (A.A.) — Şam civarında kâin Mezze kasabasında bir cephane deposunda gece yarısı yangın çıkmıştır. Çok miktarda melinit infilâk ederek civardaki binaları tutuşturmuştur.

Kasaba tahliye ettirilmiştir. Yangın saat bir buçukta söndürülmüştür. Dört bina harap olmuştur. İnsanca zayiat yoktur.

General Perşing Pariste

Paris 17 (A.A.) — General Perşing saat 11,40 ta buraya gelmiştir. General, geçen senelerde olduğu gibi, harp maktulleri komitesinin reisi sıfatile Amerikan mezarlıkları ile âbidelerini ziyaret için gelmiştir.

Negrin kabineyi kurdu

Başvekil fizyolojik kongreye iştirak etmek üzere Zürihe gitti

Barselon 17 (A.A.) — İş Nazırı Ayguada İrujo'nun istifası üzerine akşam toplanan nazırlar meclisi Negrin kabinesinde bazı tebeddülât yapmıştır. Yeni İş nazırı Moiks Regas Katalonyanın birleşik sosyalist partisine mensuptur. Devlet nazırı Thomas Billata ise sosyalist partisi azasındandır. Şimdi İspanyanın Perpignan konsolosudur.

Barselon 17 (A.A.) — Resmî bir tebliğde ezcümle deniliyor ki:

Başvekil B. Negrin, kabine buhranının hallini müteakip Zürihte toplanmakta olan gizyolojik kongreye iştirak etmek üzere hareket etmiştir. Bu seyahat, Başvekilin, hareket ederken, memleketi endişe uyandırmıyan askerî bir vaziyette terkettiğinden emin olduğuna bir delildir. Başvekilin gaybubeti esnasında, B. Del Vayo kendisine vekâlet edecektir.

Balear adaları

İtalyanın adalardan çekilmiyeceği şayiaları hayalî addediliyor

Londra 17 (A.A.) — Resmî İngiliz mahfelleri, B. Mussolininin Lord Halifaksa İtalyanın Balear adalarında vücude getirmiş bulunduğu üssülhareketi asla terketmiyeceğini bildirmiş olduğu suretindeki haberi katiyen tekzip etmektedir.

Bu haberin hayal mahsulü olduğuna delil olarak Lord Halifaksın üç haftadanberi İngilterede mezun bulunduğu söylenmektedir.

Italyan üniversiteleri

Alınacak talebe miktarı tahdid ediliyor

Roma 17 (A.A.) — Bazı İtalyan üniversitelerine kayıt ve kabul edilecek talebenin miktarı tahdid edilecektir. Bunun sebebi, talebenin dersleri ve lâboratuarlardaki mesaiyi daha ziyade rahatlıkla ve kolaylıkla takip edebilmelerini temin etmektir. Bu cümleden olmak üzere Roma Üniversitesine gireceklerin 15,000 i ve Napoli Üniversitesine gireceklerin de 10,000 i geçemiyeceği karar altına alınmıştır. Her ne kadar kararnamede bir sarahat yok ise de hükûmetin takip etmekte olduğu ırk siyaseti dolayısile halis İtalyan ırkından olan talebenin tercih edilecekleri bedihidir.

Müstemleke meselesi

Nazi kongresinde mevzuu bahs edilmesi muhtemel görülüyor

Berlin 17 (A.A.) — 10 Teşrinievvelde toplanacak olan Nüremberg kongresinin başlıca mevzuu şu olacaktır: Büyük Almanya nasyonal - sosyalist rejimi ayni zamanda hem bilhassa Avusturyanın ilhakı sayesinde Avrupadaki Almanları bir araya getirmek için yapmış olduğu işleri tebcil edecek hem de şimdiden sonra yapılacak olan işleri gösterecektir. Bu sene de müstemlekât meselesinin Almanyanın hukuk müsavatı lehinde bir beyanname mevzuu teşkil etmesi çok muhtemeldir. Kongreye ait maddî hazırlıklara faaliyetle devam edilmektedir. 80000 kongreci bekleniyor. Avusturyalıların fazla miktarda kongreye iştirak etmeleri muhtemeldir.

B. Hitler dün Göring ve diğer nazırlarla görüştü

Berlin 17 (A.A.) — B. Hitler bugün B. Göringi ve Ekonomi ve Maliye işleri ile alâkadar nazırları kabul ederek kendilerile uzun müddet görüşmüştür.

Bu görüşmeler esnasında, önümüzdeki aylar zarfındaki faaliyet programının tesbiti için ekonomik ve malî vaziyet tedkik olunmuştur.

Ankara memurlar kooperatifinin antrasitleri

Ankara Memurlar kooperatifinin hariçten ithal edeceği 55 bin ton antrasitin gümrük resminde tenzilât yapılmış, evvelce ton başına 7,5 lira alınırken iki lira alınması kararlaştırılmıştır. Keyfiyet dün gümrüklere bildirilmiştir.

Frankist tayyareler hükûmet merkezini bombardıman ettiler

Gönüllülerin geri alınması plânına verilen Frankist cevabı Ingiliz ajanına tevdi olundu

Madrid 17 (A.A.) — Saat 21 de Frankist hava kuvvetleri hükûmet merkezini bombardıman ederek birçok binaları tahrib etmiş ve bir çok kişilerin de yaralanmasına sebep olmuştur.

Roma 17 (A.A.) — İspanyada Frankistlerin Albentosa Barracas'a karşı yaptıkları taarruz esnasında 159 İtalyan lejyonerinin öldüğü resmî bir tebliğde bildirilmektedir.

Saragos 17 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Estramadure cephesinde dün öğleden sonra general Queipo de Llaro kumandasındaki cenub ordusu Zarca Capillo mıntakasında temizlik yapmağa devam ederek ileri hatlarını hafifçe tashih etmiştir.

Merkez ordusu askerlerini istirahat ettirmek için olduğu yerde kalmıştır. Ebre cephesinde piyade kıt'aları hiçbir faaliyet göstermemişlerdir.

Diğer cephelerde sükûnet tam denebilecek bir şekilde hüküm sürmüştür.

Burgos 17 (A.A.) — Gönüllülerin geri alınması plânına verilen frankist cevabı dün öğleden sonra İngiliz ajanına tevdi edilmiştir.

B. Hul'ün nutku Paris ve Londrada iyi karşılandı

Almanya bunu, totaliter devlerin dahilî politikalarına müdahale sayıyor

Paris 17 — Havas muhabirinin bildirdiğine göre, Amerika Hariciye Nazırı B. Hül'ün nutku bütün ekonomik mahfillerde çok iyi karşılanmıştır.

Amerika Birleşik devletlerinin «taahhüd altına girmemek» ananevî politik prensipi bu nutukta yeniden teyid edilmiş olmakla beraber, Fransadaki umumî hissiyat bu nutkun B. Hül ve B. Ruzveltin eski nutuklarına nazaran bir terakki teşkil ettiği merkezindedir.

Londra 17 — Resmî İngiliz mahfilleri, B. Hül'ün nutkunu, Amerikan hükûmetinin Avrupa hükûmet merkezlerini hâlen alâkadar eden enternasyonal meselelere gittikçe daha fazla alâkadar olması sebebile, memnuniyetle karşılanmışlardır.

Berlin 17 (A.A.) — Alman politik mahfilleri, B. Hül'ün nutkunu, totaliter devletlerin dahilî politikalarına bir müdahale mahiyetinde telâkki eylemektedirler.

Çamberlayn iyileşti

Londra 17 (A.A.) — Sıhhî vaziyeti gittikçe iyileşen Çemberlâyn öğleden evvel Başvekâlet dairesinde lord Halifaksı kabul etmiştir.

Sovyet ve Leh sefarethaneleri

Lehistan meselenin halli için bazı tekliflerde bulundu

Moskova 17 (A.A.) — Tass ajansının bildirdiğine göre, Hariciye komiseri muavini Potemkin bugün Polonya sefiri Grgidovski'yi kabul etmiştir. Sefir hükûmetinden aldığı talimat mucibince, Polonyadaki Sovyet sefaret ve konsoloshanelerinin normal faaliyetini sekteye uğratan hâdiselerin halli için bazı tekliflerde bulunmuştur. Bu hâdiseler neticesinde Sovyet makamları da Polonya sefaret ve konsoloshanesi hakkında mukabil tedbirler ittihaz etmişlerdir.

Macar şenlikleri

Macar tacı, yirmi senedenberi ilk defa teşhir edildi

Budapeşte 17 (A.A.) — Sentetiyenin beininci yıldönümü münasebetile bütün memlekette büyük nümayişler yapılmaktadır. Dün sabah yirmi senedenberi ilk defa olarak mukaddes Macar tacı Budapeşte kraliyet sarayının beyaz mermerli salonunda teşhir edilmiştir.

Dün naip Horty, kardinal Seredi ve diğer birçok zevatın huzurile Esztergom'da Arpad sarayının harabesi üzerinde merasim yapılmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Esnaf cemiyetleri

Evvelki gün matbaamıza esnaf cemiyetleri namına bir zat geldi ve uzun bir yazı getirdi. Tahrir müdürümüz, dikkatle okudu; ve:

— Vazıh birşey anlaşılmıyor! - diye itirazda bulundu.

Gelen zat:

— Efendim... Esnaf yazısı! kusura bakılmaz.

— Bilâkis... Fazla edebiyat... Esnaf yazısı müsbet ve vazih olmalı.

Sonra, ayni yazı, Anadolu ajansı tarafından da ilân edildi. Biz de 16 ağustos tarihli nüshamızda dercettik. Eski diplomatların ifadesini andıran ve esnafımız tarafından mânası sökülemiyecek derecede muğlâk olan cümleleri zihnen zorlıya zorlıya şunları çıkarabildim:

Esnaf cemiyetleri reisleri toplanmışlar. Rejime bağlılık ve şükran hislerini ifade ediyorlar. Cemiyetlerinin manevî şahsiyetinin de partiye alınmasını diliriyorlar.

İstanbul esnaf cemiyetleri hastanesi noksanları tamamlanmış. Dahilî talimatname vilâyete tevdi olunmuş. 30 ağustod Zafer bayramı günü 300 ü mütecaviz esnaf çocuğu müessese bahçesinde sünnet edilecek ve hastane açılacakmış.

Cemiyetin yapacağı işler hakkında sadece şu satırlar:

«Mensuplarımıza daha büyük faydalar temini için her menbadan istifade suretile bazı mühim esaslar hazırlamaktayız. Önümüzdeki ikincikânun ayına kadar bunları ikmal edeceğimizi ve o zaman toplanacak umumî heyetlere yeni çalışma programları sunacağımızı sanıyoruz.

Esnaf cemiyetlerinin mesleki tesanüdü geniş mikyasta temin eden, esnafın inkişafı için icabeden tedbirleri hazırlıyan mensupları arasında içtimaî muavenet imkânlarının âzamisini elde etmeğe çalışan ve içinde faydalı ve öğünülmeğe lâyık birer teşekkül olmasına ahtetmiş bulunuyoruz.»

İnsanda şu intiba hasıl oluyor:

— Pek mücerred konuşuyorlar. Bu teşekküller ne zamandır mevcud. Ne yapmışlar? Ne yapacaklarını da ikinci kânuna kadar hâlâ düşüneceklermiş.

Esasen bu sözlere de hacet yok. Hakikat meydanda! Hayatın tâ kendisine bakınız: Bir dükkân yahud küçük imalâthane sahibi ve çırakları ne gibi bir içtimaî desteğe dayanabiliyor? İşini kârlı bir surette genişleteceğine emin olunca kredi bulabiliyor mu? Başlarına bir felâket gelse içtimaî yardım teşkilâtları var mı? Bizzat kendileri çıraklarına fena muamele etseler, zavallı çocuk nereye derd yanacağının farkında mı? Herkes: «Aman şu esnafın hilesi!» dediği ve bizzat esnafın da namuskâr kısmı: «Ah ötekiler hile yapıyorlar. Biz de mecbur oluyoruz!» diye yaka silktiği halde, bu manevî noksanla mücadele ediliyor mu?.. Hayır, hiç biri yok...

İstanbul nüfusunun en geniş, adeden en kalabalık tabakası esnaftır. Bunların reisleri toplanıyor. Kışın başlangıcına kadar düşünecekleri sade yukarıdaki maddelerden ibaret... Onlar da müphem ve bin bir defa tekrarlanmış bir vaidden ibaret... Bahusus noksan şeyler...

Bir tek müsbet iş olarak, bahçesinde sünnet düğünü yapılıp Zafer bayramımızda açılacak hastane var... Dileriz ki, muvaffak olsun; İstanbulun yüz binlerce esnafının ihtiyacına tekabül edecek muazzam bir hal alsın...

Yunanistan komşumuz, kemalist rejimden pek çok istifadeler etti; dersler aldı; nelerimizi, nelerimzii kopye etmedi. Biz de onun bir şeyine imreniyoruz: Dünyaya model olacak şekilde esnafını içtimaî teminat ve maddî, manevî zabtü rabt altına almış, Şimdi, esnaf teşekkülleri, kendi samimî dileklerile şahsiyeti maneviyelerini partili yapmak istiyorlar. Artık bundan sonrası için bekleriz ki, Parti, bu çokmühim, çok kıymetli azasını bugünkü iptidaî şeklinden kurtarsın; lâyık olduğu mertebeye yükseltsin!.

(Vâ-Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Yerebatan caddesi

Mollafenarî mescidi yüzünden genişletilemiyor

Belediyenin iki senede ikmal edilmek üzere ihale ettiği beş yüz bin liralık kısmen asfalt, kısmen mozayik parke yol inşasına bir aya kadar başlanacaktır. Yapılacak yolların başında Babıâli, Ankara caddelerile Yerebatan - Nuruosmaniye caddesi vardır. Fakat Yerebatan - Nuruosmaniye caddesi üzerinde bilhassa Yerebatan sarayı önünde bazı binaların istimlâki lâzım gelmektedir Mollafenarî mescidi de yolun yeni istikameti dolayısile istimlâki lâzım gelen binalar sırasında bulunuyorlar.

Belediye bu binayı evkaftan satın alıp yıktırmak fikrindedir. Fakat eski eserleri koruma komisyonu, Molla Fenarînin tarihî şahsiyeti itibarile bu zatın namına izafe edilen bir binanın yıktırılmasına şiddetle itiraz etmiştir. Halbuki belediye, Mollafenarî mescidinin mimarî ve tezyini hiç bir kıymeti haiz olmadığı bu itibarla yıkılmasında hiç bi rmahzur bulunmadığı fikrindedir. Şayet namı mescide izafe edilen Molla Fenarînin hatırasının muhafazası lâzım geliyorsa mescidin yıktırılarak bu yerde bir kitabe dikilmesinin kabil olduğu da ilâve edilmektedir.

Bu mesele her iki daire arasında henüz halledilmemiştir. Bu itibarla Nuruosmaniye - Yerebatan caddesinde yapılacak istimlâk muameleleri biraz gecikecek ve inşaat da teahhura uğrıyacaktır.

Üsküdar suyu

Terfi havuzu inşaatı bir aya kadar bitiyor

Üsküdar ve havalisinin suyunu çoğaltmak maksadile yapılan terfi havuzu bir ay sonra tamamlanacaktır.

Havuz tamamlandıktan sonra Erenköy ve civarındaki binalara da daha fazla su vermek mümkün olacaktır. Daha sonra da ayni semtlerde ana boruların takviyesine başlanacak ve kıştan evvel ikmal edilecektir.

Beyoğlunda suların takviye ameliyesi hitam bulmuştur. Bugün tecrübe yapılacağından, iki saat kadar Beyoğlu semtine su verilmiyecektir.

Gazi köprüsü dubaları

Gazi köprüsü dubalarının montajı bitmiştir. Bunların biribirlerine perçinlenmesi, kazıklanması ameliyesine başlanmıştır.

Dubaların biribirine raptı ve bunlara mümasil işler nihayet iki aya kadar ikmal edilerek fevkanî kısımların inşasına başlanacaktır.

Haklı şikâyetler

Aldatmaca ve halkı hiçe saymaca usulü ticaret

Şehzadebaşında bir sinemaya gittim. Dışardan bakınca gene eski bina, eski antre, eski teşrifat...

Bilet alıp girdim ve hayrette kaldım: Duvarlar sıvanıyor; tavan yıkılıyor; koltuklar toz, toprak içinde...

Ben bir yer arar gibi etrafıma bakarken bir kız, bilmem kaç zaman evvel tabedilmiş bir program uzatarak on kuruş istedi.

İçinde bu derece tamirat olan bir müessese, toz toprak içine müşteri kabul edebilir mi? Bu aldatmaca ve halkı hiçe saymaca tarzı ticarete belediye de nasıl göz yumuyor?

Tıp fakültesinden
Ali Muzaffer

Kızıltoprak - Göztepe yolu

B. Prost bu yolun istikametini çizecek

Yapı ve yollar kanunu mucibince inşa edilecek olan binalar içinde tren hattı ve deniz kenarında olanların sahilden veya hattan itibaren 30 metre geriye inşası şarttır. Kanunun neşri tarihinden itibaren Anadolu tren hattı üzerinde ve sahillerde yapılan binalar için hep bu kayıda riayet edilmektedir. Kızıltoprakla göztepe arasında hat boyunda yapılan binalar hep bu esasa göre yapılmışlardır. Bu sahada tren hattı ile binaların bahçeleri arasındaki yol pek dardır. Bu yolun açılması da lâzımdır. Şehircilik mütehassısı B. Prost Kadıköy ve havalisinin nâzım plânlarını yaparken hat boyundaki yolun istikametini tayin edecektir.

Bundan başka son zamanlarda şehrin muhtelif sahillerinde ve ezcümle kanalizasyon tesisatı olmıyan yerlerde yapılan binaların mecralarının doğrudan doğruya denize verildiği görülmüştür.

Denizi kirleten bu hale niheyet vermek üzere geçenlerde belediye mühim bir emir vermiştir. Bu emre göre yeni yapılan binaların mecraları tedkik edilmiş ve hususî mecra tertibatı olmıyan bina sahiplerine hususî mecra yapmaları tebliğ edilmiş, ayni zamanda denize akıtılan mecralar da kapatılmıştır.

15 evi soyan hırsız

Geçenlerde Alemdar civarında on beşten fazla ev soyan Hamayak adındaki hırsız dün Adliyeye teslim edilmiştir. Hamayak müddeiumumîlikte verdiği ifadede:

— Bana birçok suç isnad ediyorlar. Bunların hepsini ben yapmadım. Yalnız hırsızlıkların bir kısmında alâkam vardır. Diğerleri başka hırsızlar tarafından yapılmıştır. Fakat bunları da bana yükletiyorlar.. demiştir.

Hırsız Hamayak ikinci sorgu hâkimine teslim edilmiş ve isticvap neticesinde tevkif edilerek Tevkifhaneye gönderilmiştir.

Maktu satış

Esnafın etiketleri tespit edildi

1 eylûlden itibaren tatbikine geçilecek olan pazarlıksız satış kanunu için Belediye, hazırlıklarını tamamen bitirmiş gibidir.

Bakkallardan sonra kasaplar, ekmekçiler, ayakkabıcılarla da temaslar yapılmış ve etiket şekilleri tesbit edilmiştir. Belediye, bu hususta bir rapor tanzim etmiştir. Tatbikat bu rapora göre yapılacaktır.

Belediye hazırlıkları süratle ikmal ettiği için kanunun tatbiki emri gelir gelmez harekete geçmek mümkün olacaktır. Kanunun tatbikatına başlandıktan sonra sıkı bir kontrola başlanacağı cihetle şimdiden tedbirler alınmaktadır. Bu mürakabe mümkün olduğu kadar geniş bir teşkilâtla yapılacaktır.

İki hırsız mahkûm oldu

Topkapı haricinde muhtelif evleri soyan Şaban ve Ali adlarında iki hırsız asliye dördüncü ceza mahkemesinde muhakeme edilmişlerdir.

Tahkikat evrakına ve şahidlerin ifadelerine nazaran Şabanla Ali Topkapı civarında Mahmud, İhsan ve Yusuf adlarında üç kişinin evlerini soymuşlardır. Bu hırsızlıkta da âleti mahsusa kullanarak evlerin kapılarını geceleyin açıp içeriye girmişlerdir. Her iki hırsızın suçları bu suretle sabit olmuş ve sabıkaları da bulunduğundan ikisinin de dörder sene, beşer ay beşer gün hapsilerine karar verilmiştir. Hırsızlar mahkemede tevkif edilerek Tevkifhaneye gönderilmişlerdir.

Eminönü meydanı

İstimlâk edilen binaların yıktırılmasına pazartesi günü başlanıyor

Eminönü meydanının açılması münasebetile istimlâk işlerine ehemmiyetle devam edilmektedir. Eminönünde yeniden 7 dükkân ve bina istimlâk edilmiştir. Bunların üç tanesile Belediye arasında uyuşma olmamış, bunun üzerine binalara ait muhammen kıymetlerin yüzde 20 fazlasının bankaya yatırılmak suretile istimlâk yoluna tevessül olunmuştur. Diğer dört dükkânla mutabık kalınmıştır. Evvelce istimlâk edilmiş olan binaların hedmine pazartesi günü başlanacaktır.

Yapı iskelesinden düştü

Langada Şükrü isminde birinin inşaat işlerinde çalışan Abddullah, bir iskele üzerinde tuğla taşımakta iken müvazenesini kaybederek düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralandığı cihetle Cerrahpaşa hastanesine yatırılmıştır.

Doktor Ekrem Şerif Egeli

Tıp fakültesi dahiliye seririyatı doçenti doktor Ekrem Şerif Egeli Avrupada tedkik seyahatine çıkmıştır.

İSTANBUL HAYATI

Fırtınalar âşıkı

— Monşer, dün akşam üzeri Şerminlerin yalısının önünde şarpi ile öyle bir volta yaptık ki, numarayı görsen sen de bayılırdın.

Sol elinin orta parmağile piposunun ateşini bastırarak devam etti:

— Ben dümende idim. Tam yalının önünden geçerken bir de baktım ki, kendisi balkonda değil mi? Beni görünce afallayıverdi. Dümeni bir kırdım, yalının önünden öyle bir döndüm ki, enayinin ağzı açık kaldı. Bu numaranın üzerine de mektubuma cevap vermezse alacağı olsun.

»Açık başında saçları kirpi dikeni gibi dikilmiş. Mavi gömleğinin kollarını omuz başına kadar sıvamış. Omuzuna attığı lacivert süveterinin kollarını boynuna dolayıp düğümlemiş. Beyaz keten pantalonunun kirden rengi kaybolmuş. Ayaklarında gene rengi belirsiz keten ayakkapları. Bacaklarını oynattıkça, iskarpinin gizliyemediği topuk çukurlarında simsiyah kir birikintileri sırıtıyor. Bir elinde kayışla sarılmış bir havlı paketi, omuzunda renkli bir mayo. Piposunu emerek arkadaşlarına Şarpi voltasını anlatırken, gözlerini ufka dikip öyle bir bakışı var ki, Kristof Kolomba meydan okuyor sanırsınız. Anlattıkça artan bir gururla devam ediyor:

— Rüzgârı yana aldım, dalgaya omuz verdim, öyle bir kaptırış kaptırdım ki, vallahi dümen sularımıza bakınca benim bile başım dönüyordu. Başım maşım dönmez ya. Şarpinin dümenine geçtikten sonra dağ gibi dalga olsa gene vız gelir. Elverir ki, yelken adam akıllı şişsin. Vallah billâh altımda deniz derya dayanmaz.

Coştukça coştu. Piponun ağırlığile çarpılan avurdundan salyalar akıyordu. Üst üste birkaç defa daha emdikten sonra pipoyu çıkarıp cebine koydu. Pantalon kemerinin arasından zorlukla söktüğü sakızı ağzına atıp geviş getirerek gene bahsi tazeledi:

— Denize bayılıyorum monşer. Buralar vız geliyor. Romanlarda okuduğum gibi açık denizlerde; dalgalar, fırtınalar arasında dolaşmak istiyorum. Bizim moruğu kafesleyip de bir kotra aldırabilsem denizden dünya seyahatine çıkacağım. Oğlan bir kazaya uğrıyacak diye korkuyor enayi. Halbuki ben bir defa dümene yapıştım mi, bütün dünya dalga kesilse metelik vermem. Denizin, dalganın, fırtınanın âşıkıyım. Deniz olmasa bir gün bile yaşıyamam.

Yıkık kayık iskelesinin kenarında sakızını şaklata şaklata uzun uzun anlattı. Etraftan biri geçerken sesini yükseltiyor, bilhassa bir kadın görünce deniz yarışlarında, yüzme müsabakalarında kazandığı muhayyel birincilikleri tekrarlıyor; yüzmekten bahsederken denize atlar gibi kollarını havada savuruyordu. Bir müddet de fırtınalı denizlerde geçirmek istediği aşk macerası hülyalarını anlattıktan sonra bileğinin iç tarafına taktığı kol saatine bir göz attı, telâşla doğruldu:

— Deniz zamanı geldi. Orijinal bir atlama usulü icad ettim. Egzersiz yapacağım. Hadi, siz de seyrediniz.

Diye arkadaşlarının kollarına girip uzaklaştı. Bu da deniz züppesi.

Cemal Refik

Türkofis Istanbul şubesi

Türkofis İstanbul şubesi son tadilâtla çok güzel bir daire halini almıştır. Ofiste bir de kütüphane meydana getirilmiştir. Ofis sık sık toplantılar tertib ederek tacirleri tenvir edecektir.

Bay Amca konserde !..

— Hani sen bazan halkın neş'eye, gülmeğe az rağbet edişinden şikâyet edersin ya bay Amca, ben de musiki-

... (Herkes mutlaka konsere gelsin!.) demiyorum!.. Hâşâ!.. Yanlış anlaşılmasın!.. Maksadım halkı güzel

... Öyle ki bir insan, eli boş kaldığı zaman, oturup karakara düşünmek ve saire ile vakit geçireceğine...

... Bir şarkı tutturuvermeli!.. Bu hem oyalanmak, hem keder dağıtmak, hem de ciğerlerin sıhhati bakı-

B. A. — Öyle amma, bu hoparlör bolluğunda şöyle kendikendine bir şarkı mırıldanmak kimin haddine...

Beşiride akrebleri ağzında çiğneyen adam

Beşiri, buz gibi suları ve güzel bahçelerile çok şirin bir yerdir

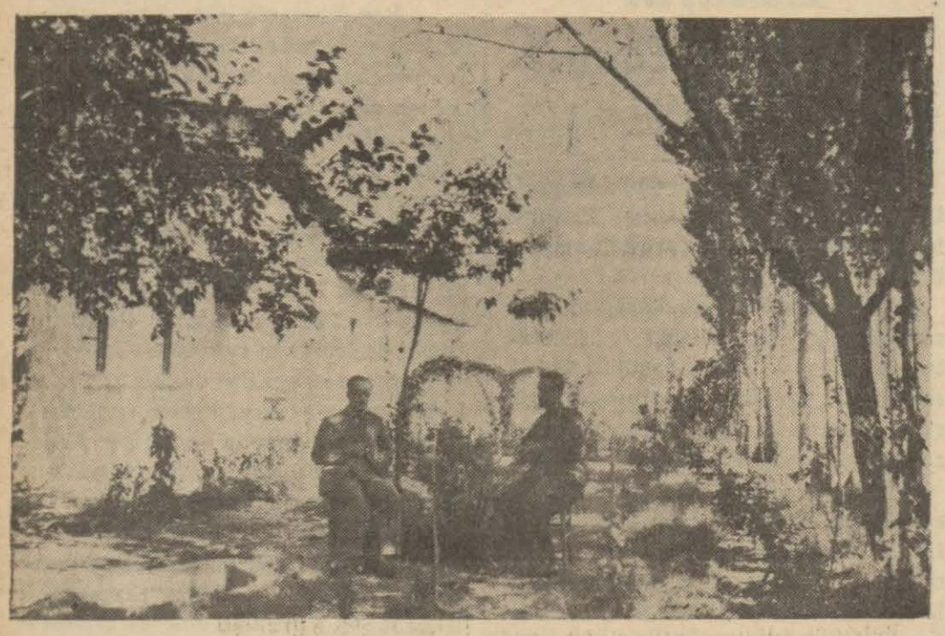

Beşirinin suları bol bahçelerinden biri

Beşiri (Akşam) — Beşiri, Siirde 70, Diyarbakıra 110 kilometre mesafede ve Diyarbakır - Bitlis şosesi üzerinde şirin ve yemyeşil bir kazadır.

Her tarafından buz gibi sular fışkıran ve evleri bahçeler içinde kaybolan Beşirinin beş sınıflı bir ilkmektebi vardır. Kazada eczane ve doktor yoktur. Kazada büyük bir faaliyet göze çarpmaktadır. Aylardanberi gazetelerde eksiltmeye konulan 4000 lira bedeli keşifli hükûmet konağı inşaatına talip zuhur etmediğinden, bizzat devlet tarafından emaneten yaptırılmağa başlanmıştır. Yapılacak hükûmet konağı Beşiride ilk modern ve konforlu örnek yapı olacak ve halen dağınık ve muhtelif binalarda bulunan devair bir çatı altında birleşmiş olacaktır.

Beşirinin genç ve değerli jandarma komutanı yüzbaşı B. Farukun şahsî gayret ve himmetile garnizonun bahçesi çok güzel bir şekilde tanzim edilmiş ve ayrıca muntazam bir hamam ve mutfak inşa ettirilmiştir.

Beşiride Tahir adında sevimli ve hoş sohbet bir vatandaşın, oldukça garip ve işitilmemiş bir hususiyeti vardır: Büyük akrepleri hiç çekinmeden eline almakta ve akrepleri diri diri ağzına alıp çıtır çıtır ezip yemekte ve hiçbir şey de olmamaktadır. Burada bulunan ve bir sokmasile insanı öldüren akreplerden birkaç tanesini birden şapkasının içine doldurduğu ve akrepler kendisini müteaddid defalar soktuğu halde akreplerin zehiri bu adama tesir etmemektedir. Bundan başka zehirli yılanları tereddüdsüz alıp koynuna koymaktadır. Bunun sırrını kendisinden sordum. Israrıma rağmen bir türlü söyletemedim.

Beşiri kazasının sulh hâkimliği bir seneden fazla bir zamandanberi münhaldir. Halk, bir sulh hâkiminin bir an evvel gönderilmesini Adliye Vekâletinden rica etmektedir.

Kavun, karpuz

Trakyadan bir miktar ihracat yapılıyor

Trakyadan bu sene de bir miktar kavun ve karpuz ihraç edilmektedir. Gelecek seneden itibaren kavun, karpuz ihracatının arttırılması üzerinde şimdiden tedkikat yapılması muvafık görülmektedir.

Devlet Demiryolları idaresi Almanyaya soğuk hava tertibatlı vagonlar sipariş etmiştir. Evvelce sipariş edilen vagonlar gelmiş olduğundan, nakliyatta bunlardan istifade edilecektir. Yeniden gelecek vagonlar da yazın kavun, karpuz nakliyatında kullanılacaktır.

Muamele vergisi hakkında tedkikat

Sanayicilerin Muamele vergisinden şikâyetleri üzerinde tedkikat yapmak üzere Ankaradan şehrimize gelen Maliye Vekâleti Varidat umum müdürü B. İsmail Hakkı ve Tedkik heyeti âzasından B. Zeki tedkiklerine ehemmiyetle devam ediyorlar.

Umum müdürle Tedkik heyeti âzası dün de Galata Maliye tahsil şubesinde meşgul olmuşlar, muhtelif zümre sanayi erbabını dinlemişler ve dilekleri üzerinde tedkikat yapmışlardır.

Esnaf cemiyetlerinin umumî heyetleri toplanıyor

Esnaf cemiyetleri umumî heyetleri, esnaf teşekküllerinin Partiye bağlanmaları kararını tasdik etmek üzere fevkalâde içtimaa çağırılmışlardır.

Dokumacılar 20, Deniz küçük nakliye, Kasaplar, Arabacılar 22, Yükçüler, Ayakkabıcılar, Berberler, Yorgancılar 23, Hamamcılar, Şoförler, Sütçüler 24, Lokantacılar, Marangozlar, Sıvacılar 25, Bahçıvanlar, Ekmek yapıcılar, Kapıcılar 26, Bakkallar, Madenî sanatkârlar 27, Şekerciler, Sucular, Kahveciler, Otelciler 29 ve Garsonlar da 31 ağustosta toplanacaklardır.

Bu akşamki festival eğlenceleri

İstanbul festivali münasebetile dün akşam Üsküdarda Hâle sinemasında Pembe Kız opereti temsil edilmiştir. Festivalin en parlak günlerinden biri de bugündür. Bu akşam Tanasa rövüsü Tepebaşı bahçesinde saat 22 de temsil verecektir.

Tanasa rövü heyeti Foli Berjer ve Gazino dö Pari rövüleri ayarında olduğu için çok rağbet göreceğine muhakkak nazarile bakılmaktadır.

Beykoz hayvan sergisi

Beykozun Bozhane köyünde her sene açılan Ehli hayvan sergisi önümüzdeki cuma günü açılacaktır.

Ankara Borsası

17 — 8 — 938

Türk borcu I (Peşin)			19,125
Ergani			96,50
Sıvas - Erzurum III			99,75

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatleri)

Londra	1	Sterlin	6,14
New-York	100	Dolar	1,25,74
Paris	100	Frank	3,43,25
Milâno	100	Liret	6,61,75
Cenevre	100	İsviçre Fr.	28,805
Amsterd.	100	Florin	68,71,50
Berlin	100	Rayhşmark	50,46,25
Brüksel	100	Belga	21,05
Atina	100	Drahmi	1,12,25
Sofya	100	Leva	1,515
Prag	100	Çekoslovak Kr.	4,345
Madrid	100	Pezeta	6,14
Varşova	100	Zloti	23,70,75
Budapeşte	100	Pengo	25,06
Bükreş	100	Ley,	0,925
Belgrad	100	Dinar	2.855
Yokohama	100	Yen	35,84
Stokholm	100	İsveç Kr.	31,655
Moskova	100	Ruble	23,76,25

Hazin bir ölüm

Uzun müddettenberi muztarip bulunduğu hastalıktan rehayap olamıyarak dün öğleden sonra genç yaşta rahmeti rahmana kavuşan sabun tüccarlarından Girit Kandiyalı bay Ahmed Nuralın kerimesi ve Erzincan saylavı bay Aziz Samih İlterin mahdumu bay Müfidin haremi bayan Mihrinin cenazesi bugün saat on dört buçukta Göztepede Tepegöz sokağındaki 21 numaralı köşkünden kaldırılarak cenaze namazı Göztepedeki camii şerifte edâ edildikten sonra Sahrayi Cedittheki aile makberesine defnedilecektir.

Bataklıkları kurutmak için okaliptüs yetiştiriliyor

Tarsus fidanlığı 3 ay içinde 1,500,000 okaliptüs fidanı yetiştirdi

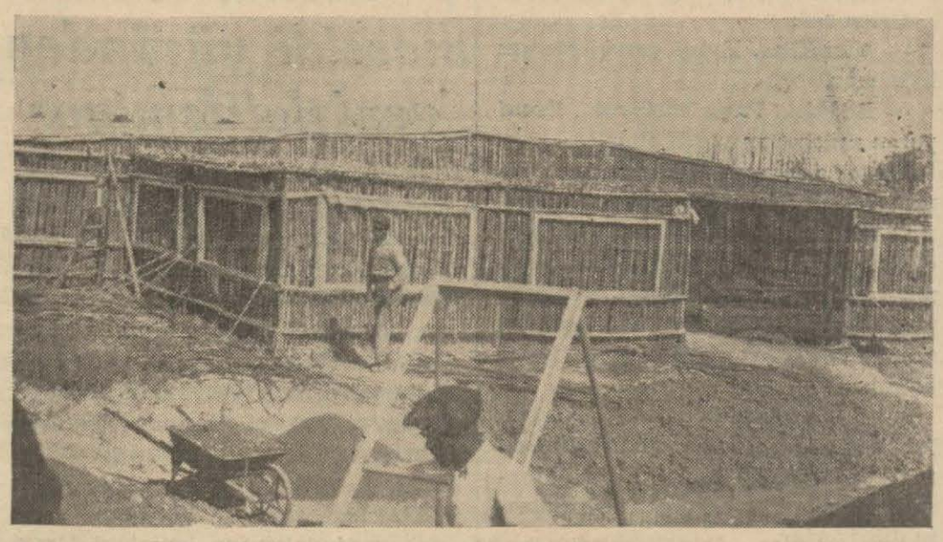

Tarsusta kurulan okaliptüs fidanlığı

Adana (Akşam) — Cenub sahillerimizde ziraate yaramıyan verimsiz, bataklık erazinin ağaçlanmasını, bataklıkların kurutulmasını üzerine alan orman işleri umum müdürlüğü kısa bir zaman zarfında okaliptüs teşkilât ve tesisatını kurmak üzere şef olarak bir orman mühendisini Seyhan vilâyetine, diğer bir orman mühendisini de Antalyaya göndererek her iki viâlyette birden okaliptüs tesisatı vücude getirmeğe başlamıştır.

Büyük bataklık ve su basan erazinin Adanada ve Tarsusta bulunması hesabiyle okaliptüs işlerinde en ziyade faaliyet vilâyetimizde ve Tarsusta görülmektedir.

Teşkilâtı vilâyetimizde kurulan okaliptüs ağaçlandırma işleri, işe başlandığı üç ay zarfında biri Tarsusta senevi 1,000,000, ve diğeri Karataş Hendeklisinde 500,000 ve gene Antalyada 500,000 fidan yetiştirecek üç büyük fidanlık kurmuştur.

Tarsus fidanlığında, Tarsus bataklıklarını ağaçlamak için üç ay içinde 1,500,000 okaliptüs fidanı yetiştirilmiştir. Bunun yarım milyonu Karataşta Cinci Malazının ağaçlanması içindir. Hendekli fidanlığı da yetiştirme işinde daha müsaid olan Oymaklı köyüne kaldırılmıştır. Tarsus okaliptüs fidanlığındaki yarım milyon okaliptüs fidanı kamyonlarla üretme sahasına sevkedilecektir.

Karataş, Bebeli, Kesik, Çukurkamış, Helvacı bölgelerinde bulunan 80,000 dönüm genişliğindeki erazi on sene zarfında okaliptüs ormanı haline getirilecektir.

Bundan başka ağaçlanacak erazi, Tarsusta devlete aid Karabucak ve Aynaz bataklıklarıdır. Bu iki parça erazi 70,00 dönümdür.

Senelerdenberi Nafia su yolları idaresinin kurutmağa çalıştığı bu erazi daimî bataklık olduğundan ve deniz seviyesinden az farklı olup açılan kanallar vasıtasile ziraate yarar şekilde kurutulamadığından bir taraftan Nafia ve diğer taraftan okaliptüs orman teşkilâtı çalışmak suretile bu bataklıklar verimli bir hale konulacaktır.

Bataklıkların ağaçlanmasını temin için lüzumlu görülen kamyon, traktör, âlâtı hafriye ve memurlarla ameleye mahsus çadırlar, fidan nakliyatına mahsus 50,000 saksı ve fidan sevkinde kullanılacak 100,000 tahta kasa hazırlanmıştır. Yakında bataklık erazinin sürülmesine ve müteakiben ağaçlanmasına başlanacaktır.

Vilâyetimizde okaliptüs işlerile meşgul dairenin plânı on seneliktir. Fakat gaye bu işleri az zamanda, az masrafla bitirmektir.

Südet şefleri Runcimana dileklerini anlattılar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

lantıda, mebus Kundt, Südet Alman partisinin B. Hodza tarafından 11 Ağustos tarihinde bildirilen tezleri hakkındaki noktai nazarını izah etmiştir.

Müzakerelerin on bir nokta olarak tarihçesini yapan B. Kundt, ezcümle demiştir ki:

«11 ağustosta başlıyan müzakerelerin hedefi, bir taraftan hükûmet ve Çek milleti ve diğer taraftan Alman Südet cemaatini temsil eden Südet partisi arasında bir anlaşma ile devletin bünyesinde değişiklikler esası teşkil edecek prensiplere kadar genişlemelidir. Başvekil B. Hodzanın tezleri ise katiyen bunu nazarı dikkate almamaktadır.

Hükûmet projesi ile Südet projesi, birbirleri ile imtizaç etmez bir vaziyet arzetmektedir. Alman milletinin Çek milleti ile müsavi vaziyette olduğu kabul edilmelidir. Milliyetlere hukukî bir şahsiyet verilmesi hakkındaki Südet projesine mukabil, hükûmet, ancak merkezi idare karikatürü göstermektedir. Çek milletinin hâkimiyeti, Südetler için gayri ahlâkî bir vaziyettir.»

B. Kundt, hükûmetin diller hakkındaki projesini de tenkit etmiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Südet projesi ile hükûmet projesi arasında dağlar vardır. Bununla beraber Südetler, müzakerelere devama âmadedir.

Sizlerin hüsnü niyetinizi daha görmemiş olan Südet halkının sabrı bizimkiler kadar olmazsa, bunun kabahati sizindir.»

Çanakkale valisi

Çanakkale (Akşam) — Rahatsızlığı dolayısile Bursa hastane ve kaplıcalarında tedavide bulunan vali Atıf Ulusoğlu iyileşerek Çanakkaleye dönmüş, vazifesine başlamıştır.

Filistinde iki müstakil devlet kurulmıyacak

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Salâhiyettar İngiliz mahafili, bu rivayetlerin mevsimsiz olduğunu ve Tahkik heyeti resmen raporunu vermedikçe bu hususta bir karar ittihaz edilemiyeceğini beyan ediyorlar.

Kudüs 17 (A.A.) — Bu sabah Filistinde birçok suikastler yapılmıştır. İki askerî arabanın altında iki bomba patlamış, askerlerden ikisi ölmüş ve bir Yahudi polisi yaralanmıştır.

Çeteciler, Atlih hapishanesi kampına hücum etmişler, bir İngiliz müfettişini yaralamışlar ve bir Yahudi müfettişi ile karısını, üç çocuğunu ve kaynatasını kaldırmışlardır. Başka bir çete, Tulkarem hükûmet kliniğinde bütün ameliyat âletlerini ve ilâçları almışlardır. Tedhişçiler, biri Ramlehte, diğeri Natania'da iki Arabı ceza olarak öldürülmüştür. Kudüste de bir Yahudi tabanca ile öldürülmüştür.

Mimar Sinan eserini belediye bastıracak

Belediye imar şubesi müdürü B. Ziya Kocainan tarafından uzun senelerin tedkik mahsulü olarak yazılan (Mimar Sinan) eseri vardır.

B. Ziya, bu eserinde büyük Türk mimarı Sinanın gerek şehrimizde, gerek memleketin diğer yerlerinde vücuda getirdiği bütün sanat eserlerinin resimlerini ve fotograflarını toplamış ve her eser hakkında mimarî ve tarihî malûmat vermiştir.

Belediye bu eseri, kendi hesabına bastırmağa karar vermiş ve daimî encümenden bu hususta bir karar almıştır. Eser yakında tabedilecektir.

Sanayicilerin dünkü toplantısı

Muamele vergisi meselesi üzerinde görüşmek üzere, sanayicilerin iştirakile Sanayi umum müdürü B. Reşadın riyasetinde dün yapılması mukarrer olan taplantı başka güne bırakılmıştır.

İhtilâs davası

Tahsildar Cavid 6 sene, 22 gün hapse mahkûm oldu

Belediye tahsildarlığında bulunduğu sırada tahsil ettiği paradan bir kısmını ihtilâs etmekten maznun Cavidin muhakemesi dün ağırceza mahkemesinde yapılmıştır. Muhakeme neticesinde Cavidin 934 senesine ait tahsilâtında dip koçanlarını tahrif etmek suretile dairesini iğfal ederek 129 lira 45 kuruş, tanzifat ve tenvirat resminden de 10 lira 56 kuruş ihtilâs ettiği ve tahsildarlıktan ayrıldıktan sonra eski tahsilât makbuzlarını bir mayi ile silerek yeni makbuz gibi kullanıp Fransız hastanesinden ve Niko, Leon adlarında diğer iki kişiden 204 lira 96 kuruş dolandırdığı, gene müstamel makbuzları silip kullanmak suretile muhtelif mükelleflerden 41 lira 76 kuruş dolandırdığı, Galatada tahsildar iken kullandığı makbuzları tekrar istimal etmek suretile tanzifat resmi namile 22 lira 56 kuruş dolandırdığı sabit olmuştur. Cavid bu paralardan 124 lirasını ödemiştir.

Bu ihtilâs ve dolandırıcılık suçlarından dolayı cürümlerin tekerrürü ve içtimaı göz önünde tutularak Cavidin altı sene 22 gün hapsine, 98 lira muhakame masrafı ve ehli vukuf ücreti ödemesine karar verilmiştir.

Arabadan düşerek yaralandı

Büyükderede oturan Teofan isminde biri, hususî arabasile Kefeliköye doğru gitmekte iken geygirlerin ürkerek arabayı sürüklemesile müvazenesini kaybetmiş, yere düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. B. Teofan hastaneye yatırılmıştır.

Dünkü kazalar

İki kişi muhtelif yerlerinden yaralandı

Dün muhtelif nakil vasıtaları kazaları olmuştur:

1 — Eminönü - Maçka seferini yapan 202 numaralı tramvayla şoför Nusretin idaresindeki otomobil İstiklâl caddesinde çarpışmışlar, otomobil hasara uğramıştır.

2 — Kasımpaşada oturan 6 yaşlarında Karako isminde bir Musevî çocuğu, Okçumusa caddesinde şoför İzzeddinin idaresindeki otomobilin sadmesine uğramış, yaralanmıştır.

3 — Nezafet amelesinden Mahmed Ali, Galatada Necatibey caddesinin bir tarafından diğer tarafına geçerken Melkonun idaresinde motosikletin sadmesine uğramış, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı amele tedavi altına alınmış, Melkon yakalanmıştır.

ÖLÜM

Merhum Yusuf Akçuranın refikası bayan Selma Akçuranın dün vefat ettiğini teessürle haber aldık. Cenazesi bugün saat 2 de Kızıltopraktaki hanesinden kaldırılarak namazı Zühtüpaşa camisinde eda edildikten sonra Sahrayicedid mezarlığında aile kabristanına defnedilecektir.

Göztepe İstasyon caddesi 28
Mazhar Şevket

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU

TET

Bu gece (Heybeli) de
yarın gece (Bebek) de
(Bu masal böyle bitti)
Vodvil 3 perde

★

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Usulca gelip kanını içiyor!..

Vak'a Slovanya'da cereyan ediyor.

Yirmi üç yaşında bir köylü halsiz, mecalsiz kalıyor.. Doktora baş vuruyor. Doktor muayeneden sonra:

— Ciğerlerinden hastasın diyor, dağa çık, dinlen, iyi beslen.

Delikanlı Yovan Suseviç evine geliyor, homurdanmağa başlıyor:

— Doktorun da aklına bayıldım; söylemesi kolay... Bende kendime bakacak, iyi beslenecek para nerede? Varayım bir kere de şu köşe başındaki falcıya baş vurayım. O hasta inekleri iyi ediyor, yaralarını iz bırakmadan kapatıyor; elbette bana da bir deva bulur.

Kalkıp falcı kadına gidiyor. Falcı gülüyor:

— Doktor da diyor sizler gibi hayvanın biri. O evvelâ kendini tedavi etsin... Senin hastalığını anlıyamamış. Senin hastalığın nedir biliyor musun?.. Kansızlık. Neden kansız kalıyorsun söyliyeyim mi sana-.. Çünkü komşun Aniza Pavloviç geceleri sen uyurken geliyor, usulca kanını emiyor.

Zavallı Yovan bunu duyunca deliye dönüyor, kardeşi Nikolaya anlatıyor. Nikola bu vahşeti bütün köye yayıyor:

— Doğru!.. Ben onu dört köşe parmaklarının ucuna basa basa bizim eve geldiğini gelirken gördüm... Eve girdi, uyuyan kardeşime yaklaştı, bacağından ısırıp kanını emdi...

Köy halkı Anizaya tuhaf tuhaf bakmağa, o geçerken homurdanmağa, alttan alta lânet etmeğe başladı.

Nihayet günlerden bir gün kadının evini kuşattılar. Ne yapacaklardı? Ne yapmak istiyorlardı?.. Bunu kendileri de pek bilmiyorlardı amma, niyetleri iyi niyet değildi. Kadın kalabalığı görünce feryada başladı. O sırada geçen belediye kâtibi halkı dağıtmak istedi. Muvaffak olamadı. Bunun üzerine jandarmaya baş vurdu, köylü Yovan aleyhine dava açıldı. Yovan hâkimin huzurunda dize geldi:

— Eğer onu öldürmezseniz o beni, kanımı eme eme öldürecek. Onun boynuna bir taş bağlayıp Tuna nehrine atınız. Eğer batmazsa günahsız demektir, batar boğulursa cezasını bulmuş olur.

Yovanı bir sinir hastanesine yatırdılar. Fakat bundan sonra mesele başka bir şekil aldı. Aniza'nın kocası kadını evinden kovdu ve dedi ki:

— Ne bileyim ben, belkide sen sahiden kan emicisin... Senin boynuna bir taş bağlayıp seni Tunaya atacağım. Eğer boğulmazsan masum olduğuna inanırım...

Bu mesele de mahkemeye intikal etti. Hâkimler kocaya karısını rahat bırakmasını tavsiye ettiler. Fakat köylüler:

— Adam karısının kan emici olmadığını biliyor. Fakat karısından bıkmıştı. Onu başından atmak için bunu vesile yaptı diyorlar.

Bisiklet bolluğu

Sanmayınız ki, otomobil sanayiinin inkişafı bisiklet sanayiine sekte vurmuştur.

1937 senesinde Fransa yollarında tam sekiz milyon seksen dokuz bin dokuz yüz üç bisiklet işledi. Bu sayı 1936 senesinde 526.764 daha eksikti.

Yeryüzünde mevcud bisikletlerin sayısı milyardan fazladır.

Kahve yağı

Bazen İstanbulda binlerce balığın denize döküldüğünü okuruz da canımız sıkılır; yazık deriz.

Brezilya da her sene yüz binlerce kilo kahveyi yakardı. Bu sene onların da bu hal yüreklerine dokunmuş. Şimdi kahveden yağ istihsal etmeği düşünüyorlar. İlk tecrübeler iyi neticeler vermiştir.

Asıl karısını ve çocuklarını unutan ve tanımıyan bir adam

Bir fabrikanın usta başısı, kendi karısını ve çocuklarını unutarak ve hiç tanımıyarak dul bir kadının kulübesine gitti. Usta başı bu dul kadın ile çocuklarını kendi öz karısı ve evlâdı diye telâkki ediyor ve bunda ısrar ediyor hadise zabıta ve ruh mütehassıslarını işgal ediyor

İsmini, oturduğu yeri, hattâ bütün hafızasını unutan ve kaybeden insanlara dair umumî harptenberi birçok vakalar işitip duruyoruz. Şimdi Cenubî Avustralyanın Adelaide şehrinde olup biten bunlara benzer yeni bir hâdise, hem doktorları, hem de zabıtayı şiddetle alâkadar etmektedir.

Adelaide şehrinde Gabett ticarethanesine ait ardiye binalarından birinde Marta Ponner isminde bir dul kadın oturur. Bu kadının kocası o ticarethanenin ardiye bekçilerindendi. Bekçi bundan iki sene evvel bir motosiklet kazası neticesinde vefat edince ticarethane, parasız, pulsuz iki küçük çocuğile dul kalan Martanın ardiyelerden birinde oturmakta devam etmesine müsaade etmişti. Otuz yaşlarında ve güzelce bir kadın olan Martanın bir çocuğu üç ve diğeri de beş yaşındadır.

Temmuzun son cumartesi günü Marta çocuklarile beraber akşam yemeğini yerken, bir aralık kapı açıldı ve meçhul bir adam evden içeriye girdi. Munis tabiatli bir kadın olan Marta yabancıya ne istediğini sormağa vakit bulmadan, o sofraya oturdu, kunduralarını çıkardı, cebinden bir miktar para çıkarıp masanın üzerine koydu ve yemek istedi.

Kadın ve çocuklar adamın bu hareketine hayret ettiler. Nihayet Marta ona kim olduğunu, nereden geldiğini sormağa cesaret etti. Fakat yabancı adam bu sözleri işitmiyormuş gibi hareket ederek, tekrar «yemek!» diye bağırdı. Yabancı adam,kaba ruhlu bir insandı ve kılığı, kıyafeti onun henüz fabrikadaki işinden çıkıp geldiğine delâlet ediyordu. Marta ondan biraz ürktü, kendisine yemek getirdi ve önüne koydu. Yabancı adamın yemeği yedikten sonra keyfi yerine gelir gibi oldu, çocuklara baktı, onlarla meşgul oldu ve şakalaştı. Ondan sonra koltuğa başını dayadı ve derin bir uykuya daldı.

Marta, evvelâ komşuları ve zabıtayı haberdar etmek istedi. Fakat bu aralık çocuklar da uyuduklarından onları yalnız bırakmamak için, evden ayrılamadı. Kadın da yatağına yattı ve fakat korkusundan sabaha kadar uyuyamadı.

Yabancı adam, ertesi sabah saat dörtte uyandı, anadan doğma soyundu, muslukta yıkandı ve kapıdan çıkmağa hazırlandı. Fakat geriye döndü, kadının yatağına yaklaştı, hiç sesini çıkarmadan onu öptü ve çıkıp gitti. Bu aralık kadın yerinden bile kımıldamağa cesaret edemedi.

Martanın bundan sonra tavır ve hareketine mâna verilemiyor. Çünkü hâdiseden hiçbir kimseye bahsetmiyor. Zabıtaya haber vermiyor. Ertesi pazar günü yabancı adam tekrar geliyor, yemek istiyor, çocuklarla şakalaşıyor ve sonra yatıp uyuyor. Fakat bu sefer uyandıktan sonra kadını tekrar öpeceği zaman, Marta ona çıkışıyor. Kendisini ne salâhiyetle öpmeğe kalkıştığını soruyor. Yabancı adam, bu sözler üzerine hayret ediyor, «karım değil misin, neden öpmiyeyim!» diyor. Marta bu cevaba kızıyor ve gidip zabıtaya hâdiseyi haber veriyor.

Bu aralık zabıta da garip bir kıskançlık vakasını halletmekle meşgul bulunuyordu. Bu vaka birkaç saat evvel şehirdeki Panth oluklu saç fabrikasında cereyan etmişti. İki gece Martanın evinde yatan yabancı adam, o fabrikada ustalık yapan Slome namında biri idi. Slome'un asıl karısı fabrikaya gelmiş ve iki gece üst üste evine uğramadığı için kocasına söylemedik sözler bırakmamış, eline geçen teneke parçalarını ve taşları onun üzerine fırlatarak bağırıp çağırmıştı. Bunun üzerine zabıta çağırılmıştı. Polisler bayan Slome'u fabrikadan uzaklaştırmışlar ve Slome'u da yaralarını sardırmak üzere hastnaye göndermişlerdi. Slome hastanede yaraları sarıldıktan sonra tekrar Martanın evine gitmişti.

Hâdise bundan ibaretti. Marta da zabıtaya şikâyet edince, Slome tevkif olunarak sorguya çekildi. Bunun üzerine Slome'un fabrikadaki vazifesini muntazaman gördüğü halde, hafızasını kaybetmiş olduğu anlaşıldı. Slome asıl karısını tanımıyordu, Martanın çocuklarını da kendi çocukları sanıyordu. Ruhiyat mütehassıslarının yaptıkları tedkikata nazaran Slome'un Marta'yı hiç olmazsa bir kere görmüş olması lâzım geliyor.

Şimdi Slome hastanede tahti tedavidedir. Martanın asıl karısı olduğunda ısrar etmekte berdevamdır. Kendisinde başka bir akıl eksikliği görülmediği için, bugünlerde hastaneden çıkarılacaktır. Herkes Slome'un hastaneden çıktıktan sonra hangi karısına gideceğini ve asıl karısile hayalî karısı arasındaki ihtilâfın nasıl hallolunacağını merakla bekliyor.

Arkadaşı Mehmedi kama ile vuran Rifat

Mehmedi, kendisini ölümle tehdid etmesi üzerine vurmağa mecbur kaldığı iddiasında

Geçenlerde Beyoğlunda Yenişehir civarında Tarla sokağında Rifat adında biri kama ile Mehmed adında bir arkadaşını karnından tehlikeli surette yaralamıştı. Bu vaka etrafındaki zabıta tahkikatı ikmal edilmiş ve Rifat hakkında ağır yaralamak, arkadaşı Mustafa hakkında da yaralamaya teşvik suçlarından dolayı evrak tanzim olunarak dün ikisi de Adliyeye teslim edilmişlerdir.

Bunlardan Rifat dün müddeiumumîlikte verdiği ifadede vakayı şöyle anlatmıştır:

— Ben Trabzondan gelmiştim. Burada iş arıyordum. Bir gün Beykoza gittim. Orada Mehmedle ahbap oldum ve iş aradığımı söyledim. O sırada Mehmedin kayınbiraderi Mustafa da geldi. Üçümüz beraber İstanbula geçerek meyhanede rakı içtik. Mehmed bana: «Eğer bana beş lira verirsen sana iyi bir iş bulurum» dedi. Rakı içip sarhoş olduktan sonra gene bir müddet beraber dolaştık. Yenişehir civarında Tarla sokağından geçerken, ben gene iş meselesini açtım ve Mehmed evvelki teklifini tekrarladı. Ben, param olmadığını söyliyerek, insaniyet namına bir iş bulmasını teklif ettim. Mehmed bu teklifimden hiddetlenerek benimle kavgaya tutuştu. Üzerime hücum etti ve ölümle tehdide başladı. Bu vaziyet karşısında ben de bıçağımı çekerek Mehmedi yaraladım. Bu vakada Mustafanın hiçbir alâkası yoktur.»

Mustafa da bu cerhte kendisinin alâkadar olmadığını söylemiştir.

Maznunlar Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilmişlerdir. Sorgu neticesinde Rifat tevkif edilerek Tevkifhaneye gönderilmiş, Mustafanın suçu görülemediğinden, serbes bırakılmıştır.

Yaralı Mehmed de Adliye doktoru B. Salih Haşim tarafından hastanede muayene edilmiştir. Mehmedin yarası çok ağır ve hayatı tehlikededir.

Sarhoş çimacı

Salacak iskelesi çımacısı Hasan, evvelki gece son derece sarhoş olarak iskeleye gelmiş, camlı kapıyı açmak üzere zorlarken kol damarları kesilmiştir.

Hasan, söz söyliyemiyecek bir halde Haydarpaşa hastanesine yatırılmıştır.

Küçük sanatlar kanununa muhalefet

Taksimde oturan Yunan tebaasından Aleko, Küçük sanatlar kanununa mugayir olarak, Kurtuluşta bir apartıman asansörü yapmakta iken polis tarafından yakalanmış ve mahkemeye verilmiştir.

Türkofis ikinci reisi

Türkofis ikinci reisi B. Nihad dün akşam Ankaraya avdet etmiştir.

Evde altı kişi arasında kavga

Kasımpaşada Bedreddin mahallesinde oturan seyyar satıcı Remzi ve karısı Fatma ile ayni evde İzzet, Eşref, Hikmet ve Mehmed isimlerindeki şahıslar, aralarındaki eski bir husumeti tazeliyerek kavgaya tutuşmuşlar ve gece yarısı sokaklara çıkarak biribirlerini taşlamağa, küfür savurmağa koyulmuşlardır.

Bu şekilde umumun istirahatini selbeden beş erkek, bir kadın polis tarafından yakalanmış ve mahkemeye verilmiştir.

Üç sarhoş mahkemeye verildi

Şevket, Mustafa ve Derviş isimlerinde üç kişi Üsküdarda son derece sarhoş bir halde dolaşmaktalar iken zabıta memurları tarafından yakalanarak mahkemeye verilmişlerdir.

Romanyadan 12 bin göçmen gelecek

Bükreş sefirimiz bay Hamdullah Suphinin izahatı

Bu ayın yirmisinde Nâzım vapurile Romanyadan şehrimize 1,700 göçmen gelecektir.

Bunlar doğrudan doğruya Trakya bölgesine yerleştirilecekleri için, Çorlu kazasına bağlı Marmara Ereğlisi iskelesine çıkarılacaklardır.

Mezunen şehrimizde bulunan Bükreş büyük elçimiz B. Hamdullah Suphi Tanrıöverden, bu sene Romanyadan yurdumuza gelecek göçmenler hakkında malûmat rica eden bir muharririmize B. Tanrıöver demiştir ki:

— Bu sene Romanyadan on iki bin göçmen gelecektir. Şimdiye kadar bunların bir kısmı gelmiştir.

Her halde bu göçmen nakli işinin esaslı bir surette halli için çalışıyoruz.»

Mangal devirmek yüzünden bir cerh

Tahtakalede oturan Hüseyin isminde biri biraz keyif olarak Galataya geçmiş, Necatibey caddesinde kaldırım üzerinde ilerlemekte iken, kahveci Hasanın, dükkânı önüne koyduğu bir mangala çarpmış, ateşlerini dökmüştür. Kahveci Hasan, buna kızarak Hüseyini yakalamış, bir güzel döğmüştür. Hüseyin, bu ıztırap altında bıçağını çekerek kahveciyi vurmak üzere atılmış, bu sırada ayırmak üzere araya giren bekçi İbrahim elinden yaralanmıştır.

Polis, hem kahveciyi, hem de Hüseyini yakalamış, haklarında kanunî takibata başlamıştır.

Hırsız üç Musevi çocuğu

Emniyet müdürlüğü, on iki, on üç yaşlarında İsak, David ve Sami isimlerinde üç Musevî çocuğunu hırsızlık suçile yakalamıştır.

Bunlar, İstiklâl caddesindeki Japon mağazasından bazı eşyayı el çabukluğile aşırmışlar ve bu eşyayı satarken yakalanmışlardır.

Bisiklet ile devriâleme çıkan bir genç

Vilyam Knoks namında 27 yaşında edebiyat mezunu bir İngiliz genci, devriâlem seyahati yapmak için yedi hafta evvel bisikletle Londradan hareket etmiş ve dün sabah İstanbula gelmiştir. B. Knoks, şehrimizde dört gün kaldıktan sonra Ankaraya da uğrıyarak seyahatine devam edecektir. Bu sporcu genç, uğrıyacağı memleketlere aid hatıralarını ileride bir kitap halinde neşredecektir.

Rüşvet davası

Bazı hususet Muhafaza müdürlüğünden sorulacak

Döviz kaçakçılığından dolayı haklarında yapılan takibatın durdurulması için Gümrük muhafaza mıntaka âmiri B. Süleymana rüşvet verirken cürmümeşhud halinde yakalanmaktan maznun Sebuh, Jan, Sait ve Jüber adlarında dört kişinin evvelki gece asliye üçüncü ceza mahkemesinde muhakemelerine başlanmış ve ilk sorgu neticesinde, bunlardan Jüber serbes bırakılarak diğer üçü tevkif edilmişlerdi.

Mahkeme bu hususlaki tahkikatın tevsiine karar vermiş ve cürmümeşhudu yapan B. Süleyman tarafından maznunlar hakkında döviz kaçakçılığından dolayı yapılan tahkikatın mahiyetinin ne olduğunun ve B. Süleymanın bu tahkikat için hangi merciden emir aldığının, Gümrük muhafaza başmüdürlüğünden sorulması için dün müddeiumumîliğe müzekkere yazılmıştır. Müddeiumumîlik bu hususları tahkik ederek neticeyi gelecek muhakeme celsesine kadar mahkemeye bildirecektir.

Sahte Haliç vapurları biletleri

Bunları süren ve satan üç kişi yakalandı

Belediye idaresindeki Haliç vapurları müfettişlerinden B. Nazmi, bir müddet evvel, idare memurlarından birinin kullanılmış, yolcu abonman biletlerini kutuya atmayıp, bazı kimselere ve bilhassa Musevilere ucuzca sattığını haber almış ve cürmümeşhud halinde yakalamak üzere lâzım gelen tertibatı almıştır.

Yolcular tarafından kullanılarak çıkışta memur tarafından alınan ve bilet kutularına atılan abonman biletlerinde günlük tarih bulunmaması, bu işi yapanların muvaffakıyetini temin etmiş ve bu biletleri gören ve alan diğer memurlar en ufak bir şüphe bile sezmemişlerdir.

Müfettiş B. Nazmi, dün Hasköyden gelerek Köprüye çıkacak olan, Halıcıoğullu Samuel ile, Hasköylü Yasefin ellerinde bu kullanılmış ve sürülecek biletlerden bulunacağını katiyetle hissetmiş ve Köprüye çıktıkları zaman ellerindeki sahte biletleri aldığı gibi, zabıtayı da hazerdar ederek karakola götürmüştür. Burada Samuelin üzeri aranınca, kullanılmış ve tekrar sürülmek üzere ütülenerek muntazam bir hale getirilmiş otuz kadar abonman bileti bulunarak müsadere edilmis, bunları nereden tedarik ettiği kendisinden sorulmuştur.

Samuel, bu biletleri, Hasköyde berber Yaniden aldığını söylemiş, esas fiati on buçuk kuruş olan beher bileti nısıf fiatine tedarik ettiğini de ilâve eylemiştir.

Bunun üzerine berber Yani de zabıtaca yakalanmış ve sorguya çekilmiştir.

Yani de, bu biletleri Tevfik isminde birinden tanesini beşer kuruşa alarak sattığını itiraf etmiştir.

Bu şehilde yakalanan Samuel, Yani ve Tevfik haklarında sahtekârlık ve hazineyi ızrar suçlarından lâzım gelen tahkikat evrakı tanzim edilmiş ve her üçü de mevcuden müddeiumumîliğe teslim olunmuşlardır.

Muhafaza edilecek eserler imar plânında gösterilecek

Belediye mühendisleri imar plânının teferrüatlı kısımlarını hazırlıyorlar

Şehircilik mütehassısı B. Prostun İstanbul ve Beyoğlu semtlerine dair tanzim ettiği nazım plânı Şehir Meclisi tarafından kabul edilmiş ve Nafıa Vekâletince de tasdik edilmek üzere Ankaraya gönderilmişti.

Mütehassısın hazırladığı nazım plânı beş bin mikyasındadır. Beş bin mikyasında bir plânda bütün teferruatı göstermeğe imkân yoktur. Yapı ve yollar kanunu şehir imar plânlarının 5000, 2000, 1000, 500 mikyasında yapılmasını ve bunların birinin Nafıa Vekâletince tasdik edilmesini emrediyor. Plânın Nafıa Vekâletince resmen tasdiki ve bu nazım plânına göre tafsilât plânının yapılması için bu küçük mikyaslı plânların da yapılması lâzım gelmektedir.

Kanunun bu hükmü üzerine belediye imar müdürlüğünde mühendisler, mimarlar, ressamlar şimdi beş bin mikyasındaki Prost nazım plânının esaslarına göre nazım plânının iki bin, bin ve beş yüz mikyaslara göre plânlarını hazırlıyorlar. Bunların büyük bir kısmı intac edilmiştir. B. Prost bu plânlarda son tadilâtı yaptıktan sonra bu plânlar da tasdik edilmek üzere hükûmete gönderilecektir.

Bu plânlarda bilhassa muhafazası kati surette kararlaştırılan arkeolojik ve eski Türk eserleri tamamile gösterilecektir. B. Prost eski eserleri tasnif ederken büyük camiler, mimarî ve tezyinî bakımından kıymetli olan sebiller, çeşmeler, türbeler, medreseler, surlardan yıkılmamış ve karekteristik mahiyeti mevcud olan binalardan başka eski Türk mimarî devirlerini yaşatan eserleri gözönüne almıştır.

Bunlar içinde çok eski tarihî hanlar, İstanbulun eski meskenleri vardır. Küçük mikyaslı plânlarda bilhassa bin ve beş yüzlük plânlarda bu binaların yerleri de tamamile gösterilecektir.

İmar plânında katî surette muhafaza edilecek olan eski eserlerden bu iki neviden birer nümüne olarak 1076 tarihinde inşa edilmiş olan Çakmakçılardaki (Yeni han)) ile Fenerde eski Türk meskenlerine bir nümune olan ve tamamile Türk mimarisinin bütün hüviyetini canlandıran bir de binanın resimlerini dercediyoruz. Bu iki sistemde ve mimarî, tarihî hüviyeti olan bütün bu kabil eserler muhafaza edilecektir.

Ancak eylûlde şehrimize gelecek olan B. Prost ilkönce Kadıköy ve Üsküdarın nazım plânlarını hazırladıktan sonra gelecek ilkbaharda tekrar şehrimize geldiği zaman imar bürosunun hazırladığı küçük mikyaslı plânlara göre İstanbul ve Beyoğlunun imar plânlarını hazırlıyacaktır. Bu zamana kadar da İstanbul ve Beyoğlunun büyük, küçük mikyastaki nazım plânları Nafıa Vekâletince tasdik edilmiş olacaktır.

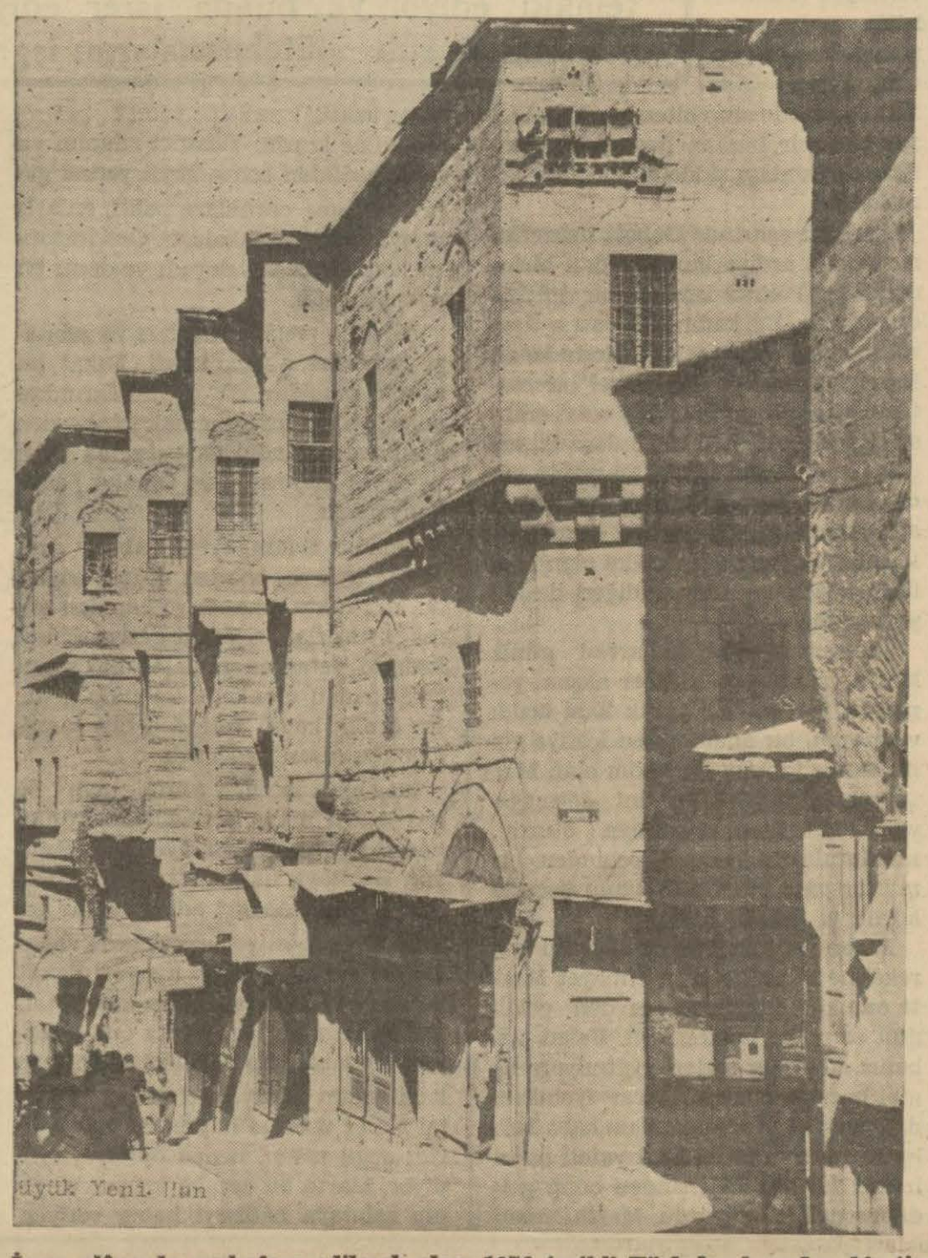

İmar plânında muhafaza edilecek olan 1076 tarihli Türk hanlarından bir tip

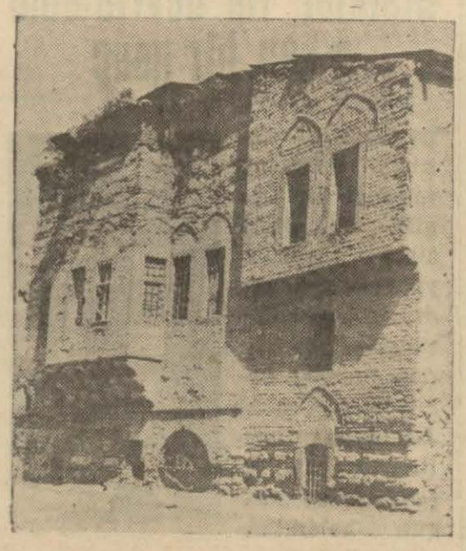

Fenerde eski bir Türk evi

Yer değiştirecek kiracılara tavsiye!

Akşam'ın **KÜÇÜK İLÂNLARI**'nı dikkatle okursanız kendinize en elverişli yurdu yorulmadan bulabilirsiniz. ★

Haftalık piyasa

Arpalarımıza karşı taleb fazladır. Tiftik piyasasındaki durgunluk zail oldu

İhracat piyasası gün geçtikçe hararetli bir devreye girmektedir. Bunun iki sebebi vardır. Biri Türkiye - Almanya arasındaki ticaret anlaşmasının tatbiki, diğeri de Amerika ile ticaret münasebetlerimizin inkişafıdır. Türkiye - Almanya ticaret anlaşmasının, piyasaya yaptığı müsbet tesirleri, evvelce de yazmıştık. Bu tesirler en ziyade, hububat piyasasında tezahür etmektedir. Bundan başka kuru meyvalar, ve yapağı tiftik piyasası da, Almanya ile yaptığımız ticaret anlaşması yüzünden daha ziyade canlanmıştır.

Amerika ile ticarî münasebetlerimize gelince, uzun müddettenberi, durgun bir devreye girmişti. Maamafih bu durgunluğun yeni bir sebebi yoktu. Bu durgunluk, her sene mutad bir şekil alan durgunluktan başka bir şey olmadığı için, endişe ile karşılanmamıştı. Şimdi, Amerikaya ihracat mevsimi başlamıştır. Türkiye - Amerika ticaret münasebetleri, takas esasına istinad ettiğinden ihracat yapmadığımız için ithalât yapmağa da imkân yoktu. Nitekim bu yüzden Amerikan ithalât eşyasından olan traktör, otomobil, motörlü vasıtaların piyasadaki mevcudü azalmıştı. Şimdi ithalât imkânları arttığı için, bu vaziyet tamamile değişmiştir.

İhracat maddelerimizin vaziyeti

Hububat maddeleri — Henüz buğday üzerine evvelce ümid edildiği gibi, geniş mikyasta ihracat başlamamıştır. Yalnız sert buğdaylardan, ufak partiler halinde Yunanistana ihracat yapılmaktadır.

Arpa üzerine daha ziyade taleb vardır. Arpalarımızı alan memleketler şunlardır: İtalya, İngiltere, Belçika, Hollanda...

Çavdar istihsalâtı az olduğu için, bu seneki ihracat imkânları azdır. Yulaf için, ufak partiler halinde İngiltereye ihracat yapılmaktadır.

Mısır piyasasına gelince, bu sene mahsul bol olduğu için, fiatler düşmektedir. Fakat Karadeniz vilâyetlerinde henüz Mısır fiatlerinde büyük bir düşkünlük mevcud değildir. Her halde mahsul tamamile piyasaya arzedildikten sonra, Karadeniz vilâyetlerinde fiat düşkünlüğü baş gösterecektir.

Kuru meyvalar — Karadeniz fındık istihsal mıntakasında mahsulün az olduğundan bahsetmiştik, fakat Trabzon Ticaret odasının bir raporuna göre, bu seneki mal, kalite itibarile, geçen seneden daha iyidir. Fındık için Alman firmaları tarafından fiat soruşturmaları olmaktadır.

Kuru meyvalarımızdan üzüm ve incir piyasası için, bir hüküm vermek mevsimsizdir. Fakat bu seneki üzüm mahsulünün miktar ve kalite itibarile, Ege mıntakasını memnun edecek mahiyette olduğuna şüphe yoktur.

Dokuma ham maddeleri — Tiftik piyasasında durgunluk kalmamıştır. Son günlerde tiftiklerimize karşı Amerikadan talebler başlamıştır. Amerikalılardan başka, tiftiklerimize müşteri olan memleketler arasında Almanya ve Rusya bulunmaktadır.

Pamuk rekoltesi iyi bir devre takib etmektedir. Nazillide mahsulün bereketli olduğu, Adanada Çukurovada iyi mahsul alınacağı hakkındaki haberler teeyyüd etmektedir. Bununla beraber, geçen seneki mahsul üzerine ihracat devam etmektedir. Akala nevinden olan pamuklar en ziyade, Romanyaya ihrac edilmektedir.

Kuru sebzeler — Kuru bakla için her taraftan taleb vardır. Bu sene kuru bakla mahsulü çok bereketli ve ayni zamanda kalite itibarile de geçen seneki mallardan daha iyi evsafı haiz bulunuyordu. Piyasa açıldığı zaman, ilk talebler, Fransadan başlamıştı. Son hafta içinde de, Almanyadan kuru baklalarımıza istekler başlamıştır. Alman firmaları fiat hakkında pazarlıklar yapmaktadırlar. Kuru sebzelerimizden, nohuda karşı da büyük bir taleb başlamıştır. Esasen nohudlarımız için geçen sene de merkezî Avrupadan dilekler başgöstermişti. Bu sene de İspanyol tipi Karabiga nohudları, çok satılacaktır.

Kuru bezelye için büyük talebler vardır. Kuru fasulye mahsulü henüz idrak edilmiş değildir. Fakat kuru fasulye çıkaran Çarşamba, Trabzon mıntakalarında vaziyet gayet iyi gitmektedir. Bu itibarla bu sene kuru fasulye mahsulünün çok olacağına hükmedebiliriz. İhracat için, şimdiden Yunanistandan teklifler alınmaktadır.

Yağlar — Trabzon yağlarında ucuzluk başgöstermiştir. Toptan bir kilo Trabzon yağı 68 kuruştur. Fiatin düşmesindeki sebeb, piyasaya bol miktarda Urfa yağı gelmesidir. Diğer taraftan, piyasada Kars yağlarının miktarı artmaktadır.

Zeytin yağlarına gelince, piyasadaki durgunluk devam etmektedir. Maamafih geçenlerde bu durgunluk fiat yükselişine tahavvül ediyordu, fakat yükseliş fazla miktarda devam etmemiştir. İngilterenin Türkiyeden 500 bin kilo kadar yağ alacağına dair olan havadis te, henüz teeyyüd etmiş değildir.

Mahsul hakkında tahminler yürütmek pek mevsimsiz olur.

Vejetalin nevinden yağların piyasasında da bir tahavvül yoktur.

H. A.

Bir gecenin romanı

Yazan: **Perihan Ömer** — Terfika No. 13

Bu sözleri söylerken, sesi büsbütün değişmiş, âdeta ıztırabla boğuklaşmıştı. Lâmia üşümüş gibi titremiş, daha ilk saatlerde, içinde şüphenin, acı kıvranışlarını duymuştu. Acaba, kendini bir başkasına mı, benzetiyordu. Ve o dakikadan sonra bütün hayatı şüpheler içinde geçmişti. Söylediğine inanamıyordu. Daima gözünün önünde, ihtiyar bir adamın, elinden tutarak anasından uzaklaşan köylü kızı vardı. Evet, onu gören herkes, çok ince bir İstanbullu zannediyordu. Fakat, bir mabud gibi taptığı kocasının karşısında tokat yemekten, azar işitmekten korkan beslemelerin azabını duyuyordu. Bazan saatlerce, onun okuduğu kitapları ve yazdıklarını karıştırırdı. Ve nihayet bu ilmî kitaplar, kara bir dağ gibi ikisinin arasına yıkılıyor zannederek ağlardı.

Başka erkeklerin karşısında, bu zaafı hiç te duymuyordu. Güzeldi, zekiydi. Etrafında dolaşan gençlere, gülerek geçiyordu. Onun için hayatta, bir adam vardı.. kocası.. Bazı geceler, yatakta biraz doğrularak, dirseklerine dayanır, ona büyük bir sanatkârın, yarattığı bir şaheseri, bir heykeli seyreder gibi, hayranlıkla bakar... Bakardı. O güzel geniş alnın içindeki düşünceleri, anlıyabilmek için, neler feda etmezdi. Her şeyi açmak, görmek imkânı var. Fakat bir sevgilinin düşüncelerini okuyabilmek, imkânsız. Halbuki, en çok istenilen, bu değil miydi?

Daima, beni seviyor mu, yoksa sadece geçici bir arzu mu, bu arzu eksiliyor mu, ellerimin arasında sıktığım başta, yabancı bir kadın hayali yaşamıyor mu? Bütün bu suallere katî bir cevap verememek ne acı idi.

İnsanı şüphe kadar sarsan hiç bir şey yoktur. Emniyet, çok zalimce bile olsa, nihayet bıkan, kesen, bir kuvveti vardır. Lâkin şüphe, sarsar, çılgınlıklara, budalalıklara doğru sürükler. seven, ve sevildiğine inanmıyan bir kadın, rüzgâra atılan bir kâğıd parçası gibi, nereye düşeceğini bilmeden ileriler. Lâmia da böyle olmuştu. Aşkında ölüme kadar ilerliyebilecek bir kuvvet, ayni zamanda her şeye mâni olan bir çekingenlik, mahcubiyet vardı. Kaç kere kocasını, adaleli omuzlarından ykalıyarak; söyle, beni seviyor musun? diye, bağırmak istemiş, ve her seferinde gözlerini başka taraflara kaçırarak susmuştu.

Bir gün, dayanamamış; ne için bir aşk hikâyesi yazmıyor sun? diye sormuştu.

Ferid, acı bir gülümseyiş, hattâ ağırlaşan bir sesle, cevap vermişti:

— Olmıyan bir şeyden bahsetmek, âdetim değildir. Hayatta aşk yoktur, zevk vardır. O da, yazılmaz, verilir, alınır! demişti.

O günden sonra, Lâmianın şüpheleri büsbütün kuvvetlenmiş, kendini henüz eğlendirebilen bir kukla gibi görmeğe başlamıştı. Acaba ne zaman eskiyecek, kırılan bir oyuncak gibi atılacaktı?

Ferid daima ayni hürmeti, nezaketi gösteriyordu. Lâkin o, her kadına karşı nazik davranan bir adamdı. Amma bu, bir çok kadınlardan ayrılmasına mâni olmamıştı.

Ayrılmak ve sonra yaşamak.. işte Lâmia için imkânsız olan bir şey! İçindeki derd genişledikçe, bir sırdaş ihtiyacı fazlalaşmağa başlamıştı. Tanıştığı kadınların kendisinin düşeceği ıztırablara sevineceklerine emindi. Bunların arasında, Feridin karısı olmasını kıskananlar o kadar çoktu ki. Erkekler kollarını açarak «gel göğsümde unut» demeseler bile, aşağı yukarı, böyle düşüneceklerdi. Nihayet kendisine büyük bir şefkat gösteren, Halduna sığınmaktan başka çare bulamamıştı.

Bu ince gencin, tatlı tesellilerine, zarif düşüncelerine, kapılmağa başladı. Çok zayıf düşen iradesi idare edecek başka kuvvet arıyordu. Karşısındaki, bir insan değil, kendini istediği noktaya yetiştirecek bir merdivendi. Artık bütün hislerini, düşüncelerini çekinmeden söylüyordu. Siyah gözleri parlıyarak saatlerce anlatır, teselli, ümid dilenirdi.

Öteki, metin olmasını, zaafını belli etmemesini tavsiye ediyor, bilhassa kıskandırmak bahsi üzerinde ısrar ediyordu. Haldun «bir erkek, kıskanmadıkça sevgisini anlıyamaz» diyordu. Lâmiaya bir çok romanlar okutuyordu. Bu romanlarda daima, kıskandıran, aldatan kadınlar seviliyorlardı.

Artık Lâmia saatlerce ayna karşısında süsleniyor, kocasına elinden geldiği kadar lâkayıd davranıyor, ve mütemadiyen geziyordu. Bütün bunları, boğan bir sarhoşluk, mevcudiyetini sıkan bir bulut içinde yapıyordu. Zamanlarla, sevgisini içinde ezerek, yalancı gülüşlerle dolaştı. Feridden uzakta geçirdiği saatler kalbinin üstünde ağırlaşırlardı.

Genç, yaşlı, güzel, çirkin erkeklerin yaptıkları komplimanları, hep ayni donuk tebessümile dinler görünürken, pek te bir şey duymazdı. Kulaklarını dolduran Feridin olgdn sesiydi. Haldunla beraber eve dönerken, ilk randevusüne giden bir mektepli kız gibi, kalbi çarpar, yanakları alevlenirdi. Lâkin kocasını, odasında çalışırken, bulunca, biraz rahatlar, lâkayıd bir tavırla:

— Of ne kadar çok sigara içmişin, insan boğuluyor. Bilsen, bugün öyle eğlendik ki, neden, beraber gelmedin.. aman! Fena yorulmuşum. Çok dans ettim, derdi.

Ferid başını yavaşça kitaplarından kaldırıp gülümsiyerek:

— Yorulmamalısın yavrucuğum. Daha yeni başladın, pek çabuk yıpranırsın, diye cevap verirdi.

Sevdiği adamda ufak bir kıskançlık olsun uyandırabilmek için, bütün kuvvetile çalışır, duyduğu, dinlediği komplimanları hatırlamağa uğraşarak, anlatır, anlatırdı. Nihayet yorulur, istediğini elde edemiyen bir çocuk gibi, ellerini açıp ağlıyarak kıskan, kıskan! diye yalvaracak kadar küçüldüğünü hissederek kaçardı. Halduna koşar, intizamını kaybeden, bazan çıkmak istiyormuş gibi kuvvetle çarpan, bazan, derin hızlarile için, için titreyen kalbini ellerile bastırarak, ağrıyor.. diye şikâyet ederdi.

(Arkası var)

"Pazarlık yasağı„nın tatbiki arifesinde...

En çok pazarlık edenler kimlerdir? En ziyade pazarlık hangi semtte olur?

Pazarlığa sebebiyet veren esnaf mıdır? Müşteri midir? Pazarlık kalkarsa esnafın vaziyeti ne olacaktır?

Pazarlığa esnafın halkı alıştırdı ğını söyleyen Mahmudpaşada tuhafiyeci B. Ahmed Hâmid

Pazarlığın meni kanunu tatbik edilmeden evvel dükkân dükkân dolaşıp bu işi yakından tedkike karar verdim.

Evvelâ Mahmudpaşada bir dükkâna girdim. İçeride öyle hararetli bir pazarlık sahnesi geçiyordu ki bir müddet hayran hayran seyrettim.

Genç bir kadın dört metre kumaş alıyor. Dükkâncı katî karar vermiş bir adam tavrile:

— Size son bir fiat söyliyeyim mi? diyor. Bu kumaşın metresi üç liradan aşağı olmaz. Vallâhi billâhi size sermayesine veriyorum.

Genç kadın hayretle gözlerini açtı:

— Ne? Üç lira mı? Siz aklınızı mı kaçırdınız? Annenizin nikâhını mı istiyorsunuz?

Böyle söyliyerek genç kadın dükkândan çıkmağa davrandı.

Tezgâhdar büyük bir telâşla arkasından seslendi:

— Bayan... Bayan... Darılma yahu... Dur... Sen de bir fiat ver... Alıcı mısın? Sorucu musun?. Gel darılma... Uyuşuruz.

Genç kadın tekrar dükkâna döndü. Pazarlık yeniden başladı.

Bir müddet evvel «Size son bir fiat söyliyeyim mi» diyen dükkâncı bu sefer gene:

— Size en son bir fiat söyliyeyim mi? dedi, bu kumaş iki buçuk liradan beş para aşağı olmaz.

Genç kadın tekrar sinirlendi:

— Size bir şey söyliyeyim mi?.. Ben bunun metresine 125 kuruştan fazla vermem ...

Dükkâncı çırağına seslendi:

— Ahmed... Getir şuradan bizim defteri... Bayana bu kumaşın kaça satın alındığını, sermayesini göstereyim ...

Çırak bir defter getirdi. Tezgâhdar bir takım sahifeleri karıştırdı. Karma karışık bazı rakamlar arasından bir tanesini parmağile işaret etti .

— Görüyor musunuz? Bu kumaşın sermayesi 2 buçuk lira... Size sermayesine veriyorum, almıyorsunuz. Başka yerde bu kumaşı üç buçuk liradan aşağı alamazsınız.

Genç kadın:

— Rica ederim. Bana eziyet etmeyiniz, dedi. 125 kuruşa metresini veriyor musunuz? Vermiyor musunuz?

Dükkâncı:

— Güzel hatırınız için size bu kumaşı 225 kuruşa bırakabilirim...

Genç kadın tekrar kalktı. Dükkândan çıkıyor. Tezgâhdar:

— İki lira da vermiyor musunuz?.. Haydi şimdi güle güle...

Kadın dükkândan dışarı ilk adımını atar atmaz tezgâhdar :

— Bayan... Bayan... 150 de vermiyor musun...

Bayan arkasına dönüp sesleniyor:

— 125 den fazla veremem...

— Gel... Gel... Haydi, maksadımız kazanmak değil, alış veriş..

Bu yarım saat süren pazarlıkta beni hafakanlar boğacaktı. Nihayet dükkâncı ile, müşteri anlaştılar. Kumaş kesildi. Ben de dükkânda fazla durmadım. Dışarı çıktım ...

Havlucu ve tülbendci B. Ziya

Şimdi ayrı ayrı görüştüğüm esnafın pazarlık meseleleri hakkındaki fikirlerini yazıyorum.

İstanbulun en fazla hangi semtinde pazarlık edilir?

Evvelâ Çarşıkapıda şık bir kunduracı dükkânına girdim. Kunduracı bay Mehmed Aliyi bir köşeye çektim. Sordum:

— Pazarlığın kalkmasından memnun musunuz?

— Tabiî değil mi? Bu bizim için ne büyük bir eziyetti. Bir malı satmak için çekişe çekişe pazarlık etmek, kan ter içinde kalmak hakikî bir iztıraptı.

Kunduracı B. Mehmed Ali

— En ziyade pazarlık eden hangi sınıftır?

— Vallahi pazarlığı bayanlar biraz fazla seviyorlar. Daha ziyade pazarlık yapanlar kadınlardır. Bunun için en ziyade kadın eşyası etrafında pazarlık yapılır.

— İstanbulun en ziyade pazarlık edilen mıntakası neresidir?

— Çarşıiçi ve Mahmudpaşa...

— En çok yüzde kaç nisbetinde pazarlık edilir. Meselâ bir malın kaç misli fiat isterler de, bunu nihayet kaça bırakırlar?

— Oooo... Bunun hududu yoktur. Meselâ evvelâ 30 lira istedikleri bir mantoyu, bir elbiseyi 14, hattâ 10 liraya bıraktıklarını çok görmüşümdür.

— Daha ziyade ihtiyar kadınlar mı pazarlık yaparlar yoksa gençler mi?

— Daha ziyade gençler ...

— Pazarlığa sebebiyet veren müşteri midir? Yoksa esnaf mı?

— İkisi de... Müşterilerin pazarlık için ortaya sürdükleri birçok sebepler vardır. Meselâ kimi:

— Canım biz yabancı değiliz... diye söze başlarlar. Kimi yanlarında bir tanıdıkla beraber gelirler. Bu suretle pazarlığı kendileri lehine daha ziyade kolaylaştırmak isterler .

«Ben de pazarlık sevmem...»

Bundan sonra pazarlığın en ziyade hâkim olduğu Mahmudpaşaya çıktım. Bir dükkâna girdim. Bay Levi isminde 35 senelik bir tezgâhdarın fikrini sordum:

B. Levi

Biz dedi, dükkâna giren müşterinin pazarlık edip etmiyeceğini daha ilk bakışında anlarız. Meselâ senelerce hiç pazarlık etmiyen bazı müşterilerimiz vardır ki onlara yalnız tek bir fiat söyleriz.

Halbuki bazıları:

— Ben pazarlık sevmem. Eziyetsiz bir fiat söyle... diye söze başlarlar. Bir saat pazarlık etmeğe mecbur oluruz. Benim fikrime kalırsa pazarlığa sebebiyet veren esnaf değildir. Bir çokları pazarlığa alışmışlardır. Bundan kolay kolay vazgeçemezler .

«Burası Beyoğlu mu?»

Gene Mahmudpaşada tuhafiyeci bay Ahmed Hâmidin dükkânına girdim.

Tuhaf şey... Bu dükkânda birçok müşteri olduğu halde pazarlığa aid hiç bir konuşma işitilmiyordu. Dükkâncı müşteriye bunun fiatını söylüyordu. Müşteri de bu fiatı makul bulursa malı alıyordu. Pahalı bulursa almıyor, çıkıp gidiyordu.

Bu hal pek hoşuma gitti. Bay Ahmed Hâmid işini bitirince kendisine sordum :

— Pazarlığın kalkmasından memnun musunuz?

— Ben bütün ticaretimde, iyi iş yapmamı neye medyunum bilir misiniz? Katiyen pazarlık yapmamama... Babam bu dükkânda 45 sene esnaflık etmiştir. Kendisinin bir gün pazarlık ettiğini gören olmamıştır. Ben 17 senedir buradayım. Hayatımda pazarlık ettiğimi bilmem...

Bundan halk da memnundur. Çünkü malı içi rahat olarak satın alır. Kendisine: «Acaba pazarlık etseydim bu malı daha ucuza alabilir miydim?» gibi bir fikir gelmez. Çünkü bilirler ki ben pazarlık etmem.

Pazarlık ortadan kalkınca esnafın daha iyi iş yapacağına kaniim. Çünkü birçok müşteriler de pazarlık yüzünden «Acaba aldanıyor mıyım?» gibi bir fikir vardır. Ve bu fikirle de insan rahat rahat alış veriş edemez.

— Pazarlığa sebebiyet veren müşteri midir?

— Katiyyen, müşteri pazarlığa alıştırılmıştır. Pazarlığa sebeiyet veren esnaftır.

Hattâ müşteri pazarlığa o derece alışmıştır ki, pazarlık etmediğiniz zaman şaşırıyor. Çok defa bizim canımızı sıkacak sahneler oluyor.

Meselâ pazarlık etmek istiyen bir müşteriye:

— Efendim. Pazarlık yoktur... Dediğimiz zaman:

— Ne? Pazarlık yok mu? Burası Beyoğlu mu yahu? cevabını veriyor...

Pazarlık edilmiyen yer yalnız Beyoğlundan mı ibarettir?

Kadınlar maldan daha ziyade anlarlar..

Aynacılar da 10 numarada havlıcılık ve tülbentçilik eden bay Ziya da şunları söylüyor.

— Evet... Daha ziyade pazarlık eden bayanlardır. Fakat bayanlarla alış veriş etmek daha iyidir. Çünkü kadınlar, erkeklere nazaran kumaş, havlu, tuhafiye işinden, maldan daha ziyade anlarlar. Hiç değilse alacakları malın değerine yakın bir fiat verirler. Halbuki erkeler bir fiat verip keserler. Bu fiatin satın alacakları malın değeri olup lomadığını düşünmezler.»

Esnafın fikrini yukarıya yazdıktan sonra ben de pazarlık hakkında iki üç cümle söyliyeyim. Bu pazarlık yasağı kanunu, şapka kanunu, yeni harfler kanunu gibi bizi daha asrî bir şekle sokacak bir kanundur. Pazarlık bir memlektte iptidailiğe delildir. Dikkat ediniz, pazarlık en ziyade şarkta, Afrika memleketlerinde göze çarpar.

Amerikada, Nevyorkta pazarlığın dünyanın en ayıp şeyi telâkki edildiğini gözlerimle gördüm.

H. F.

Edremidde asrî Derman kaplıcası inşa edildi

10 köyün iştirakile yapılan bu kaplıca asrî ve şifalı bir sağlık yurdudur

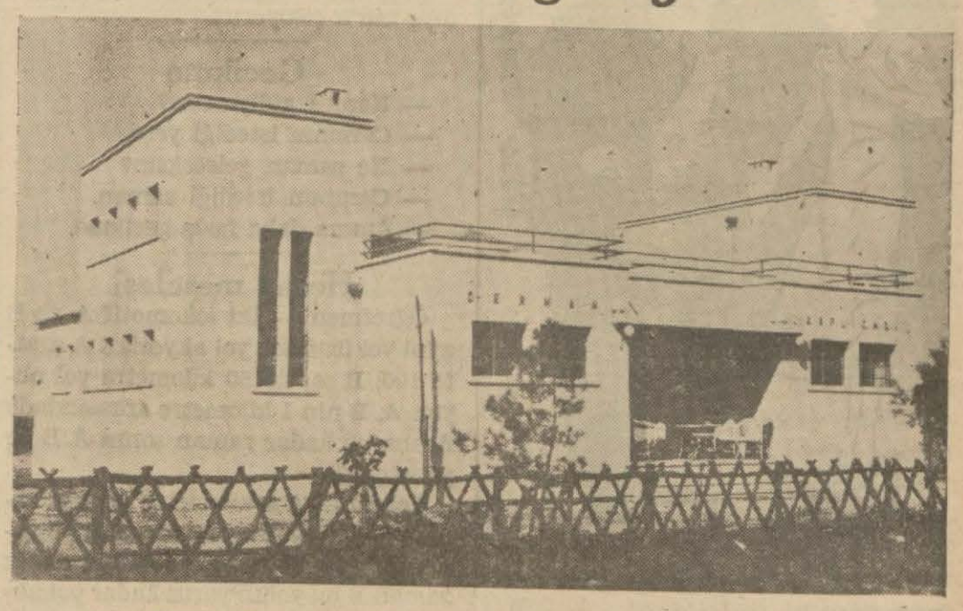

Edremidde Derman kaplıcasının cepheden görünüşü

Edremid (Akşam) — Geçen sene 9 eylûlde temeli atılan Edremid kaplıcası faaliyete geçmek üzeredir. Ya 30 ağustosta, yahud 9 eylûlde büyük törenle açılacaktır.

Bu kaplıca memlekette bir eşine az tesadüf edilecek şekilde, son derecede modern ve güzel bir eserdir. 10 köyün müşterek yardım ve gayretlerile vücud bulmuştur. Eski şekli tamamile bir harabeden ibaretti. Bu hususta şimdi mülkiye müfettişliğine terfi eden eski kaymakamımız bay Ömer Bedreddinin azamî gayretlerinden maada su mütehassısı profesör B. Nüzhet Şakirin, mimar B. İhsan Kutarın ve su mühendisi B. Suphi ile elektrik mühendisi B. Hasan Haletin büyük yardımları görülmüştür.

Eski, iptidaî şeklinde iken kaplıcanın suyundan ancak yılın üç beş ayında istifade edilebilirken şimdi suyun 58 derece sıcaklıkta tesbit edilmesi yüzünden daimî istifade temin edilmiştir. Tahlil raporlarına göre bu su, madenî az sıcak sular sınıfındandır. Takriben bir kilometre murabbaı saha içinde ve yer yer çıkan bu suyun hararet derecesine nazaran sathî sulardan olmayıp çok derinlerden kaynadığına hükmedilmektedir. Kaplıca sularının çıktığı saha dahilinde bataklık şeklinde husule gelen çamurun da, Avrupa kaplıcalarında olduğu gibi, çamur banyosu ile tedavi işine de yarıyacağı ve bunun Türkiyenin başka hiç bir yerinde elde edilemiyeceği gene mütehassısların raporlarile anlaşılmış ve bu ihtiyacı karşılıyacak fennî tesisat da ihmal edilmemiştir.

Resimde de görüleceği üzere fevkalâde itina ile yapılan ve romatizma, nevralji, mafsal iltihabı, kadın hastalıkları gibi malûm hastalıklara birebir gelen ve radyo aktivite bakımından da emsalinden aşağı kalmıyan Derman kaplıcası, şimdilik yalnız asrî bir hamamdan ve tedavi yerinden ibarettir. Otel yoktur. Lüzum hissedildiği takdirde böyle bir müesseseye lâyık bir otelin de derhal yapılacağı şüphesizdir. Esasen kaplıcanın Edremidden üç kilometre uzakta bulunması, gerek otomobil servislerinin, gerek banliyö trenlerinin ucuzluğu henüz orada bir otel ihtiyacını doğurmamıştır.

Kaplıca, elektrik, bina, mefruşat, çamur banyoları, kantin ve saire takriben 25 bin liraya mal olmuştur ki, bu da, yukarıda yazdığım gibi 10 köyün, köy kanununa göre vücude getirdikleri birliğin, cümhuriyet rejiminden aldığı feyizle ortaya çıkan büyük bir eserdir. Kaplıca Edremidin meşhur tabiî güzelikleri ortasında olmakla beraber Burhaniye, Ayvalık, Balıkesir - Edremid şoselerinin ve Balye - Karaaydın trenlerinin geçtiği yerdedir.

Köy birliğinin seçeceği bir müdür tarafından ve gene birliğin intihap edeceği kontrol heyeti ile kaymakamlığın mürakabesi altında idare edilecektir. Şimdilik tesbit edilen fiatler şunlardır: Lüks banyoların saati 50, diğerleri 25, umumî havuzlar da 10-15 kuruştur.

Uşakta sıhhat koruculari

Uşak (Akşam) — Çalışkan hükûmet doktorumuz B. Süreyya Yücelin idare ettiği kırk beş günlük sağlık kursunda imtihanda muvaffak olan on bir genç sıhhat koruculuğu yapmak üzere muhtelif mıntakalara tayin edilmişlerdir. Yukarıki klişe, imtihanda muvaffak olanları, muallimlerile bir arada gösteriyor.

İĞNE - ÇUVALDIZ

Görelim!

— Biraz evvel güzel bir genç beni zorla öptü..

— Bir daha tekrar etse de cürmü meşhud yapsak!..

Bir değil

Bayan kırk yıllık hizmetçisini fena halde haşladı.

Bay kadına acıdı:

— Ne yapalım dedi, sen de ben de bu derdi çekeceğiz.

Kadın omuz silkti:

— Ben sizinle bir değilim dedi, ben istersem çıkıp giderim!..

O yaşta

Resmi bir ziyafette, bir genç kız ihtiyar bir bilginin yanında oturuyordu.

Bir aralık ihtiyara sordu:

— Ne iş görürsünüz efendim.

— Kimya çalışırım.

Kız pek şaştı:

— Bu yaşta mı?.. Ben kimyayı geçen sene bitirdim!..

Sır

— Sır nedir?

— Sır öyle bir şeydir ki, ancak teker teker her önüne gelene söylenir!..

— Denize girmiyor musunuz bayan?..

— Hayır, kocam çok kıskançtır!..

Oyun

— Ne oynuyorsunuz?

— Korsancılık.

— Neye kur'a çekiyorsunuz?

— Korsan gemisine kirli bir bayrak asacağız da, mendilini kim verecek diye kur'a çekiyoruz.

Gecikme

— Nereye gidiyorsun?

— Canımın istediği yere.

— Ne zaman geleceksin?

— Canımın istediği zaman.

— Amma daha fazla gecikme.

Hesap meselesi

Öğretmen — İki lokomotif A ve B ayni yol üstünde yol alıyorlar. A saatte 100, B saatte 50 kilometre yol alıyor. A, B nin 1 kilometre arkasındadır. Acaba ne kadar zaman sonra A B ye yetişecek?

Talebe — A 1 kilometre yaptığı zaman B 500 metre yapıyor. A B ye yetişmek için aradaki mesafeyi aldığı zaman B bu yolun yarısı kadar yol alıyor. Binaenaleyh A hiç bir vakit B ye yetişemez!..

Yakalama

— Delileri nasıl yakalarlar ..

— Biraz allık, biraz dudak boyası, biraz da permanantla!..

— Ne güzel bir çiçek demeti...

— Ayol karım o!..

İçki !

Hasta doktora gitti. Doktor muayene etti, başını salladı:

— Anlıyamıyorum dedi, içkiden olacak...

Tekrar dinledi, tekrar düşündü, tekrar başını salladı:

— Anlıyamıyorum, içkiden olacak...

Hasta ceketini giydi:

— Öyle ise bugün gideyim de ayık olduğunuz bir gün geleyim!..

Evet

— Ne düşünüyorsun?

— Hiç.

— Demek dersini düşünmüyorsun?

— Onu düşünüyorum!..

Ya!..

— Bir gün gelecek ki, yeryüzü yok olacak.

— Peki o zaman kökyüzünde bulunan tayyareler nereye inecekler?.

Hararet

— Derece düştü demek ne demektir?

— Kırıldı veya bozuldu, çivisi de çıktı demektir?..

Telsiz stüdyosunda

— Biz köylü kadınları zahmetli çalışmanın ne olduğunu biliriz!..

Mübalâğa

— Evet azizim, bir gün Afrikada bir sürü vahşi zenci ile karşılaştım. Bana doğru ellerinde mızraklarla geliyorlardı.

— Ne yaptın?

— Yüzüm kararıncıya kadar nefesimi tuttum, beni de zenci sandılar!..

Bilgi

Muharrir arkadaşlarından biri yeni yazacağı bir hikâyenin adını:

«Vur fakat dinle!..» koymuştu.

Dedim ki:

— Bu meşhur bir sözdür.

— Kimindir?..

Başka bir arkadaş atıldı:

— Temistoklesin.

Hikâyenin müellifi ensesini kaşıdı:

— Acaba intihal davası açar mı?

Dehâ

— Acaba dehâ irsî midir dersin?

— Bilmem benim çocuklarım yok ki...

— Neye canın sıkılıyor?

— Karım darıldı, seninle bir ay konuşmıyacağım, dedi.

— Sıkılacağına sevin.

— Nasıl sevinirim ay bugün bitti.

Erzurumda modern ve yeni bir şehir kuruluyor

Mektep, apartıman hastane gibi 900 bin liralık inşaat kıştan evvel bitecek

Erzurum (Akşam) — Yeni bir şehir kuruluyor. Palandöken dağlarına dayanmış tarihî Erzurum nihayet lâyık olduğu yere ulaşıyor. Şimendiferile modern binalarile büyük devlet müesseselerile yarının Erzurumu doğunun en mamur ve büyük bir şehri olacaktır.

Tortum şelâlesinin vereceği binlerce beygir kuvvetlik enerji iplik, şeker fabrikalarını işletecek ve şehre nur, refah saçacaktır.

En mühim geliri çifçilik olan bölgenin tohumluk ihtiyacını temin için Ziraat Vekâletinin kurduğu büyük tohum ıslah istasyonu çok yerinde bir müessese olmuştur.

Vilâyet ve imar birliği bütçelerinden yaptırılan 94 parça mekteb, apartıman, hastane gibi 900 bin liralık inşaatın mühim bir kısmı bu kıştan önce tamamen bitmiş olacaktır.

Transit vilâyet yollarında da faaliyet çoktur. Çok bozuk olan Erzurum - lıca şosesi tamamen bitirilmiş ve Kop dağındaki kısım da yapılmaktadır.

Vilâyet yollarında Erzurum - Tortum, Erzurum - Tercan yolları yapılmaktadır. Bir çok köprüler beton olarak inşa edilmektedir. Belediye de şehir dahilindeki yolları parke olarak yaptırmaktadır.

Şehrin ağaçlanma ve park işlerine çok ehemmiyet verilmiş ve Lalapaşa önüne güzel bir park yapılmıştır.

Şimendifer inşaatı çok ilerlemektedir. Bütün mânasile Erzurum mıntakasında eşsiz bir imar ve ilerleme faaliyeti vardır. Başta değerli ve çalışkan vali B. Haşim İşcan olduğu halde herkes elinden gelen azamî mesaiyi sarfetmektedir.

Hayat çok pahalı

Erzurum şehri pahalı bir şehirdir. Mesken kiraları, et ve bilhassa sebze, çok pahalıdır. Belediyemizin imar işlerinde gösterdiği alâka kadar hayat pahalılığı ile de mücadele etmesini dileriz.

35 bin vatandaşın barındığı ve yüzlerce münevverin yaşadığı koskocaman Erzurum şehrinde tek eğlence yeri yoktur.

Yeni yapılan sinema bitinceye kadar sinemaya hasret çekeceğiz gibi geliyor.

Valinin yüksek himmetile bu sene yapılan Kültür parkın tamamlanabilen kısmına gösterilen rağbet halkın bir gezme ve eğlence yerine olan büyük ihtiyacını anlatmaktadır.

Kamp hayatı

Bir türlü yaz gelemiyen Erzurumda hararet gölgede + 23 ü zor bulan bir yayla havası ve buzlu sulara bile rekabet eden buz gibi nefis suları bulunan şehirde halkın gene kıra çıkıp çadır kurmağa yenilmez bir arzusu vardır.

Şehre 15 kilometre mesafede olan ve su şehri haline konması için büyük emekler sarfedilen Ilıcada ve 5 kilometre uzaktaki Boğaz mevkiinde kurulmuş yüzlerce çadır Erzurumluların yayla ve kamp merakını çok güzel göstermektedir. Hele pazar günleri sabahın alaca karanlığından başlıyan çadırlı bir günlük gezme seferleri de yazın bile şöyle serpilip doya doya terlemiyen ve 6 ay kış kar görmekten gözü ağaran Erzurumluların mütemadiyen çay içerek ısınmağa çalıştıkları kamp hayatile sanki tabiatten öç alıyorlar gibi geliyor.

Dekovil seferleri

Gündelik otobüs seferlerine ilâveten Ilıca hattındaki banliyö dekovil seferleri çok zevkli olmaktadır. Büyük şimendiferin geleceği günler yaklaştığından artık son demlerini yaşıyan o dekovilin azametle güzel Erzurum ovasında süzülüşü görmeğe değer bir iştir...

Hastane ihtiyacı

Günden güne büyüyen şehir ve geniş bir muhitin ihtiyacını karşılamağa çalışan Nümune hastnesinin bugünkü yatak mevcudu çok azdır. Değerli baş hekim Dr. Sidalin ve mesai arkadaşlarının yüksek feragatli çalışmalarına mukabil hastane muhitin ihtiyacını temin edebilmekten çok uzaktır. Yatak sayısının hiç olmazsa âcilen 200 e çıkarılmasını sayın Sıhhiye Vekilmizden isteriz.

Vilâyetin mühim bir ihtiyacına cevab verecek olan ve tahsisatı vilâyet bütçesinden verilen büyük doğum evile, emrazı intaniye hastanesi ve biri merkezde 12 dershaneli olan 30 a yakın ilk okulların yapılmasına büyük mesai sarfedilmektedir.

Müfettişlik grup inşaatı

Bu yıl tamamlanmasına çalışılmaktadır. Bu sene yersizlikten buraya gelemiyen umumî müfettişlik teşkilâtının gelecek yıl tamamen kendi binalarında faaliyete geçecekleri muhakkaktır.

Belgradda yapılacak Balkan oyunları

Belgrad 17 (A.A.) — Bulgar ve Arnavut atletik federasyonları Belgradda yapılacak olan Balkan oyunlarına iştirâk edeceklerini teyit etmişlerdir.

Diğer cihetten Yunan heyetile birlikte Belgrada Yunanistanın en büyük gazetelerinin mümessilleri de gelmişlerdir.

Inegölde belediye bahçesi

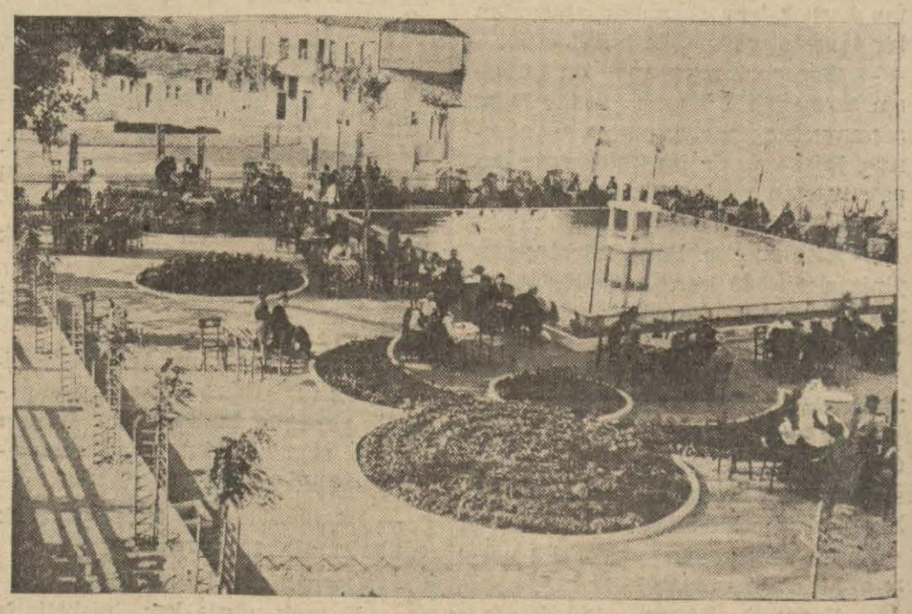

Belediyenin yaptırdığı yeni umumî bahçenin manzarası

İnegöl (Akşam) — Belediye halkın eğlenmek ve dinlenmek ihtiyacını temin için büyük bir aile bahçesi daha yaptırmıştır.

Bahçenin ortasında 14X14 metre boyunda büyük bir havuz vardır. Havuzun etrafı elektriklerle tenvir edlimiş, ortasında da fiskiyeler yapılmıştır. Mermer bir kaide üzerinde yükselen Atatürkün büstü geceleri projektörle tenvir edilmekte ve pek muhteşem bir manzara göstermektedir.

Kuş Dili

— El çırpmak, ayak çırpmak, kanad çırpmak arasında ne fark vardır?..

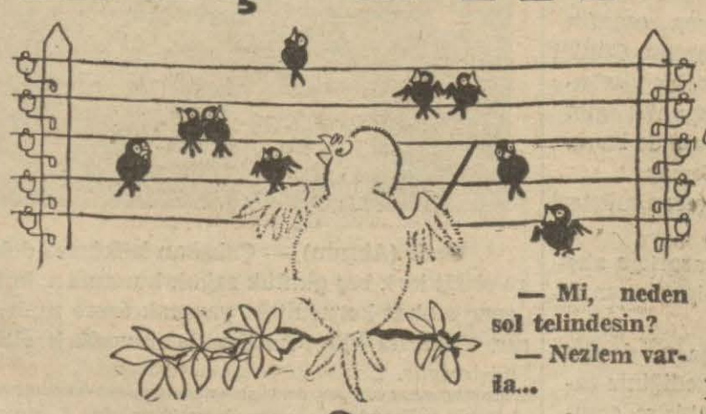

— Mi, neden sol telindesin?

— Nezlem varia...

Hapishane

— İki avcı ellerinde tüfeklerle bekliyor!..

HAFTANIN VAKALARI

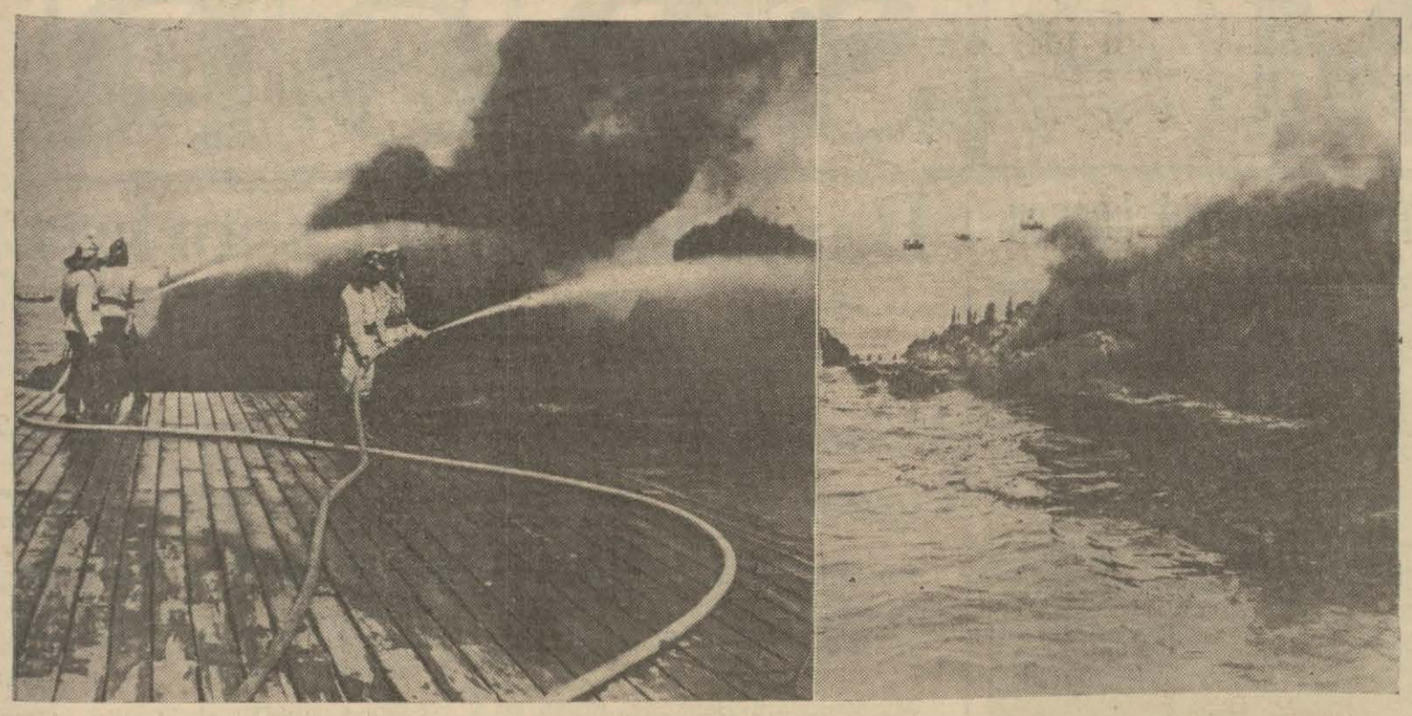

Geçen hafta Salâhaddin namındaki 200 tonluk motörün 10,000 teneke benzin ve petrolle Samsun limanında yandığını yazmıştık. Sağdaki resim Samsun itfaiyesini iskeleden yangını söndürmeğe uğraşırken, soldaki de yanan motörü alevler arasında gömülmüş gösteriyor

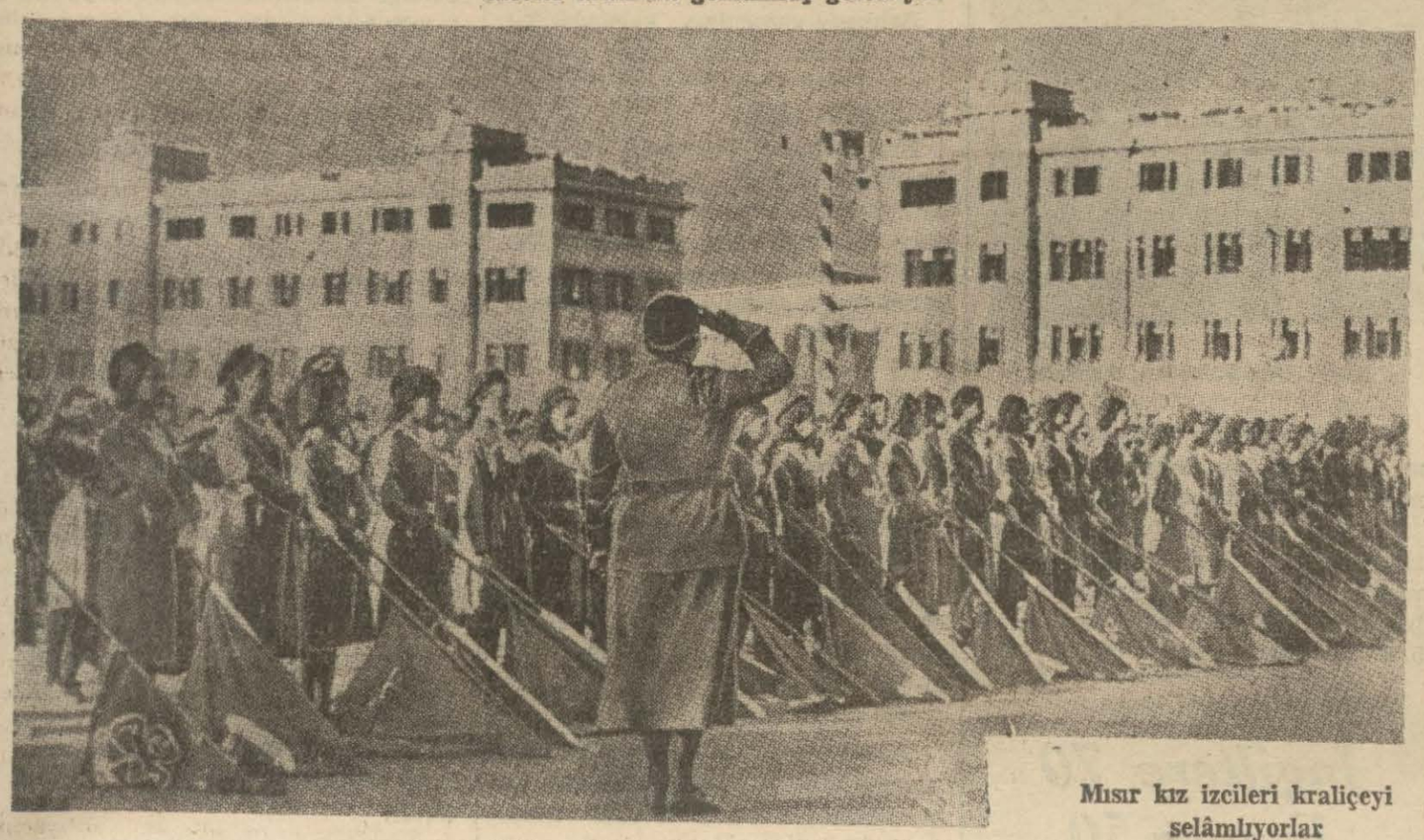

Mısır kız izcileri kraliçeyi selâmlıyorlar

İngilterede kadınlar arasında tayyarecilik çok taammüm ediyor. Mis Mona namında genç bir kız şimdiye kadar tayyare ile 100 saat uçmuştur

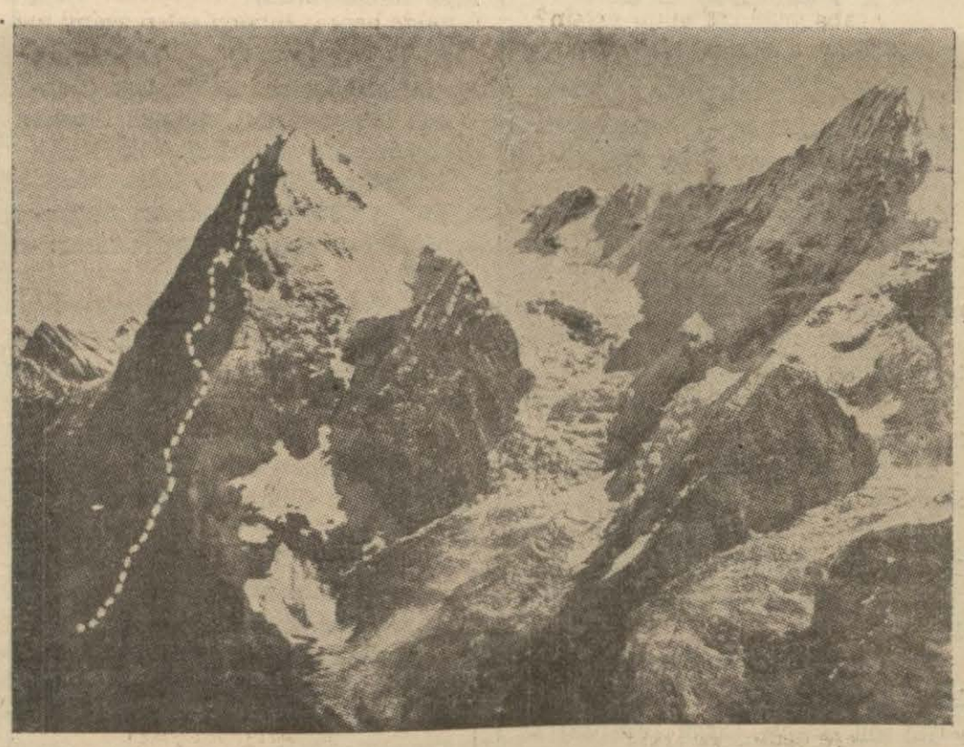

Geçen hafta dört Alman dağcısı, Avrupanın en yüksek tepesi olan ve henüz insan ayağı basmamış olan Eiger dağının zirvesine çıkmağa teşebbüs etmişler ve buna muvaffak olmuşlardı. Yukarıki klişe dört gencin takib ettikleri yolu gösteriyor

Avrupa plâjlarında yeni teşhir edilen üç plâj kostümü

Filistinde suikasdler ve tecavüzler, İngiltere tarafından alınan şiddetli tedbirlere rağmen devam ediyor. Yukarıki klişe İngiliz polislerini bedevilerin üzerinde silâh ararken gösteriyor

Perşembe müsahabeleri

Brükselde doktor Decroly okulu?

Yazan: **Selim Sırrı Tarcan**

Geliniz, bugün sizinle Belçikanın büyük terbiyecisi, dünyaca tanınmış Dr. (Decroly) nin evini ve hususî müessesesini ziyaret edelim. Bilirsiniz ki doktor bütün hayatında akıl ve zekâ itibarile geri kalmış veya malûl doğmuş çocuklarla uğraşmayı, onları salâha kavuşturmayı kendisine iş edinmişti. 1924 de Brükselde kıymetli konferanslarını dinlediğim büyük üstad on yıl sonra 1934 de hayata gözlerini yummuştur. Fakat vücude getirdiği kıymetli eser yaşıyor ve daima yaşıyacaktır.

Doktorun evinin ve müessesesinin adresi:

Ecole Decroly
46, Drève des gendarmes
Ucle - Bruxelles

(Ucle) şehrin oldukça uzak bir semti, otomobille yarım saat kadar çekiyor. Bir orman kenarında zarif bir şato!

Kapıyı yedi sekiz yaşında bir çocuk açtı. Beni salona aldı ve koşarak koridorda kayboldu. Beş dakika sonra ince uzun boylu zarif bir matmazel yanıma geldi. Başile selâm verdi. Ben hemen söze başladım:

— 1924 de Brüksele geldiğim zaman doktor (Decroly) nin konferanslarından istifade ettim. Bu sefer gelince doktorun vefatını öğrendim. Müteessir oldum. Yalnız onun kurduğu müesseseyi mümkünse yakından görmek arzusundayım. dedim.

Bu sarışın matmazel sözlerimden müteessir oldu galiba ki yüzü kıpkırmızı oldu.

— Ben doktorun kızıyım. Gösterdiğiniz alâkadan çok mütehassis oldum. Ben de babam gibi üniversitede tababet tahsilimi bitirdikten sonra onun açtığı yolda çalışmayı kendim için bir ideal bildim. Şimdi müessesenin Medico - psychologique) şubesinin şefiyim. Burada yalnız hilkatin zulmüne uğramış malûl çocuklar vardır. Babam en çok bu talihi kara çocuklara yardım etmekten, onlara biraz salâh vermekten zevk alırdı. Ben de bu zavallılara yardımdan hoşlanıyorum. Müessesemizi babam öleli beri annem idare ediyor.

Buyurunuz sınıfları dolaşalım da size her şey hakkında yerinde malûmat vereyim. İşte bu gireceğimiz sınıfta (Madame Degand) aptal çocuklara okuma öğretiyor. Kendisi Üniversitemizin edebiyat şubesinden mezundur. Babamın muavini olarak üç sene çalışmıştı. Şimdi okuma işlerini o idare ediyor.

Sınıfa girdik, insana elem veren bir levha ile karşıaaştım. On beş kadar çocuk dalgın, durgun gözlerini bize diktiler. Ve sanki lisanı hal ile: «Allahın sevgili kulu, bizim sefaletimizle eğlenmeğe mi geldiniz?» demek istiyorlardı. Matmazel anlatıyordu:

— Babamın keşfettiği (Lecturi Globale) usulü sayesinde harfleri, heceleri, hattâ kelimeleri bellemeden bu çocuklar üç ay içinde okuyup yazmayı öğreniyorlar. Babam güneşe, açık havaya çok meraklı idi. (Pencereden dışarısını göstererek) Bu yeşil ağaçlıklı büyük bahçeler hep mektebindir. Bu çocukların vakitlerinin çoğu dışarda geçer. Derslerinin mevzuları ağaçlar, çiçekler, meyvalar, sebzelerdir.

Çocuklardan bir kaçına ellerindeki kitaptan lektür yaptırdılar. Yaşları yedi sekiz tahmin edilen bu yavrular pek güzel okudular. Birinin dili fazlaca peltek idi. Muallim: «Bu çocuk bir sene evvel buraya geldiğinde hiç bir sözü anlaşılmıyordu, şimdi gene peltek konuşuyor ama kelimeleri oldukça düzgün telâffuz ediyor» dedi. Dışarı çıktık. Matmazel devam etti:

— Bu villânın bir tarafı mektep, bir kısmı da bizim evimizdir.

Sordum:

— Bu aptal çocuklarla uğraşmak güç olmuyor mu? Bazan kızıp hiddetlenmiyor musunuz? dedim ve bu sualimle, insanı çileden çıkaran çocukların arasıra kulaklarını çekmiyor musunuz demek istedim. Kız derhal maksadımı anladı ve telâşla:

— Kızmak! Hiddetlenmek! Bu iki kelime talim ve terbiye ile uğraşanların lûgat kitabından silinmiştir. Hem ne diye kızacağız? Hilkatin bu zulmünden çocukları neden mesul tutmalı! Mesleğimizin bir vecizesi vardır «sabır ve sebat!» Sabır! İşte babamın en büyük meziyeti bu idi. O çok sabırlı idi. Ben de babama çektim, zannediyorum dedi ve güldü.

Vazifemiz çok ulvidir. Belki bütün hayatlarında kör kalmağa mahkûm olan zekâları, dikkatleri, hafızaları harekete getiriyoruz. En sümsük, en dalgın, en mankafa çocukları becerikli, canlı bir hale getirmeğe, onlarda vazife ve mesuliyet hislerini uyandırmağa gayret ediyoruz. Hulâsa onları cemiyete birer bâr, birer tufeyli olmaktan kurtarmağa çalışıyoruz. dedi.

On beş kişilik bir sınıfa girdik. Genç bir bayan çocuklara sebzeden bahsediyordu. Öğretmenin masasının üstünde havuç, turup, maydanoz, hıyar, domates, erik, şeftali, incir ve üzüm vardı. Muallim matmazel bize şunları söyledi:

— Geçen gün çocukları beraber alıp sebzeci ve meyvacı dükkânlarına götürdüm. Orada bu sebzelerin ve meyvaların nasıl satıldığını anlattım. Dün mektebin bahçesindeki meyva ağaçlarının ve sebze tarlalarının yanına gittik. Orada da bunların nasıl yetiştiğini gösterdim. Bugün de tahtaya bu meyva ve sebzelerin boyalı resimlerini yapıyor, sonra muhtelif kasalara yerleştirilmiş olan yemişlerden benzerini bulduruyorum! dedi.

Bu çocuklara da dikkat ettim içlerinde alınları iyice basık olanlar, vücudüne nisbetle göğüsleri pek dar olanlar, ağızları daima açık, salyası akanlar vardı. Hoca gayet tuhaf anlatıyor, hepsi de saf saf gülüyorlardı.

Mektebin yemek ve jimnastik salonunu, duş dairesini de gördükten sonra tekrar salona geldik. Matmazel gene anlatmağa başladı. Babam daima söylerdi:

— «Çocuklar doğrudan doğruya eşya, mevcudat ve hâdiselerle sık sık temasa gelmelidir. İçi saman dolu kuşlar, kurumuş cansız yapraklar, levhalar, resimler yetişmez. Çocuklara tabiatin canlı ve hakikî yüzünü de göstermeli. Bu olmadıkça onların hisleri harekete gelmez. Bu yol biraz zordur. Uğraşmak, yorulmak, eziyete katlanmak, arayıp bulmak, kırlarda sokaklarda, bahçelerde toplanan şeyleri mektebe getirmek, onları sırasile yerliyerine istif etmek, çocukları beraber götürüp dolaştırmak, onlara gösterilmesi lâzım olan şeyleri iyi seçmek! Evet bunlar hayli güç bir iştir ama yüreklerinde çocuk aşkı yaşıyan insanlar için bu fedakârlık en zevkli, en eğlenceli bir meşguliyettir. Unutmıyalım ki hayata hazırlamak istediğimiz çocuklar hayatla dolurdur. Onları hayalle nasıl yetiştirebiliriz? Canlı olmasını istediğimiz çocuklara cansız örnekler göstermek garib olmaz mı? (Penecereden bahçeyi göstererek) İşte bu çocukların hakikî dersanesi dedi. Babam böyle söylerdi.

Bu zeki, bu dirayetli genç doktora, bu profesör (Decroly) nin hayrülhalefine minnet ve şükranlarını söyledikten sonra kapıdan çıkarken hafızama sanki bir çekiç mütemadiyen şu sözleri mıhlıyordu.

Çocuk aşkı! Ve bu aşk uğruna fedakârlık! Bu sözler bana şairin bir kıtasını hatırlattı:

Âşık oldur kim kılar canın feda cananına
Meyli canan etmesin her kim ki kıymaz canına
Canını canana vermektir kemali âşığın
Vermiyen can itiraf etmek gerek noksanına!

Her öğretmende yüreğinde çocuk sevgisi vazife aşkı yer tutarsa fedakârlık feragat derecesini bulur. İşte (Decroly) mektebinden yeni aldığım ders!

Selim Sırrı Tarcan

Lüleburgazda ziraat makineciliği kursu

Edirne (Akşam) — Lüleburgaz Devlet Üretme çiftliğinde selektör makinistleri kursu umumî müfettişlik ziraat müşaviri B. Şevket Arının huzuriyle açıldı. 15 gün sürecek olan bu kurstan çıkanlar yeni selektör makinelerinin başına geçeceklerdir.

AKŞAM SPOR

Istanbul lig maçları 11 eylûlde başlıyor

Dört büyük klübün ademi iştiraki halkın maçlara alâkasızlığına sebeb olacak

Klüblerimiz arasındaki lig maçlarının fikstürünü tesbit etmek üzere evvelki akşam klüb murahhasları toplanmışlardır. Ajanlık namına hareket eden Bay Muhtârın idaresi altında cereyan eden içtima neticesinde Fenerbahçe, Galatasaray, Güneş ve Beşiktaş takımları iki devreli bir lig maçına iştirak edemiyeceklerini bildirmişlerdir.

Murahhaslar iki devreli lig maçından sonra klübleri için millî küme maçlarını oynamanın imkânsızlığını ilâve ederek içtimaı terk etmişlerdir. Geri kalan klbüler, aralarında kura çekmişler ve aşağıdaki şekilde bir program tesbit etmişlerdir:

11 Eylûlde:
Süleymaniye — Topkapı
Vefa — Beykoz
İstanbulspor — Hilâl.

18 Eylûlde:
Süleymaniye — Hilâl
İstanbulspor — Beykoz
Vefa — Topkapı.

25 Eylûlde:
Süleymaniye — Beykoz
stanbulspor — Vefa
Hilâl — Topkapı.

2 İlkteşrinde:
Süleymaniye — Vefa
Beykoz — Hilâl
İstanbulsuor — Topkapı.

9 İlkteşrinde:
Süleymaniye — İstanbulspor
Beykoz — Topkapı
Vefa — Hilâl.

16 İlkteşrinde:
Topkapı — Süleymaniye
Hilâl — İstanbulspor
Vefa — Beykoz.

23 İlkteşrinde:
Hilâl — Süleymaniye
Vefa — Topkapı
Beykoz — İstanbulspor.

30 İlkteşrinde:
Beykoz — Süleymaniye
Topkapı — Hilâl
İstanbulspor — Vefa.

6 İkinciteşrinde:
Süleymaniye — Vefa
Beykoz — Hilâl
Topkapı — İstanbulspor.

13 İkinciteşrinde:
İstanbulspor — Süleymaniye
Vefa — Hilâl
Beykoz — Topkapı.

Geri kalan takımlar A ve B gruplarına ayrılarak onların da fikstürleri tanzim edilmiştir. A ve B gruplarını teşkil eden ikinci küme takımları şunlardır:

Kasımpaşa, Galata Gençler, Boğaziçi, Eyüb, Ortaköy, Altınordu, Fener Yılmaz, Anadoluhisar, Sümer, Beylerbeyi, Davudpaşa, Karagümrük, Anadolu.

Lig maçlarının daha ilk adımda muvaffakıyetsizlikle karşılaşacak bir yola girmesi ve başlıca dört klübümüzün iştirak etmemesi ile tam bir alâkasızlıkla karşılaşmağa mahkûm bir vaziyete düşmesi proğramsızlıktan ileri geldiğine şüpye yoktur.

Bu mevzua ayrı bir yazı ile avdet edeceğiz.

Uşak T. Idmanyurdu Nazillide galib geldi

İlk maç Uşaklıların 3-2 galibiyetile bitti, ikinci maç yarıda kaldı

Uşak Turan idman yurdu takımı

Uşak (Akşam) — Nazilli Sümerspor klübile anlaşan Turan İdmanyurdu klübü iki futbol maçı yapmak üzere geçen cuma günü yirmi kişilik bir kafile ile ve otobüsle şehrimizden hareket etti. 13 saat süren uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra Nazilliye varıldı.

İlk karşılaşma Nazilli Menderes spor klübile oldukça kalabalık bir seyirci önünde Menderesin yeni sahasında yapıldı. Saha henüz tesviye edilmiş fakat silindiraj ameliyesi yapılmamıştı. Topu sevk ve kontrol çok müşkülleşiyordu. Turan takımı en değerli beş sporcudan mahrum bulunuyordu. Takım umumiyet itibarile genç elemanlardan kurulmuştu. Menderes Spor, Sümersporun değerli üç oyuncusile takımını takviye eylemişti. İki devrelik oyun büyük ve devamlı bir enerjinin sarfı suretile sona erdi. Turanlılar teknik oyunlarile dikkat çekiyorlardı. Birinci devre sıfıra karşı iki sayı ile ve Turanın üstünlüğile bitti. İkinci devrede hiç olmazsa berabere kalmak endişesile çarpışan Mendereslıler, bütün gayretlerini ve enerjilerini sarfettiler. Bu devrede Turan bir sayı Menderes de iki sayı yaptı ve oyun ikiye karşı üç sayı ile ve Uşakın galibiyetile bitti.

İkinci maç

Turanlılar ikinci karşılaşmalarını büyük bir seyirci kitlesi önünde pazar günü gene ayni sahaba Sümersporla yaptılar. Oyun bir bire berabere vaziyette iken ancak 20 dakika kadar oynanabildi.

Sümerspordan iki oyuncunun Turanın genç bir futbolcüsüne tekme vurmaları ve oyuncunun bayılarak saatlerce kendine gelememesi derin bir teessür uyandırmıştır. Bu sebepten dolayı maç bitirilememiş, vaziyet te raporla spor bölgesi başkanlığına bildirilmiştir.

Yeni bir zenci koşucu

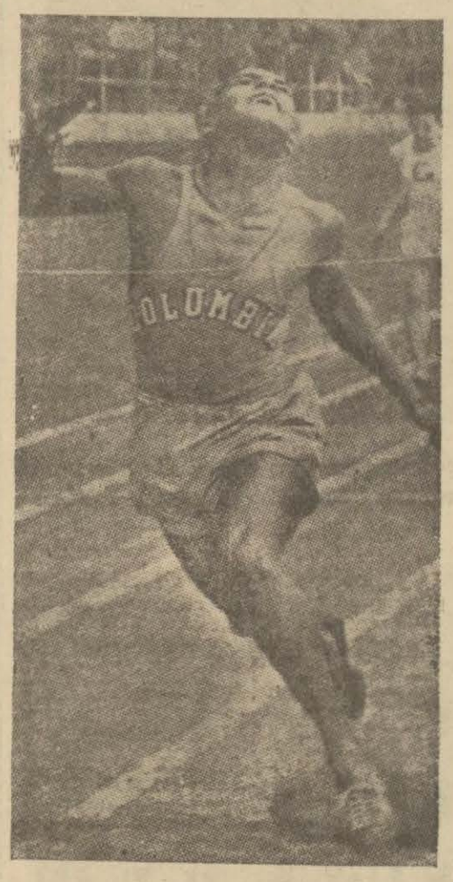

Zenci Ben Johnson, Arivede

Amerika atletizm millî takımı namı altında bir tim Avrupada atletizm müsabakaları yapmaktadır.

Bu turne esnasında Ben Johnson isminde bir siyahî muvaffakıyet ve son defa Berlinde yapılan müsabakalarda 100 metreyi 10 saniye 5/10 da kazanmıştır.

ATLETİZM:

Ingiltere 70 Fransa 50

Atletizm müsabakalarında İngiliz millî takımı, Fransız millî takımını 70 puvana karşı 50 puvanla yendi

Müsabakaların birincileri şunlardır:

100 yarda, Page (İngiltere) 9 saniye 9/10.

120 yarda mânialı, Finlay (İngiltere) 14 saniye 6/10.

220 yarda, Pennington (/ngiltere) 22 saniye 2/10.

440 yarda, Brown (İngiltere) 48 saniye 8/10.

880 yarda, Wooderson (İngiltere) 1 dakika 55 saniye 8/10.

Bir mil, Pell (İngiltere) 4 dakika 19 saniye 2/10.

Üç mil, Emery (İngiltere) 14 dakika 41 saniye 8/10.

İki mil steeple, Cuzol (Fransa) 10 dakika 34 saniye.

Yüksek atlama, Moiroud (Fransa) 1 metre 85 santim.

Sırıkla yüksek atlama, Ramandier (Fransa) 3 metre 96 santim.

Disk atma, Noel (Fransa) 46 metre 51 santim.

Gülle atma, Noel (Fransa) 14 metre 38 santim.

Koşularda İngilizler, atlama ve atmalarda Fransızlar hâkim bir vaziyet göstermişlerdir.

Tamışvar güreş takımı gelemiyor

Haber aldığımıza göre Güneş takımile Tamışvar güreş takımı, pasaport muamelelerinin neticelenememesi yüzünden bu hafta şehrimize gelip müsabaka yapamıyacaktır.

Romanyalılar seyahatlerinin bir hafta sonraya tehirini istemişlerse de buna imkân görülememiştir. Çünkü önümüzdeki hafta Macar amatör güreş takımı festival programı mucibince şehrimizde müsabakalar yapacaktır.

Bandırmada su sporları birincilikleri yapıldı

Müsabakalarda derece alanlar Türkiye birinciliklerine iştirak edecekler

Bandırma (Akşam) — Balıkesir mıntakasının su sporları birincilikleri pazar günü Bandırmada yapılmıştır.

Müsabakalara Balıkesir, Erdek ve Bandırma klübleri iştirâk eylemiş, Balıkesir valisi B. Etem Aykut da bu müsabakalarda hazır bulunmuştur.

Balıkesir sporcuları kalabalık bir kafile halinde müsabakaya girmişler ve Halkevi caz takımını da beraberce getirmişlerdir.

Hakem heyeti: Balıkesir Halkevi başkanı B. Fevzi Süzener,Balıkesir mıntakasından B. Şevki İnan, mıntaka denizcilik ajanı B. Mustafa Maçin, Bandırma İdmanyurdundan Muallim B. Ragib Kuraldan mürekkep idi. Yapılan müsabakalar şunlardır:

50 metre küçükler:

Birinci Süleyman (Bandırma İdmanyurdu), ikinci Mehmed (Bandırma Doğanspor), ikinci Abdullah (Bandırma Doğanspor), üçüncü Orhan (Balıkesir İdmanyurdu).

100 metre serbes:

Birinci Cevad (Bandırma İdmanyurdu), ikinci Hakkı Akar (Bandırma Doğanspor), üçüncü Kemal (Bandırma Doğanspor).

200 metre serbes:

Birinci Osman (Bandırma Doğanspor), ikinci Cevad (Bandırma İdmanyurdu), üçüncü Necdet (Balıkesir İdmanyurdu).

100 metre sırtüstü:

Birinci Hakkı Akar (Bandırma Doğanspor), ikinci Hakkı Işık (Bandırma İdmanyurdu), üçüncü Necdet (Balıkesir İdmanyurdu).

400 metre serbes:

Birinci Osman (Bandırma Doğanspor), ikinci Mustafa (Erdek İdmanocağı).

200 metre kurbağalama:

Birinci Ali Değirmen (Bandırma İdmanyurdu), ikinci Necdet Balıkesir İdmanyurdu).

1500 metre serbes:

Birinci Osman (Bandırma Doğanspor), ikinci Şükrü (Bandırma İdmanyurdu).

Atlamalar:

5 metre balıklama, 5 metre arkaya balıklama, 5 metre kırlangıç atlamalarında Balıkesir İdmanyurdu birinci ve Bandırma Doğanspor ikinci gelmiştir.

Bayrak yarışı:

100 metre sırtüstü
200 metre kurbağalama
100 metre serbes

Bu müsabakalarda Balıkesir ve Bandırma Doğanspor takımları favul kaptıklarından müsabaka harici edilmiş ve Bandırma İdmanyurdu birinciliği kazanmıştır.

Şarpi yarışları:

Bu müsabakaya da üç şarpi iştirâk eylemiş, muallim B. Ragıp Kuralın bindiği Bandırma İdmanyurdunun şarpisi birinci gelmiştir.

Futa yarışları:

Yarışların başlandığı anda rüzgârın fazlalaşmasından yarışa iştirâk eden futaların bir kısmı devrildikleri cihetle müsabaka harici edilmiş ve birinciliği Bandırma İdmanyurdu futası kazanmıştır.

Küçükler arasında yapılan (ördek kapma) ve (Yağlı direk) müsabakasına yüzlerce küçük yüzücü iştirâk eylemiş ve bu müsabakalar çok heyecanlı ve neşeli olmuştur. Müsabaka yapılan sahada yüzlerce küçük yüzücünün denizde yüzmeleri seyirciler üzerinde merak uyandırmış ve yarının şampiyonları şiddetle alkışlanmıştır.

Bilâhare müsabakalarda derece alan yüzücülerin madalya ve mükâfatları Balıkesir valisi B. Etem Aykut tarafından tevzi edilmiştir. Bu müsabakalarda derece alan yüzücüler Balıkesir mıntakası namına Türkiye birinciliklerine iştirâk edeceklerdir.

Balıkesir Halkevi caz takımı saat (21) den itibaren Orduevinde toplanan ailelere müntehap parçalar çalmıştır.

Campbell dünya rökorunu kıramadı

Su üzerinde hususî surette inşa ettirdiği (Mavi Kuş) motörile gene kendisine aid olan dünya rekorunu kırmağa çalışan Campbell teşebbüsünde muvaffak olamamıştır.

Bir müddettir Cenevrede yerleşen ve Leman gölü üzerinde idman yapan meşhur rekordmen havanın yağmurlu ve rüzgârlı olmasına rağmen 13 ağustos sabahı muayyen saatte motöre binerek rekor tecrübesine başlamış, fakat ancak saatte 205 kilometre sürat temin edebilmiştir. Eski rekoru saatte 208 kilometre idi. Campbell teşebbüsünü tekrar edecektir.

Beyoğlu Halkevinden:

Bu yıl Evimizde «Millî Oyunlar» mevzuu üzerinde ehemmiyetle çalışılacaktır. Hevesli ve istidadı olan kadın ve erkek vatandaşlarımızın acele Evimize müracaat eylemelerini rica ederiz.

RADYOLİN
ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM
her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız
NEOKALMİN
BAŞ
Diş, Nezle
Nevralji
ve bütün
ağrılara karşı

TARİHÎ NUVEL

"Ailemiz lânetlenmiştir!,,

Avusturya imparatoru Fransuva Jozefin karısile Bavyeranın delî kralı Lui arasındakı aşk

Nakleden: (Vâ - Nû)

1853 senesinin temmuz ayında Bavyera kraliyet hanedanı prenslerinden Lui atına binerek gezmeğe çıkmıştı. Posenhoffen şatosunda oturan amcazadesi Dük Maks'ı ziyarete gidiyordu. Maiyetine yalnız bir seyis almıştı.

Lui masallardaki şehzadeler gibi güzel ve sevimliydi. Göllerde yıkandığı zaman, çıplak vücudünü görenler onu eski devirlerin ilâhlarına benzetirlerdi. Çizgileri son derece muntazam bir yüz, bukle bukle kumral saçlar, kırmızı ve etli dudaklar... Menekşe rengini andıran gözlerinde bazan ruhunun hararetli endişesi sezilirdi.

Lâkin o sabah gayet sakin ve neşeli bir hali vardı. Bu güzel süvariyi tanıyan halk muhabetle selâmlıyor, gebe kadınlar, çocuklarının kendisine benzemesi için pencerelerinden prense bakıyorlardı.

***

Dük Maks, saray hayatından uzak yaşamağı seven kendi halinde bir aile babasıydı. Üç kızı ve iki oğlu vardı. Ömrü çocuklarile balık avına gitmek ve seyahate çıkmakla geçerdi. Prens Lui bu ailenin samimî ve âsude hayatını sevdiğinden sık sık onlara misafir gelirdi. Ekseriya şatoya girdiği vakit şöyle bir manzarayla karşılaşırdı:

Yemek çanı çalınıyor; Dük Maks, en küçük çocuğunu omuzuna almış, üstü başı toz toprak içinde; çocuklarsa çamura batmış; kiminin elinde oltalar, kiminde de balık sepeti; ailenin en kıymetli kızı olan ve samimî muhitte Zizi diye çağrılan Elizabet'in elinde bir gitar...

Bu manzara karşısında anneleri, ellerini havaya kaldırarak bağırır; hizmetçiler üşüşür, çocukları temizlemeğe götürürdü.

Prens Lui, bunları düşünerek gülümsüyordu. Bugün gene mutlaka böyle bir halle karşılaşacaktı.

Atından indi. Koşuşan uşaklara dizginleri vererek mermer basamaklardan ağır ağır çıkmağa başladı. İçerde, şatoların âdeti üzerinde, uşaklar büyük misafirin geldiğini yüksek sesle ilân ediyorlardı:

— Bavyera veliahdı teşrif buyurdular.

Ev sahibesi düşes Lüdovika salonun kapısında âdet mucibince üç reverans yaparak kendisini karşıladı.

— Ziyaretinizi haber verseydiniz zevcim sizi aşağıdan selâmlamak üzere beklerdi.

Genç prens gülerek:

— Böyle bir şey yapsaydım, amcazademi kendimden soğuturdum. Çünkü o da teşrifattan benim kadar nefret eder.

Düşes, izahat verdi:

Maks, Zizi'yle ava gitti.

— Ne tarafa?

— ZannederimŞtranberg gölüne doğru... Bilirsiniz ya, o tarafı pek severler... Belki de Gül adasına geçmişlerdir... Maamafih daima sahilde bir sandalımız vardır, birini yollayıp baktırayım.

— Yok, yok, Kuzinciğim!... Kendim gidip onlara bir baskın vereyim...

— Yemeğe tabiî buradasınız, değil mi? Öyleyse lütfen kendilerine de çabuk dönmelerini söyleyin...

Lui:

— Peki! - diyerek parkın ağaçları arasında kayboldu.

Hava güzeldi. Prens asırdide, lâtif çamların kokusunu bol bol ciğerlerine çekerek çevik adımlarla göle doğru ilerliyordu. Hem yürüyor, hem sesleniyordu :

— Maks! Maks!

Cevab alamayınca, Karaorman köylülerinin âdeti üzere garip! hu! hularla haykırdı. Sayhasına kimse cevab vermiyordu. Sahile yanaştı.

Sandalın içinde Elizabet uyukluyordu. Prensi görünce gözlerini açarak ellerini çırptı.

— O... Lui, sen misin?.. Rüyamda da seni görüyordum... Ne tuhaf!... Hakikat oldu!.. Gel şu şairane ülkeme!... Bilirmisin ki bu sandal benim en güzel hayallerimin diyarıdır... Bu, pek eski bir tekne... Ve lâf aramızda perilidir sanırım...

Prens, bu oyunun sihirine zevkle kapıldı. Zaten kendine benziyen bu güzel yüzün, bu derin gözlerin ricasını nasıl reddedebilirdi?

— Geliyorum, cicim! - deyip sandala atladı.

Kızın yanına oturarak ellerini avuçları içine aldı ve ilâve etti :

— Hakkın var... Bu, sandal değil, kuğu!... Bak, ne zarif inhinalarla kıvrılıyor... Sihirli değneğinle peri masallarındaki gibi bir dokunsan hemen kanatları belirecek... Bu perili tekneyle gölün üstünde kayalım mı?

Genç kız, sevinçle:

— Evet, evet... Gül adasına kadar gidelim... - dedi.

Lui, sandalın ipini çözüp küreklere geçti.

— Orası Gül adası değil, hayal adasıdır...

Ve âhenkli, hayalperest bir sesle:

— Görüyor musun, küçük Zizi? Deniz kızlarının uzun yeşil saçlarını... Şimdi ses çıkartmıyorlar; çünkü güneş var... Fakat geceleyin şarkılarını işitenler çıldırırlarmış... Sen belki şaka sanırsın ve herkes gibi bu yeşillikleri yosun zannedersin...

Elizabet:

— Yok, yok!... - dedi. - Görüyorum... Bak buna... Gümüş gibi mantosile ne güzel... Ya öteki... Beyaz köpük saçlarile ve zümrüd gözlerile... Hele şu, hele şu... Ve daha öteki...

Adaya yaklaşıyorlardı.

— Vaktile Parsifal (1) Buraya çıkmış... Bu adaya yaklaşmaması için cinler onu bir sis mantosile sarmışlar... Fakat kahramanın sesindeki güzellik rutubet bulutunu dağıtmış...

Ve lâtif bir âhenkle kendi de şarkıya başladı. Adaya yaklaştılar. Prens kuzinine elini uzatarak karaya basmasına yardım etti.

Ada, hakikaten ismile müsemmadı. Binlerce ve binlerce yabani gül temmuz güneşinin altında açmış; etrafa mis gibi kokularını saçıyor... Aralarında Dük Maks'ın Lübnandan getirdiği nadide cinsler de vardı.

Zizi, başına çiçekten bir taç ördü. Basit elbisesi içinde ve bu dekor ortasında o kadar şahane güzeldi ki, prens, önünde iğilerek :

— Seni selâmlıyorum, ey kraliçe Mab (2) ! - dedi.

Kız, dalgın dalgın :

— Ezeldenberi sizi bekliyordum! - diye masallardaki gibi cevab verdi.

O, bu sözleri söylerken, oyun mu oynadığının, hakikî hislerini mi ifade ettiğinin farkında değildi.

Prens kuzinini göğsüne doğru çekerek:

— Elizabet!... Elizabet!... Elza! - diye kekeledi.

Genç kız, güzel yüzünü muhatabına kaldırdığı zaman, prensin gözleri o kadar şiddetli bir alevle yanıyordu ki, bakamıyarak, başını önüne iğdi. Delikanlı, kızın kapalı gözleri üzerine bir öpücük kondurdu.

Birden bütün dünya Zizi'nin etrafında döndü. Asırlar kayboldu. Acaba hangi sihirli cezbeye kapılmıştı?

Delikanlı, şefkatle tekrarladı:

— Elza! Elza!... Benim hayat arkadaşım...

Konuşmadan tekrar sandala bindiler. Lui ses çıkarmaksızın kürek çekiyordu. Zizi, beyaz elini suların içine sarkıtmıştı.

Şatonun parkına döndükleri zaman genç kız, başındaki tacın hâlâ durduğunu farkederek çıkarttı. Ve güllerin en güzelini seçti, veliahda uzattı.

Lui, bu rayihalı hediyeyi aldı ve:

— Zizi! - dedi. - İlerde saraylar yaptırıp bir hayal yatağı içine bu çiçeği yatıracağım ve akşam üstü deniz kızları, etrafında şarkı söyliyecekler...

(1) Meşhur Vagnerin ilham aldığı Cermen efsanevî kahramanı.

(2) Perilerin kraliçesi.

Genç kız, kuzeninin koluna girerek:

— Lui! İlerde senin karın olacağım ve bütün günlerimiz, bugün gibi parlak ve ışıklı geçecek!

Ağaçların gölgesinden çıkmışlardı. Şatonun yolunu takib ediyorlardı. Birdenbire prens hayalâtından kopmuş gibi irgildi ve korkunç bir kahkaha koparark:

— Ne dedin? - dedi.

Kız, ürküp onu itti:

— Fena bir şey mi yaptım, Lui? Beni istemiyor musun?

Erkek, gözlerini muhatabına dikti ve böyle gergin sinirlerle bakıştıklarını görenler onları mutlak kardeş sanırlardı. Zira o kadar biribirlerine benziyorlardı.

Bir müddet sonra, prens, yorgun bir sesle:

— Bu izdivacı temennî etme, Zizi!... Bizim soyumuz, Vittelbah'ların soyu, lânetlidir ...

***

Prenseslerin izdivacını tayin eden, hükûmet menafiidir.

İmparator Fransuva Jozefe Zizi'nin hemşiresi Helen'i teklif etmişlerdi. Fakat hükümdar onun küçüğünü görünce çılgınca âşık olmuş... Tabiî koskoca imparatorluğun hâkimi reddedilmez.

1854 senesinin 24 nisanında büyük ihtişamla izdivaç merasimi yapıldı.

Şimdi artık Zizinin unvanları şunlardı: Avusturya imparatoriçesi; Macaristanın mukaddes kraliçesi; Dalmaçya, Hırvatistan, Slovenya ve Bohemya kraliçesi; Kudüs kraliçesi; Loren düşesi; İsviçrenin Habsburg ve Kiburg kontesliği varisi; Hohenmebs kontesi ve Sırbistan prensesi...

Fakat coşkun ruhunu, bütün bunlar yerine, biraz aşk, pek daha mesud ederdi .

Defterine, hazin hazin şiirler yazıyordu. Uzun müddet Bavyera velihdının gelip kendisini kurtaracağını sandı. Fakat günler geçti ve güzel prens görünmedi. Üstelik gayet samimî bir tebrikname de göndermişti.

Hattâ Gül adasının parolalı ağaç kovuğunda da Lui'nin mektuplarını bulamaz oldu.

***

Kocasını sevmiyordu. Ve sevildiğine de inanamıyordu. Nasıl inanabilirdi ki, yeni evli oldukları halde, imparator erkenden kalkıyor; işinin başına gidiyor ve kendisile meşgul olmıyor...

Bilhassa kayınvaldesinin sinsi sinsi iğnelemeleri günden güne artıyordu. Mevkiine ve şerefine kalbini feda edeceğini bilirdi. Artık vazifesi: İmparatorluğa bir namzed yetiştirmek... Kayınvaldesi ona:

— İmparator senden veliahd bekler nasıhat değil! - dememiş miydi?

Günleri hazin geçiyordu. Ekseriya gözleri yaşlarla doluyordu. Saltanat, debdebe biran için onu oyalandırsa bile gene hüznünü gidertemiyordu.

İlk çocuğu kız oldu. Bu da onu fena halde üzdü. Zaten yavrusunu da yanında bırakmadılar. Kayınvaldesinin tertibi üzerine, çocuk, dadılarla, mürebbiyelerle, sarayın öbür köşesinde yetişiyordu. Hükümdar kadın,.koca saltanat ortasında kendini yapayalnız ve yabancı hissediyordu. Çocuğunun buselerinden de mahrum olunca, artık günden güne üzülüp içlenmeğe başladı. Ebeveynini ziyaret için imparatordan izin istedi.

Pozenhofen'e giderken Münihte kaldı ve Avusturya sefarethanesinde Bavyera hanedanına büyük bir ziyafet verdi. Buraya Lui de geldi: Her zamandan daha güzel!

Elizabet de onu göreceğini bildiği için tuvaletine mutaddan fazla itina göstermişti.

Tabiatile Lui, bu güzelliğe lâkayıd kalmadı. Hattâ Pozenhoffen'e gitmek için arabayla değil de başbaşa atla gitmeği teklif etti.

— Böyle bir fanteziye ne derler?... Artık ben genç kız değilim...

— Ne olur?... Kuzeninizim!

— Öyle... Fakat... En tehlikeli bir kuzen!

Sesinde hafif bir istihza vardı. Veliahd, hiç olmazsa ertesi gün kendisini görmek için müsaade rica etti.

Ayrılırlarken, maziyi hatırlatmak üzere:

— Güller açtı, kuzinim!... - dedi.

İmparatoriçe, muzipce cevab verdi:

— Bakalım bize mahsus mu?!

Yalnız kalınca, hâlâ elleri üzerinde Lui'nin busesini hissediyordu. İçini çekerek inledi...

***

Ertesi gün veliahd erkenden şatoya geldi. Birlikte bahçeye çıktılar. Elizabet kuzeninin koluna girdi. Gölün kenarındaki sandala varınca Lui, Gül adasını göstererek:

— İster misin, Zizi? Oraya gidelim? - diye hükümdar kadına sarıldı:

İmparatoriçe kendini kurtarmak istiyordu. Fakat delikanlının dudakları genç kadının kollarına kona kona ensesine kadar çıktı.

.....

Dudaklarını öpmek istediği zaman, Elizabet kuzenini hızla itti ve helecanla:

— Ne oluyorsun, Lui? Çıldırdın mı?...

— Evet... Çıldırdım... Aşkının delisiyim... Sen de bilirsin amma gene soruyorsun!.. Senin gibi bir kadın unutulur mu hiç?... Bizim kaderlerimiz birleşmeğe mecburdur...

Elizabet, yavaşça inledi :

— Bunu daha evvel söylemeliydin!

— Bilmiyordum... Seni ne kadar sevdiğimi, sensiz yaşıyamıyacağımı bilmiyordum... Senden uzak ne fena günler geçirdim. Kendimi sefahate attım... Hiç bir şey beni oyalıyamadı. Yanan dudaklarımı serinletecek menba ancak sensin... Sen de beni seviyorsun! Bu aşka karşı kaideler, kanunlar kaç para eder? Kaçalım... Tirenyen denizi sahillerine gideriz... Sen orada benim için tekrar hayat bulan Afrodit olursun...

Bu hayalle, ikisinin de mavi gözlerinde aynı alev parladı. Fakat Elizabet kendini toplıyarak, boğuk boğuk izahat verdi:

— Kızım var... Ben anneyim...

Sesinin tatlılığına rağmen, kararının katî olduğu belliydi.

Lui, başını elleri içine alarak inledi:

— Sensiz kalırsam mahvolurum... Evet, mahvolurum... Birlikte belki Vittelbah'ların üzerine çöken lânetten kurtulurduk. Fakat ayrı ayrı sen de, ben de helâk olacağız.

Elizabet sendeliyordu. Erkek devam etti:

— ... Biz başkaları gibi değiliz... Seni benim kadar ve beni senin kadar anlıyacak kimse yoktur... Seni kaybedeceğim güzelliğin mahvolacak... Ebediyen Habsburg kalacaksın... Şişmanlıyacaksın; güzel vücudün bozulacak... Gerdanının buruşuklarını pırlantalı gerdanlıkla kapatacaksın... Resminin sahte tebessümü yüzünün mânalı ifadesini bozacak... İnce omuzlarına çok ağır gelen bu imparatorluk mantosu seni çöktürecek...

Kadın ağlıyordu. Göz yaşları arasında:

— Lui! - dedi. - Âşık hüviyetim, annelik şahsiyetime kendini kurban etmelidir. Fakat sana yemin ederim ki bu sevdiğin güzelliği muhafaza edeceğim... Ne zaman Zizi'yi görsen değişmemiş bulacaksın... Senin hemşiren olacağım... Ebedî, sadık bir hemşiren... Ve tebessümümde, yüzümün ifadesinde daima yaşamak kuvveti ve cesareti alacaksın!

Elini uzattı:

— Gel kardeşim... Artık eve dönelim...

***

Şatoya döndükleri zaman genç kadın usullacık âşıkının kulağına fısıldadı:

— Dünyada en bedbaht benim...

Ve işitilmiyecek derecede yavaş bir sesle ilâve etti:

— En bedbaht benim... Sevgilim...

***

1864 senesinin 10 mayısında Lui Bavyera tahtına çıktı. Delice paralar sarfettiği, tiyatrolara, artistlere servetler saçtığı duyuluyordu. Son zamanlarda Rihard Vagner isminde bir çalgıcıya kapıldığı söyleniyordu .

Yapmadığı delilik kalmıyordu. Fikri sabit halinde Hamlet'in hayali zihnini kurcalıyordu.

Primadonalara kıymet biçilmez hediyeler veriyor, saraylar yaptırtıyordu. Elizabet uzaktan bu çılgınlıkların önüne geçmeğe çalışıyordu.

Bir akşam Lui ona:

— Bütün bu fenalıklara sebeb sensin. Yalnız sen beni kurtarabilirsin, dedi.

Hayal!... Hiç bir şey onu kurtaramazdı. Hattâ, bir skandal yapıp da Elizabet tahtını tacını terketse bile kuzeninde yavaş yavaş büyüyen, Vitelbah'lara has deliliğin önüne geçemezdi.

11 temmuz 1886 senesinde, Elizabet, Lui'nin Ştranburg gölü kenarındaki Berg şatosunda, muhafaza altına alındığını duydu. Bavyera kralı çıldırmıştı!

Avusturya imparatoriçesi ebeveyninin şatosuna tekrar geldiği zaman parkta hazin hazin dolaştı. Her şey ona Lui'yi hatırlatıyordu. Sahilde kuğuya benziyen köhne tekneye baktı. Ve birdenbire etraftan bütün gülleri toplıyarak sandalın içini doldurdu, sonra ipini çözdü ve ayağile iterek:

(Devamı 13 üncü sahifede)

DİŞİ KORSAN

Tarihî Deniz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli — Tefrika No. 89

Bir gün evvel bütün Arablar idam edilmişti. Yerliler: "Burada Arap kokusu bile kalmadı!„ diyorlardı

— Siz yanlış dünyaya gelmişsiniz, sinyor! Bir ülkeye imparator olmalıydınız! Bu arzunuzu o zaman fazlasile tatmin edebilirdiniz!

— İmparator olmakta gözüm yok. Fakat, en aşağı elli cariyesi olan bir şövalye gibi yaşamak isterdim.

Aryüs bu bahsi kapatmak istemiyordu. Genç kadına:

— İmparator Mihailin kaç cariyesi var? diye sordu.

Harikliya:

— Gözdeleri sekizden fazla değil, dedi, bunlardan da en çok ikisini sever.

— Sever mi dediniz? Hem de ikisini..

— Evet. Çok sever..

— Şair Nikiforos yalan söylemiş öyleyse..! Haniya kahramanlar kadın sevmezlerdi?

— Haşmetmeab kadın sever amma, saltanat yularları gene kendi elindedir, sinyor! Arabasını istediği yere sürer.. kadın eline kuvvet vermez.

— Siz müstesna, sanıyorum..!

— Ben mi? Ben, imparatorun değil, saray mabeyincisinin cariyesiyim... Sadece misafirleri ağırlıyan bir cariye.

Aryüs, Harikliyayı ellerinden tuttu:

— Sen, imparatordan daha kuvvetli görünüyorsun, Harikliya! Kimbilir, belki imparatorun gözdesi, yahut imparatoriçenin bizzat kendisisin! Gözlerinde, yürüyüşlerinde, konuşmalarında bir asalet var... Bana hakikati söyle, Harikliya! Sen kimsin?

— Dedim ya, sinyor! Periklisin hizmetçilerinden biriyim.

Aryüs kendi kendine söylendi:

— Ne mesud, ne bahtiyar adam. Bir an için Periklis olmayı isterdim...

Birdenbire oda kapısı açıldı..

Periklisin başı göründü:

— Sabahlar hayır olsun, sinyor!

Aryüs ayağa kalktı ve saray mabeyincisini başile selâmladı.

Periklis:

— Hazır mısınız? dedi. (Romanos Portas) taki Yabancılar mahallesinde araştırma yapmağa gitmek için vaktiniz var mı?

Aryüs:

— Hazırım, diye cevab verdi, hemen çıkalım isterseniz...

Harikliya, yavaş yavaş, bir güneş ziyası gibi odadan süzülüp gitti.

Periklis, Venedikli gencin yanına sokuldu:

— Saidin babasını aramakta ısrar ediyor musunuz?

Aryüs birdenbire şaşırdı:

— Ne demek istiyorsunuz? Ben Bizansa onu aramağa geldim..

— Belki vazgeçmişsinizdir diye sordum!

— Aldığım vazifeyi ihmal etmeme imkân yoktur. Said başımı koparır sonra..

— Burada da başınızın kopması ihtimali vardır, sinyor! Saidden korktuğunuz kadar, imparatordan da çekinmelisiniz!

— Niçin..? Bunu ancak imparator yanında suçlu bir adam olduğum zaman düşünebilirim...

— Pekâlâ. Gidiyor muyuz Romanos Portasa..?

— Eğer sulhe talibseniz, evet...

— O halde yürüyelim.

Periklis misafire yol gösterdi.

Aryüs mantosunu omuzlarına attı.. Odadan çıktılar.

***

Kale dibinde bir meczub, Aryüs'e neler söyledi?

Muhafızlar.. memurlar.. atlılar.. ve Periklisle Aryüs bunların arasında, Romanos Portasa gelmişlerdi.

Yol üstünde toplanan yerlilerden biri, muhafızlara sordu:

— Gene Arab korsanının babasını aramağa mı geldiniz?

Aryüs bunu işitti.

Buradaki insanlar, Aryüsün kimi aradığını nereden biliyorlardı?

Aryüs, Periklisin yanına yaklaştı:

— Buraya niçin geldiğimizi nasıl biliyor bu adam?

Periklisin canı sıkılmıştı.

Bu adamın vakitsiz gevezeliği bütün işleri altüst edebilirdi.

— Dün Yedikulede yaptığımız araştırmalar şehrin her köşesine yayılmış, sinyor! dedi.

Ve omuzlarını silkerek ilâve etti:

— Zaten bunu saklamağa lüzum da yok sanıyorum. Bugün Saidin babasını bulacağımızdan emin değil misiniz?

— Evet. Çok eminim..

— Saidin babası bulunmazsa, hemen dönecek misiniz sinyor!

— Şüphesiz... Dönmeliyim.

— Muhariblerin arasını bulmak ve harbe nihayet vermek için bir kaç gün daha burada kalamaz mısınız?

— Eli boş dönersem, iki muharib kuvveti nasıl barıştırabilirim?

— Mademki Said yalnız babasını arıyor. Burada onu kendi elinizle arayıp bulamazsanız, Saidin tekrar Bizansa hücum etmesi mânasız olmaz mı?

— Bunu şimdiden kestiremeyiz. Saidin harbe devam etmesini, yahut dönüp gitmesini zaman gösterir. Bu, bir muammadır.

— Bu muammayı siz çözemez misiniz, sinyor?

— Hayır.

— Ben umuyorum ki, bu muammayı çözmek sizin elinizdedir!

«Yabancılar mahallesi» ni baştanbaşa aradılar.

Saidin babasına benzer birini bulamadılar..

Esasen bir gün önce buralardaki bütün Arablar birer birer yakalanıp idam edilmişti.

Yerliler:

— Burada Arab kokusu bile kalmadı!

Diyorlardı.

Bu sırada surların dibinden geçiyorlardı.

Bizanslı bir ihtiyar, Aryüsün yolunu kesti:

— Biraz dur, sinyor!

Periklis ihtiyarı ayağile itmek istedi:

— Misafirimizi rahatsız etme! Haydi çekil git işine.

Bu, kolları ve bacakları titriyen, ağzından salyası akmış ihtiyar bir meczubdu.

Aryüs durdu:

— Ne istiyorsun.. söyle bakalım?

— Konuşmandan belli ki, bir yabancısın, sinyor! Seni biraz daha ileri gitmekten menederim.

Aryüs hayretle sordu:

— İleride ne var?

— Harb var.. döğüş var.. ölüm var..

— Ben ölümden yılmam kı..

— Surlara yaklaşırsan, öleceksin!

— Herkesle beraber ölmeğe razıyım..

İhtiyar meczub sallanarak bir kenara çekildi:

— Hayır, sinyor! Herkesle beraber değil.. yalnız sen öleceksin! Ölüm pençesini açmış.. seni tutup yere vuracak... Sakın ondan kendini!

Aryüs düşünüyordu.

Periklis te yavaş yavaş yelkenleri suya indirmişti. Bu ihtiyar meczub ne güzel konuşuyor.. ve bu güzel sözlerle Aryüse ne demek istiyordu?

Sokakta toplanan halk:

— Sofuklis bugün konuştu. Aylar var ki, o ağzını açmıyordu. Bu, hepimiz için hayırlı bir işarettir, çocuklar!

Diye bağrıştılar.

Meczubun koluna girdiler..

Onu saray muhafızlarının atları altında ezilmek tehlikesinden kurtardılar.

Periklis hâlâ düşünceliydi.. ileriye gitmek hayırlı mı olacaktı? Yoksa meczubun dediği gibi, orada Aryüsü ölüm mü bekliyordu?

Periklis:

(Arkası var)

Radyo

18 Ağustos 938 Perşembe

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla Türk musikisi, 13,30: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı: 18,30: Çigan havaları (plâk), 19,15: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik, 19,55: Borsa haberleri, 20: Saat ayarı: Grinviç rasathanesinden naklen, 20,02: Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,40: Hava raporu, 20,43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev, 21: Saat ayarı: Orkestra: 1 - Kalman: Hussaren liebe, 2 - List: Mart d' Isolde, 3 - Lince: Valsı lent, 21,30: Şaban Soyak ve bayan Soyak: Halk türküleri, 22,10: Novotniden naklen orkestra konseri: Kemal Akel idaresinde, 22,50: Son haberler ve ertesi günün programı, 23: Saat ayarı: Son.

Ankara — Öğle neşriyatı: 14,30: Karışık plâk neşriyatı, 14,50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları, 15,15: Ajans haberleri.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule), 20: Saat ayarı ve arapça neşriyat, 20,15: Radyofonik temsil (Gençler grupu tarafından), 21: Şan plâkları, 21,15: Stüdya salon orkestrası: 1 - Rudolf Kattingg: Des Königs Soldaten, 2 - Mouton: Marche Héroique, 3 - Brune Marks: Die Kleinen Soldaten, 4 - Thomas: Raymond, 5 - Wieniawski: Legende, 22: Ajans haberleri ve hava raporu, 22,15: Yarınki program ve son.

Avrupa istasyonları

Saat 20 de

Deutschl. S. 20,15 hafif muzika — Kolonya ve Stuttg. 20 Salzburg 1938 festivallerinden naklen Verdinin «Falstoff» operası — Leipzig 20 orkestra — Athlone 20,5 solistler — Bükreş 20,05 keman — Hilvers. I 20,10 hafif muzika — Milâno 20,30 hafif muzika ve dans — Prag 20,25 keman ve orkestra — Strabg. 20,30 piyano — Rad. Toulouse 20,15 operet havaları — Varşova 20 piyano.

Saat 21 de

Danzig 21,10 orkestra — Deutschl. S. 21,10 eğlenceli muzika — Frankft. 21,15 karışık muzika — Hambg. ve Berlin 21,10 askeri muzika — Kolonya ve Stuttg. 21 operaya devam — Königsbg 21,10 konser — Leipzig 21,10 karışık muzika — Saarbr. ve Viyana 21,10 halk muzikası — Athlone 21,05 orkestra — Bari 21,15 Yunanca neşriyat — Belgrad 21,30 senfon. konser — Berom. 21,55 Mikado opereti — Bordo 21,30 Debussy'nin «Pelleas ve Melisonde» operası — Budap. 21 orkestra — Budap. II 21,35 çingene çalgısı — Bükreş 21,15 orkestra — Helsingfors 21,5 hafif muzika — Kopenhag 21,50 viyolonsel — Londra 21 konser — Lüksembg. 21 askeri muzika — Lyon 21 Bordodan nakil — Nis 21 Bordodan nakil — Oslo 21 naklen Falstoff operası — Rad. Paris 21,30 - 23,30 orkestra — Rennes 21 Bordodan nakil — Sottens 21 orkestra — Stokholm 21 Falstoff operası — Rad. Toulouse 21,05 hafif muzika.

Saat 22 de

Breslav 22 salon muzikası — Danzig 22 orkestraya devam — Deutschl. S. 22 eğlenceli muzikaya devam — Frankft. 22 karışık muzikaya devam — Kolonya ve Stuttg. 22 operaya devam — Königsbg. 22 konsere devam — Leipzig ve Viyana 22 eğlenceli muzikaya devam — Berom. 22 opereet devam — Bordo, Lyon, Nis, Rennes 22 operaya devam — Budap. II 22 çingene çalgısına devam — Bükreş 22,45 konser — Helsingf. 22,10 hafif muzika — Hilvers. I 22 Falstoff operası — Londra 22,40 dans — Lüksembg. 22,35 orkestra — Milâno 22,25 keman — Oslo 22,10 piyano — Riga 22,15 hafif muzika — Roma 22 Mascagni'nin «Parisiana» operası — Scottish - Reg. 22,40 piyano — Sottens 22,45 orkestra — Stokholm 22,10 hafif muzika — Strasburg 22,30 - 23,30 opera komik — Rad. Toulouse 22,40 askeri muzika — Varşova 22,10 karışık muzika.

Saat 23 de

Frankft. ve Kolonya 23,30 hafif muzika ve dans — Hambg. 23,40 orkestra — Münih 23,40 plâk — Viyana 23,30 dans ve hafif muzika — Diğer Alman istasyonları Stuttgarttan naklen 23,30 halk muzikası ve hafif muzika — Budap. 23,05 cazband — Droitviç 23,20 orkestra — Florans 23 dans — Hilvers. I 23,45 hafif muzika — Londra 23,25 dans — Oslo 23,15 hafif muzika — Roma 23 operaya devam — Strasbg. 23 opera komiğe devam — Rad. Toulouse 23,45 dans.

Saat 24 den itibaren

Alman istasyonları Stuttg. ve Frankfurttan aklen 1 e kadar evvelki programlarına devam — Droitviç 24,10 dans — Hilvers. I 24 hafif muzikaya devam — Kopenhag 24,10 - 1,30 dans — Milâno 24 dans — Frankft., Stuttg. ve Deutschl. S. 1 - 3 orkestra, 3 - 4 Danzigden nakil — Diğer Alman istasyonları 1 - 4 Danzigden naklen gece konseri.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Kurtuluş caddesinde Necdet Ekrem, Taksim: Nizameddin, Beyoğlu: Kanzuk, Yenişehirde Baronakyan, Bostanbaşında İtimad, Galata: İsmet, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Hüsnü Onar, Fatih: Saraçhanede İbrahim Halil, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Osman, Aksaray: Nuri, Beşiktaş: Vidin, Fener: Vitali, Kumkapı: Lâlelide Haydar, Küçükpazar: Bensason, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Cağaloğlunda Abdülkadir, Şehremini: Ahmed Hamdi, Kadıköy: Altıyolda Merkez, Modada Nejad Sezer, Üsküdar: Selimiye, Heybeliada: Halk, Büyükada: Şinasi Rıza.

Her gece açık eczaneler:
Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarı, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

BURUŞUKLUKLARIMDAN NASIL KURTULDUM?

ve 10 yaş daha genç nasıl göründüm?

Paris'te ikamet eden Bayan Lilian Grebert, **Bu şayanı hayret** tebeddülü nasıl temine muvaffak olduğunu anlatıyor:

Bir gün kendime aynada bakarken kendi kendime söylendim: «Azizem, sen artık ihtiyarlamağa başladım!..» gözlerim ve ağzımın etrafında küçük çizgiler ve alnımda derin buruşukluklar gördüm. Daha sonra tesadüfen cild unsuru olan Biocel Tokalon kremine aid bir ilân okudum ve çok düşünmeksizin sırf merak saikasile tecrübeye karar verdim. Tasavvur ediniz ki on gün kadar sonra arkadaşlarım, taze ve beyaz tenimden dolayı beni tebrike başladılar. Ben de hayrette kaldım ve bundan cesaretlenerek tecrübelerime devam ettim. Altı hafta nihayetinde bütün çizgi ve buruşukluklarım tamamen kayboldu.

MÜHİM: Her akşam yatmazdan evvel cild unsuru olan penbe rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Terkibinde gençliğin tabiî unsuru olan Biocel vardır, Gündüz için de beyaz renkteki (Yağsız) Tokalon kremini de kullanınız ve bu suretle cildi siyah benlerden ve gayrı saf maddelerden kurtarır ve açık mesameleri sıklaştırır. Muvaffakıyetli semereler garantidir. Aksi takdirde paranız iade edilir.

MUHASEBE MUAVİNİ ARANIYOR

Şark kromları T. A. Şirketinden

Ergani maden civarında bulunan şirketimizin Gulemandaki işletmesi için muhasebeci muavini aranmaktadır. En az lıseyi bitirmiş ve sanayi muhasebesinde tecrübesi bulunmuş olmak şarttır. Bu şeraiti haiz olup, Ticaret mektebi mezunu olanlar tercih olunur. Şimdilik ev, tenvir, teshin şirkete aid 170 lira maaş verilecek, üç ay sonra ibrazı liyakat ettiğinde maaş 200 liraya çıkarılacaktır. Talip olanların kendi el yazılariyle yazılmış tercümei halleri, mevcutsa bonservis suretleri ve bir de fotoğraflariyle (Şark Kromları T. A. Ş. Maden) adresine müracaatları.

Orman umum müdürlüğünden:

Orman amenajman ve ölçme işlerinde kullanılmak üzere satın alınacağı ilân edilen:

100 adet ufkî ve şakulî daire taksimatlı pusla ve durbinli ölçme aleti.
250 Ormancı kompası
250 Cep puslası
100 Mira
200 Tecessümat burgusu
200 Bez şeridin muamelesi 2/9/938 tarihine bırakılmıştır.

Yeniden geleceklerin son tadilâtı gösteren kataloklar ile cins ve nev'i son fiatı teslim edebilecekleri tarihi gösterir teklif mektuplarını 31 ağustos 938 tarihine kadar getirmeleri veya taahhütlü olarak göndermeleri.

Ve 2/9/938 saat 10 da teklif ettikleri alât ve edevattan birer nümune ile bunlar hakkında her hususta izahat verebilecek birer mümessil bulundurmaları evvelce teklif mektubu verenlerin de ayni şekilde hareket etmeleri lâzımdır. (2976) (5329)

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Cinsi	Miktarı		Muhammen fiyatı		Teminatı	İhalesi
Arpa	9,000	kilo	5,5	Kr.		
Kepek	8,000	»	4	»		
Ot	2.000	»	4	»		
Saman	2,000	»	2,5	»		
Buğday	8,000	»	7	»	113	25//8/938 saat 15
Lahna	28,000	»	5.5	»		
Havuç	25,000	»	6,75	»		
Pancar	30,000	»	4,25	»		
Marul	14,000	A.	2	»		
Salatalık	14,000	»	1,5	»	375	25/8/938 saat 15,30

Tıp Fakültesi lâboratuvar hayvanları için alınacak yem ve sebzeler yukarda yazılı tarih ve saatte Rektörlükte açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin teminat ve ticaret odası vesikasile komisyona gelmeleri. Şartnameler her gün Rektörlükte görülür. (5248)

Yüksek Mühendis mektebi direktörlüğünden

938 - 939 ders senesi için alınacak talebenin kayıt muamelesi 1 eylülden 22 eylül 938 akşamına kadar yapılacaktır. Kayıt olmak ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat 9 - 12 ve 13 - 16 ya kadar mektebe müracaatları. (5323)

TARİHÎ NUVEL

(Baş tarafı 11 inci sahifede)

— Git!... Git de ona de ki «Bu çiçekler onun için, yalnız onun için açmış!»

Sanki kraliçenin emrine itaat ediyormuş gibi o sırada hafif bir rüzgâr esmeğe başladı ve sandal sallana sallana uzaklaştı.

***

Bir gün bir gece buhran devirleri geçirdikten sonra o sabah Lui daha sakin kalkmıştı. Hattâ yanından hiç ayrılmıyan doktor ile iskambil oyunu bile oynamıştı.

Hava almak için bahçeye çıktılar. Gölün kenarına geldikleri vakit kral dalgaların üstünde yaklaşan sandalı görünce:

— Elizabet!..

Diye bağırarak kendini suya attı. Doktor kıymetli hastasının peşinden koştu. Göle girdi. Onu çekmek sahile çıkarmak istiyordu. Fakat kral, biran içinde büsbütün delirmişti. Çırpınıyordu. Elleri zavallı doktorun boynuna sarılarak sıkmağa başladı .

***

Ertesi gün gazeteler, bu haberi efkârı umumiyeye şöyle bildirdiler :

«Kralla doktoru sandalla bir gezinti yapmak istemişlerdir. Yaptıkları yanlış bir hareket üzerine nahif tekne devrilmiş, doktor, haşmetli hastasını kurtarmak üzere yüzmeğe başlamıştır. Lâkin yarı baygın bir hale gelen kral, kendisini kurtaranın boynuna mihanikî surette sarılmış, onu ölüme sürüklemiştir.»

Bu resmî izah, dünyanın bütün gazetelerinde çıktı. İçi güllerle dolu sandalın nereden zuhur ettiğini kimse sormadı.

Bundan yalnız imparatoriçe, oğlu Rudolf'a bahsetmiştir:

— Zavallı evlâdım, ah benim biçare evlâdım... Biz, talihin lânetlediği bir aileyiz... Kim bilir başımıza daha ne felâketler gelecek...

Delikanlı, annesini göğsü üzerine bastırdı.

— İstirahate ihtiyacınız olduğu anlaşılıyor... İster misiniz beraberce inzivaya çekilelim... Ben satılık fevkalâde güzel bir av köşkü olduğunu haber aldım.

İmparatoriçe, göz yaşları arasından gülümsedi:

— Nerede?

Rudolf:

— Meyerling'de... (3) - cevabını verdi.

Nakleden: *(Vâ - Nû)*

(3) Bilâhare Rudolf'un da Meyerling'de romanlara mevzu teşkil edecek bir felâkette öldüğü hatırlardadır.

17/8/938 Çarşamba günü

İstanbul Hâlinde toptan satılan yaş meyva ve sebze fiatleri:

Cinsi	Emsali	En aşağı fiati Kr. S.	En yukarı fiati Kr. S.
Bamya	Kilo	8 —	13 —
Sakız kabağı	»	3 —	5 —
Dolmalık biber	»	3 —	4 —
Sivri biber	»	2 50	3 —
Kır domatesi	»	2 50	4 —
Sırık domatesi	»	3 50	4 50
Çalı fasulye	»	6 —	10 —
Ayşekadın	»	6 —	8 —
Yeşil fasulye	»	5 —	7 —
Soğan	»	4 —	5 —
Sarmısak	»	5 —	6 —
Asmakabağı	Adedi	2 —	11 —
Patlıcan baş	»	1 50	2 —
» orta	»	1 25	1 75
» ufak	»	— 50	— 75
» bostan	»	2 50	3 50
Hıyar	»	— 50	1 —
Mısır	»	— 60	1 —
Pancar	Demedi	2 —	3 —
Havuç	»	2 50	3 —
Maydanoz	»	— 50	— 75
Dereotu	»	— 50	— 75
Çekirdeksiz üzüm	Kilo	7 —	12 —
Çavuş üzümü	»	8 —	20 —
Rezaki üzümü	»	9 —	12 —
Frenk üzümü	»	7 —	16 —
Bozdoğan armudu	»	6 —	8 —
Bardak eriği	»	4 —	6 —
Bosna eriği	»	6 —	8 —
Fındık	»	7 —	9 —
Şeftali	»	3 —	14 —
Vişne	»	8 —	10 —
Kızılcık	»	6 —	7 —
Taze incir	»	10 —	13 —
Taze ceviz (çuvalı)	Çuval ile	200 —	400 —
Limon ecnebi	100 Adedi	225 —	400 —
Karpuz yenidünya	baş	10 —	16 —
» »	orta	6 —	9 —
» »	ufak	3 —	5 —
» Acalı	baş	14 —	16 —
» »	orta	9 —	12 —
» »	ufak	7 —	9 —
Kavun Topatan	baş	14 —	20 —
» »	orta	7 —	10 —
» »	ufak	3 —	5 —
Kavun Kırkağaç	baş	15 —	22 —
» »	orta	10 —	18 —
» »	ufak	5 —	11 —

Müsabaka imtihanı

Türkiye Cümhuriyeti Ziraat Bankasından:

1 — Bankamıza müsabaka ile «10» müfettiş namzedi alınacaktır.

2 — Bu müsabakaya girebilmek için siyasal bilgiler veya Yüksek İktisad ve Ticaret okullarından ve yahud Hukuk Fakültesinden veya bunların yabancı memleketlerindeki muadillerinden diplomalı olmak lâzımdır.

3 — Müsabaka 7, 8 ve 9 Eylül 938 günlerinde Ankara ve İstanbul T. C. Ziraat Bankalarında yazı ile yapılacak ve kazananlar teşrinievvel içinde sözlü bir imtihana tâbi tutulacaktır.

4 — Müfettiş namzetlerine «140» lira aylık verilir. Askerliklerini yapmak üzere ayrılan müfettiş ve müfettiş namzetleri askerlikten avdetlerine kadar maaşsız mezun sayılırlar.

Müfettiş namzetleri iki senelik bir stajdan sonra müfettişlik imtihanına tâbi tutulacaklar ve kazanırlarsa «175» lira aylıkla müfettişliğe terfi ettirileceklerdir. «Yeni kanunumuz mucibince bankamız memurları da tekaütlük hakkını haizdirler».

5 — İmtihan programı ile sair şartları gösteren matbualar Ankara, İstanbul ve İzmir T. C. Ziraat Bankalarından elde edilebilir.

6 — İstekliler, aranılan vesikaların asıllarını veya noterden tasdikli suretlerini bir mektupla Ankarada Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Teftiş Heyeti Reisliğine vermek veya göndermek suretile müracaat etmelidirler. Bu müracaat mektubile vesikaların en geç 24/8/938 tarihinde Teftiş Heyeti Reisliğine gelmiş olması meşruttur. «2397» «4402»

inşaat ilânı:

Sümer Bank umumî müdürlüğünden:

1 — Sivasa 8 kilometre mesafede tesis edilecek çimento fabrikası ve bu fabrikaya aid muhtelif mebanî kanalizasyon ve yol inşaatı vahidi fiat esası ile ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 1.658.069, lira 68 kuruştur.

2 — Eksiltme evrakı. 25 lira mukabilinde Sümer Bank İnşaat Şubesinden alınabilir.

3 — Eksiltme 26/Ağustos/938 cuma günü saat 12 de Ankarada Sümer Bank Umum Müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı 63500 liradır.

5 — İstekliler ihale gününden en az bir hafta evvel Sümer Bank Umumî Müdürlüğüne tahriren müracaat ederek şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil büyük işlere aid vesaik suretlerini ve bunların bedellerini, bilhassa hangi bankalarla muamelede bulunduklarını bildireceklerdir.

Banka yapacağı malî ve fennî araştırmalar neticesine göre istekliye sözü geçen eksiltmeye iştirâk edebilmesi için bir vesika verecektir.

6 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 11 e kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümer Bank Umumî Muhaberat Şubesi Müdürlüğüne teslim oluncaktır.

Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfının kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır.

7 — Bu inşaatı banka dilediği müteahhide vermek hakkını muhafaza eder.

(3039) (5358)

Aydın daimî encümeninden:

1 — Eksiltmeye konulan iş Aydın vilâyetinin Karapınar - Koçarlı yolunun 5+30 daki 10 metre açıklığında beton arme menfez ile 1+015 deki mevcut 5X4.00 lik beton arma köprünün Koçarlı tarafındaki kenar ayağı ile iki gözden radyesi ve her iki köprü üzerinde şose inşaatı keşif bedeli 11246 lira 85 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır.

A) Eksiltme şartnamesi
B) — Mukavele projesi
C) Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D) Tesviyeyi türabiye şose ve kâgir inşaata dair fenni şartname
E) Hususî şartname
F) Keşif cedveli; silsilei fiat cedveli, metraj cedveli
G) Proje grafik

İsteyenler şartname ve evrakı bedelsiz olarak Nafıa müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 29/8/938 tarihinden pazartesi günü saat 11 de vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 843 lira 51 kuruş muvakkat teminat vermesi ve Nafıa vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ile yaptığı en büyük menfez işinin 12000 liradan aşağı olmaması müteahhidin bizzat diplomalı mühendis veya fen memuru veya mimar olması yahut daim surette inşaat mevkiinde bir fen memuru bulundurması lâzımdır.

6 — Teklif mektublarının yukarda yazılı 3 ncü maddedeki saattan bir saat evveline kadar encümence getirilerek eksiltme encümeni reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek makbuzların nihayet üçüncü maddede yazılı saata kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (5330)

Avrupa ve Amerika'ya talebe gönderiliyor

Maden tetkik ve arama enstitüsü Genel Direktörlüğünden:

I — Avrupa ve Amerika'ya tahsile gönderilmek üzere müsabaka ile 20 talebe seçilecektir.

Bunlardan 12 si maden işleri veya maden endüstrileri ile alâkadar muhtelif ihtisasları elde etmek üzere Mühendisliği ve 8 i de jeolojik ilimleri tahsil edeceklerdir.

II — İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz olması lâzımdır:

a — Türk olmak

b — Madenlerde veya saha üzerinde çalışabilecek kabiliyette ve sıhhati tam olmak «Sıhhî muayene Ankarada yapılacaktır.»

c — Lâakal Lise veya Kollej mezunu olup, olgunluk vesikasını haiz bulunmak.

d — Yaşı 18 den aşağı ve 25 den yukarı olmamak.

III — Her istekli, Mühendislik veya jeologluk mesleklerinden hangisini seçtiğini vereceği istidada açıkça bildirmeğe mecburdur. Müsabaka notlarının tasnifi, her iki mesleğin imtihanlarına girilmiş olsa dahi, seçilen mesleğe göre yapılacaktır.

Mühendislik veya jeologluk kaydını taşımıyan istidalar kabul edilmiyecektir.

IV — Müsabaka şu derslerden yapılacaktır:

a — Cebir	—	Her iki meslek için mecburî
b — Hendese	—	» » » » »
c — Fizik	—	» » » » »
d — Kimya	—	» » » » »
e — Ecnebi bir dil	—	» » » » »
f — Nazarî hesap	—	Yalnız Mühendislik için mecburî
g — Müsellesat	—	» » » » »
h — Mihanik	—	» » » » »
i — Jeoloji	—	Yalnız Jeologluk için mecburî
j — Zooloji	—	» » » » »
k — Botanik	—	» » » » »

V — Açılacak müsabakada üssü mizanı kazanmış olmakla beraber, gönderilecek talebelerin, ihraz ettikleri derece itibarile, mühendislik için kazananların ilk 12 si ve Jeologluk için de, ilk 8 i arasında bulunmaları şarttır.

Üssü mizanın hesabında, ecnebî lisandan kazanılan numara çift sayılacaktır. Mühendislik müsabakalarını kazana n 12 kişiden ilk 8 i, mühendisliğin doğrudan doğruya teknik branşlarında tahsil ettirilecek ve 9 uncudan 12 nciye kadar olan 4 kişi de, maden işletmelerile madenî endüstrilerin idarî ve ticarî vazifelerine hazırlanmak üzere «Ticaret ve Organizasyon mühendisi» olarak yetiştirilecektir.

VI — Tahsile gönderilecek olanlar ileride tahsil müddetleri kadar Devlet emrinde mecburî hizmete tabi olduklarından bu hususta mükellefiyetlerini tevsik etmek üzere bir taahhütname verecekler ve bunun için de muteber kefil göstereceklerdir.

VII — Müsabaka imtihanları Ankarada yapılacaktır.

Tarih ve mühlet şunlardır:

a — M. T. A. Enstitüsüne son müracaat tarihi: 24 Ağustos 1938
b — Sıhhî muayene tarihi: 26 Ağustos 1938
c — Müsabaka imtihanları: 29 ve 31 Ağustos 1938

VIII — Taliplerin, nüfus hüviyet cüzdanını, hüsnühal varakasını, mektep şahadetnamesini veya bunların tasdikli birer suretlerini, 4 kıta fotoğraf ve dilekçelerini, son müracaat tarihine kadar Ankarada M. T. A. Enstitüsü Genel Direktörlüğüne göndermeleri ve sıhhî muayeneleri için de tayin edilmiş olan günde öğleden evvel Bay Hasan apartımanındaki Enstitü merkezinde bulunmaları ilân olunur. (5291)

DİKKAT
TASHİH

VIII inci maddenin "c,, fıkrası şu şekilde değiştirilmiştir

Müsabaka imtihanları :
Mühendislik için 29 ve 31 ağustos 938
Jeolojik için 1 ve 2 eylül 938
Ecnebi dil için 3 eylül 938 dir

Yüksek deniz ticaret mektebi müdürlüğünden:

1 — Mektebin yüksek kaptan ve makina birinci sınıflarına lise mezunu talebe alınacaktır.

2 — İsteklilerin mektep müdüriyetine karşı yazacakları istidanamelerine aşağıda yazılı evrakı raptetmeleri lâzımdır.

A — Hüviyet cüzdanı
B — Aşı kâğıdı
C — Tahsil vesikası. Aslı veya tasdikli sureti.
D — Polisce musaddak iyi hal kâğıdı.
E — Velilerinin izahlı adresi ve tatbik imzaları.
F — 6X9 eb'adında altı adet kartonsuz fotoğraf.

3 — Yazılma işi 22 ağustos 938 pazartesi gününe kadardır.

İstekliler muayenei sıhhiye için o gün saat 8 de bizzat mektepte bulunmalıdırlar. (5340)

Müzeler arttırma ve eksiltme komisyonu riyasetinden:

Cins	Evsafı	Miktarı	Muhammen bedeli L. K.	Muvakkat teminatı L. K.	Eksiltmenin gün ve saati ve nerede yapılacağı
Mangal kömürü	Sinekli veya Çerkesköy malı	21300 Ki.	958 50	72 00	29/8/938 tarihinden pazartesi günü saat 14,30 da Müzeler genel direktörlüğünde.
Kok kömürü	Dolmabahçe veya Yedikule Gazhaneleri malı	48 ton	936 00	70 20	
Sömikok kömürü	yerli	37 ton	906 50	68 00	

İstanbul müzelerinin yakacak ihtiyacı açık eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve eksiltmeye girecek olanların da eksiltme günü ticaret odasından aldıkları vesika ve teminat makbuzlarile İstanbul Müzeleri genel direktörlüğüne müracaat etmeleri. «5420»

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

1 — İŞ ARIYANLAR

PARİSLİ FRANSIZ BAYANI — Üç yaşından yukarı çocuklara mürebbiyelik arıyor. İyi referanslar vardır. Tünel Yazıcı sokak Boton han 38 Mme. Galli. ★ — 3

ESKİ YENİ HARFLERİ BİLİR — Orta derece tahsili olan iyi aileye mensub Türk bayan münasib bir iş arıyor. Akşamda (A. V.) Rü. mektubla müracaat taşraya da gider. ★ — 5

İSVİÇRELİ FRANSIZ BAYANI — İyi bir aile nezdinde küçük çocuklara mürebbiyelik arıyor. İyi referans verebilir. Akşamda G. D. mektupla müracaat ★— 2

ALATURKA, ALAFRANGA — Fevkalâde yalnız yemek pişirmesini bilen bir bayan iyi bir aile yanında iş arıyor. Taşraya gitmez elinde ecnebi bonservis var. Kadıköy Altıyol Dut sok. No. 16 madam Kliyo mektubla müracaat. —

İNŞAAT MÜHENDİSİ — Viyana üniversitesinden diplomalı faal ve genç bir mühendis iş arıyor. «124» rümuzile Akşam.a mektubla müracaat. ★ — 2

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

MEKANİK — İnşaat atelyeleri için iyi Desinatör mekanizyen aranmaktadır, Akşamda (P) rümuzuna mektub göndermeleri. ★ — 1

ORTA YAŞLI — Münevver ve yalnız bir zat ev işlerini görebilecek ve kendisine refakat edecek münevver bir bayan arıyor. Enver Post Restant Beoğlu. ★ — 1

HİZMETÇİ ARANIYOR — İki kişilik bir ailenin ev işlerini yapacak orta yaşlı kadın hizmetçi arıyorum. Bahçekapı Liman han asma kat 63 mü. ★

ITRİYAT MÜTEHASSISI ARANIYOR — Türk veya ecnebi itriyat işinden anlıyan bir mütehassısa ihtiyaç var. Vesaik ile Bahçekapı Hasan deposuna mü. ★ — 1

TAŞRADA — Kimsesiz bir eczacının ev hizmetini görecek temiz bir bayana ihtiyaç vardır. Her gün öğleye kadar Fındıklı Molla Bayırı 4 No. müracaat. ★ — 3

ACELE TİCARÎ MÜESSESENİN BÜRO İŞLERİNİ YAPAR — Türkçe ve Almancası kuvvetli tercüme, muhabereyi bilir bir bayan aranıyor. Akşamda (K Ü) R. mektub mü. ★ — 2

PLASİYER ARANIYOR — Kefalet verebilecek, çalışkan ve tecrübeli plasiyerlere acele ihtiyaç var. Saat 16 - 18 Galata Perşembepazarı Aslan han kat 5. No. 4 de mü. ★ —3

KASYER BAYAN ARANIYOR — Vezne için münasib bir bayan alınacaktır. Taliblerin Akşamda T. M. e hal tercümelerile hemen müracaatları. ★

HASTABAKICI VE HADEME ARANIYOR — İstiyenlerin Cağaloğlu Halk partisi binası arkasında «Cağaloğlu Sıhhat Yurduna hemen müracaatları. ★ — 2

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK YATAK ODASI — Viyana mamulâtı ve 5 parçadan ibaret zarif bir takım. Taksim Topçu caddesi «Uygun» apartımanı kapıcısına müracaat ★— 12

2 ADET SATILIK SEPETLİ MOTOSİKLET — 37, 38 model görmek istiyen Sultanahmed Ayasofya Hamam arkasında 9/11 bay Sırrıya mü. ayrıca Ariel Sepetli. ★ — 2

RENKLİ VE NADİDE — Somaki mermerden mamul işlemeli bir adet kullanılmış şömine satılıktır. Görmek ve satın almak istiyenler İngiliz sefareti arkasında Aslan sokak No. 13 inşaatında bekçi Mehmede müracaat etsin. — 1

R. C. A. MARKA — 9 lâmbalı gramofonlu salon mobilya fevkâlâde bir radyo satılıktır. Göztepe İstasyon cad. 123 No. ★ — 2

UCUZ SATILIK PİYANO — Alman markalı gayet yeni bir piyano acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Balıkpazar Duduadalar sokak 26 numaralı dükkânda ★ — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

SATILIK HANE — Beşiktaş Yenimahalle Fırın sokak 7 oda banyo havagazı elektrik terkos otobüse yakın 12 No. satılık o sokakta avukat B. Feride mü. ★ — 2

ACELE SATILIK — Kadıköy Mühürdar caddesi No. 57. Üç katlı, kâgir, yeni, katları ayrı kullanılabilir, konforlu, nezaretli, her gün 17,30 dan sonra. ★

SATILIK KÖŞK — İstasyona yakın iki bölük 10 oda, hamam, elektrik, iki dönüm bahçe, bostan kuyu, nezaret, Göztepe Tanzimat cad. 33/39 No. Lûtfi Pş. köşküne mü. ★ — 6

SATILIK HANE — Lâleli Şair Haşmet sokağı No. 41. 5 oda 1 sandık odası, 2 mutfak, 1 hamam müştemilâtı tekmil denize nazır bahçesi, maktuan 4600 liraya. ★ — 1

KİRALIK APARTIMAN — Cihangirde Kumrulu sokakta 4 oda, vefkalâde manzara. 40 numara, Demirden apartıman. ★

SATILIK ECZANE — Ceyhan'da VATAN eczanesi sahibinin hastalığı dolayısile satılıktır. Müracaat: Pangaltı Hamam Tay sokak No. 19. Ali Rıza. ★ — 7

PANSİYON BİR ODA ARANIYOR — Bir kişilik mefruş veya gayri mefruş. Akşamda «P K» rümuzuna mektubla müracaat. ★ — 1

SATILIK — Limonluk, koru, köşkler; yemiş ve sebze bahçesi; üç masura su, iki yüz dönüm arazi. Sabahları müracaat: Tel. 41164. S. K. Nigâr, Ortaköy, M. Naci C. 118/3 ★

DEVREN SATILIK DÜKKÂN — Sütçü ve ahçı dükkânı askere gideceğinden satılık. Yüksekkaldırım galip Dede cad. No. 137. ★

BAKIRKÖYÜN EN İYİ YERİNDE — Yedi odalı altında dükkân sarnıç kuyu köşe ağzı bir ev satılıktır. Müracaat: Bahçekapı Borsa karşısında 69 No. dükkâna. ★ — 1

TAKSİM CÜMHURİYET CAD. — Uğurlu Palas apartman asansör, kaloriferli (5) ci dairesi kiralık Sirkecide Mühürdar Zade han 28 No. B. Naci Lûtfiye mü. ★ — 3

KINALI, BURGAZ, HEYBELİDE — Deniz kenarında satılık evi veya arsası olanların evsafile fiatini bildirmeleri. Beyoğlu 209 numaralı posta kutusu. ★

SATILIK KÜÇÜK APARTIMAN VE PİYANO — Pangaltı Meyva sokak Harbiye çeşme karşısında 11 No. 3 katlı büyük bahçeli 6200 lira. Piyano Gervais marka. Her gün 15 - 19 kadar. ★

GÖZTEPEDE SATILIK ÇOK DEĞERLİ ARSA — Tramvay istasyonunda Tahir kahvesinin olduğu 9084 metre arsa toptan satılık. Galata Havyar han 77/1 No A. Yetik. ★ — 1

KİRALIK EV — Beyazıd Soğanağa mahallesi Nur sokak No. 19. Denize nazır Bahçeli 7 oda muşamba döşeli banyo, bütün konforu havi. Fiat mutedil, yanındaki 13 No. mü. ★ — 1

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Nişantaşı Teşvikiye mahallesi Kâğıdhane caddesinde Cemiliye apartımanı karşısında Küşadiye sokağında üç numaralı her katında banyo ve sair konforu mükemmel senevi yedi yüz yirmi lira irad getirmekte bulunan üç daireli apartıman altı bin liraya acele satılıktır. Beyazıd Bakırcılarda Mühürdar Emin Paşa sokak No. 22 İplikçi Aliye müracaat. — 3

HEYBELİADADA — Pek kelepir satılık köşk 14 odalı 2200 arşın bahçe çok meyvalı 2 sarnıç banyo ve envai çiçeklerile, Havyar han 77/1 No. da A. Yetiğe mü. ★ — 1

ACELE SATILIK DÜKKÂN VE EV — Beyazıdda Okçular cad. 59 N. dükkân ve üzerindeki 16 N. 5 odalı kâgir ev satılık, içindeki bekçi Recebe mü. Su elektrik var. ★ — 4

ACELE SATILIK KÖŞK — 8 oda 3 dönüm bahçeyi havidir. Denizi görür. Haydarpaşa Koşu yolu Pilâvcı Bayırı 2 No. ya müracaat. ★ — 1

GAZOJEN VE MAZOTLA İŞLİYEN DEĞİREMN — Yalnızlıktan 20 liraya kiralıktır. Müşterek te işletilebilir. Pendik - Tuzlada Adem Sümere müracaat. ★ — 2

SATILIK — Kurtuluşta Saatçi sokağında 54 - 56 - 58 No. lı 2 ev bir dükkân satılıktır. Adres: Kurtuluş Tırmık sokak 10 Todori. ★ — 5

5 — MÜTEFERRİK

HUSUSİ VE MÜNFERİD DANS DERSLERİ — Beyoğlu Karlman karşısında Nuri Ziya so. 3 No. profesör Panosyan. Saatleri pazardan maada her gün saat 12-14-17-21. ★ — 3

ALMANCA, İNGİLİZCE — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri için) Berlin ve Oxford Üniversitelerinden edebiyat ve felsefe agrenjeliğine malik iyi Fransızca bilen ve İstanbulda bir büyük mektebde lisan tedris eden genç bir Alman profesörü hususi veya grup halinde dersler vermektedir. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatler mutedildir. «PROF. M. M.» rümuzile (Akşam) a mektubla müracaat. — 2

ÇOK KÂRLI BİR İŞ İÇİN SERMAYEDAR BİR ARKADAŞ ARIYORUM — Bu hususta anlaşmak üzere adresime müracaat edilmesi. Silvan: Dabağ Said Dadaş. ★

DERS — Lise, orta talebelerine (kız, erkek) riyaziye, fizik - kimya, fen bilgisi verilir. Akşamda K E mürcaat. ★

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden C. — P. — M. A. — ASBT — AK T. M. E namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

KANZUK

Kuvvet şurubu

ViTALiN

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten doğma bütün zayıflıkları geçirir.

ViTALiN

Her annenin bilmesi icap eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

ViTALiN

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayati kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

Acıbadem örnek bağı açıldı

Bağımızda memleketimizin en nadide üzümleri fennî bir şekilde yetiştirilmiştir. Sayın halkımızın ihtiyacı için bağda bir de büfe tesis edilmiş olup meşrubat ve saire ehven fiatle bulundurulmaktadır. Pazar günleri caz ve dans. Adres: Kadıköy Acıbadem mevkii Çifte Cevizler mahallesinde Örnek bağı.

Kadıköy: SEN JOZEF LİSESİ

Tam devreli Fransız erkek lisesi talebe kayıt ve kabulüne başlamıştır. Yeni sene derslerine 13 Eylül salı günü başlanacağından yatılı talebenin 12 Eylül akşamı mektepte hazır bulunmaları lâzımdır.

Talebe kayıt ve kabulü hakkında izahat almak için (Pazar ve salıdan başka) her gün 9 dan 11,5 ve 2 den 5 e kadar müracaat edilmelidir. Hakkile lisan öğrenmek için ilk okulu bitiren talebeler ihzarî sınıfa kabul edilerek orta sınıflara hazırlanır.

İstanbul umum fırıncılar cemiyetinden

Cemiyetimiz nizamnamei dahilisine bir madde ilâvesi için idare heyetince yapılacak teklifin müzakere ve bir karara rabtı zımnında 22/8/938 pazartesi günü saat 14 de Havyar hanındaki cemiyet merkezinde hey'eti umumiye toplantısı yapılacağından mensuplarımızın gelmeleri ilân olunur.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İspirto bidonlarında kullanılmak üzere şartname ve nümuneleri mucibince 600 adet kızıl ayar musluk açık eksiltme usûliyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 225 kuruş hesabile 1350 lira ve muvakkat teminatı 101.25 liradır.

III — Eksiltme 29/VIII/938 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 10 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen Şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5377)

★

I — Şartname ve nümunesi mucibince satın alınacak 40.000 kilo bel ipi kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beher kilosu 58 kuruş hesabile 23200 lira ve muvakkat teminatı 1740 liradır.

III — Eksiltme 29/VIII/938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 1.16 lira bedel mukabilinde İnhisarlar levazım ve mubayaat şubesile Ankara ve İzmir başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü saat 10,30 a kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (5301)

★

I — Listesinde cins ve miktarları yazılı muhtelif renk 1715 kilo matbaa mürekkebi şartname ve nümuneleri mucibince açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Hepsinin muhammen bedeli 1818.10 lira ve muvakkat teminatı 136.35 liradır.

III — Eksiltme 25/VIII/938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 10 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve listeler parasız olrak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5280)

★

I — Şartnamesi mucibince satın alınacak incir, üzüm ve anason koymağa mahsus 50,000 adet çuval 1/8/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden ve pazarlık usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beheri 42 kuruş hesabile 21000 lira ve muvakkat teminatı 1575 liradır.

III — Eksiltme 22/8/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 10 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 1 lira bedel mukabilinde her gün İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesile Ankara ve İzmir baş müdürlüklerinden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5094)

★

1 — Şartname ve resmi mucibince Şemsipaşa deposu için yaptırılacak 40 adet elbise dolabı açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedeli beheri 27.72 lira hesabile 1108.80 lira ve muvakkat teminatı 83.16 liradır.

3 — Eksiltme 24/8/938 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 11 de Kabataş levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

5 — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5246)

★

I — İdaremizin Gaziantep fabrikası için şartnamesi mucibince satın alınacak 500 ton rekompoze maden kömürü 3/8/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden ve pazarlık usulile eksiltmeye konulmuştur.

II — Muhammen bedeli beher tonu 15.20 lira hesabile 7600 lira ve muvakkat teminatı 570 liradır.

III — Eksiltme 20/8/938 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 10 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5130)

★

I — Şartnamesi mucibince satın alınacak 6 adet tulumba açık eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beheri 160 lira hesabiyle 960 lira ve muvakkat teminatı 70 liradır.

III — Eksiltme 2/IX/938 tarihine rastlıyan cuma günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5533)

★

I — İdaremizin Paşabahçe fabrikasında şartname ve projesi mucibince yaptırılacak kantar ve itfaiye binaları inşaatı ihalesi feshedildiğinden yeniden açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Keşif bedeli 5255 lira 23 kuruş ve muvakkat teminatı 394 liradır.

3 — Eksiltme 2/9/938 tarihine rastlıyan cuma günü saat 10 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartname ve projeler 26 kuruş bedel mukabilinde sözü geçen şubeden alınabilir.

5 — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaikini inhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

6 — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranılan vesaik ile V inci maddede yazılı eksiltmeye iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme paralariyle birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5532)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Sıvas Erzurum hattının Divrikten sonra Çaltı Bağıştaş ve Ilıç istasyonlarının 17/8/938 tarihinden itibaren işletmeye açılacağı ve Çetinkaya istasyonunda ana şebeke katarları ile buluşmak üzere Ilıçtan Çetinkayaya pazartesi çarşamba cuma cumartesi günleri Çetinkayadn Ilıça çarşamba perşembe cumartesi pazar günleri birer muhtelit yolcu katarı tahrik olacağı muhterem halka ilân olunur. (3175) (5539)

Boğaziçi Liseleri direktörlüğünden

Bütünleme sınavlarına Orta ve Lise kısımlarının son sınıfları 1 Eylülde ve diğer sınıflar 4 eylülde başlıyacaktır. Alâkadarların mektebe müracaatle programları öğrenmeleri.

BULMACAMIZ

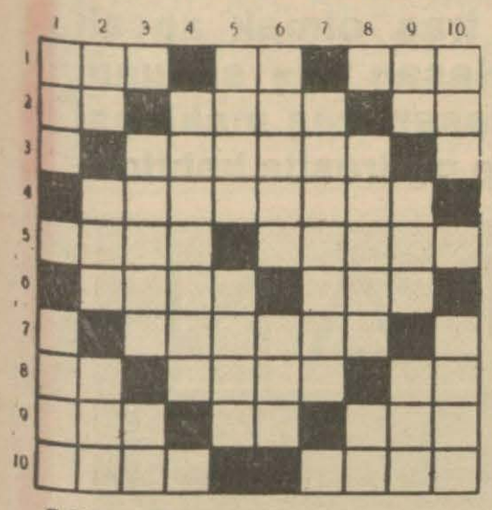

Soldan sağa:

1 — Kıvam - Meşrubatın en mühimmi - Eski bir Türk kavmi.
2 — Bir rakam - Zamk - İse muhaffefi.
3 — Duvarların düzgünü.
4 — Zeytinile maruf bir Yunan kasabası.
5 — Yaradılıştan matruş - Her zamanki gibi.
6 — Yemenin merkezi - Çadır hayatı.
7 — Mecmua.
8 — Yarar - Tersi uyanmaktan emirdir - Yakını işaret eder.
9 — Tanesi çok meyva - Sıfat edatı - Yaş.
10 — Sakal kazıma - Senenin üçüncü ayı.

Yukarıdan aşağı:

1 — 1000 kilo - Kalın ve dayanıklı.
2 — Lâhza - Eski zaman davulu - İnce deri.
3 — Tab' eder - Tersi güzel sanattır.
4 — Sovyetlerde mühim bir şahsiyet.
5 — Sabunun içindeki temizleyici madde - Başına M konursa hikâye olur.
6 — Ekleme - Burnuna halka takılan hayvan.
7 — Türkiyenin Asyadaki erazisi.
8 — Eşiği öpülen makam - Tersi asmaktan emirdir.
9 — Merkez - Ced - Bir rakam.
10 — Bir nevi düdük - İngiliz lirası.

Geçen bulmacamızın halli:
Soldan sağa:

1 — Duygu, Ulak, 2 — Oransal, Ka, 3 — Ulusal, 4 — Dik, Lâstik, 5 — Uşak, Ata, 6 — Ra, Angal, 7 — Mert, Asil, 8 — İri, İnat, 9 — Kiyaset, Te, 10 — Sanat. Yar.

Yukarıdan aşağı:

1 — Doldurmak, 2 — Ur, İşae, İs, 3 — Yarka, Riya, 4 — G. N., Katran, 5 — Usul, İsa, 6 — Alarga, Et, 7 — Ulus, Asit, 8 — Stalin, 9 — Akait, Lata, 10 — Kalkan, Ter.

YOKLAMAYA ÇAĞIRMA

Üsküdar As. Şubesi Başkanlığından:

1 — 334 doğumlu gençlerin ve bunlarla muameleye tabi bırakılan okurların son yoklamalarına 1/9/938 den itibaren başlanacaktır. Haftanın tek günleri tatilden başka yoklama günleridir. Muayene ve tecil işi 15/10/938 gününe kadar devam edecektir.

2 — Ayrıca davetiye pusulaları esas kayıtlı oldukları mahaller mümessillerine gönderilmiştir. Yoklama kaçağı vaziyetinde kalıp ta cezalanmamak için ilk ve son yoklama görmek üzere mahalle mümessilleri ile görüşülerek şubeye gelme günü öğrenilerek bu günlerde şubeye gelerek yoklamalarını yaptırmak ve cezaya uğramamak lâzımdır. Alâkadarlara keyfiyet ilân olunur.

★

Üsküdar As. Şubesi Başkanlığından:

334 ve bu doğumlularla muameleye tabi olan kısa hizmet şeraitini kazanmış ve askeri tam ehliyetli olan gençler 1 eylûl 938 günlemecinde yedek subay okulunda bulunmak üzere sevk edileceklerdir. Vaktinde şubeye müracaat etmiyenler kanunî muameleye tabidir, sevk muhtıralarını almak üzere ağustosun 25 inde şubeye baş vurmaları ilân olunur.

★

Kadıköy Askerlik Şubesinden:

1 — 334 doğumlu ve bununla muameleye tabi erlerin her iki yoklamasına 1/9/938 gününde başlanarak 1. nci teşrin 938 sonunda bitecektir. 2 — Bu kabil erlerin nüfus cüzdanı ve 4 fotografla bu müddet içinde cuma, pazartesi ve çarşamba günleri saat 9 dan 12 ye kadar Kadıköy askerlik meclisine gelmeleri ve gelmiyenlerin ceza görecekleri ilân olunur.

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Cemaziyelâhir 21 — Ruzuhızır 105

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	8,15	10,05	5,12	9,01	12,00	1,41
Va.	3,21	5,11	12,18	16,07	19,04	20,45

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Adlî Tıb İşleri genel direktörlüğü arttırma ve eksiltme komisyonundan

	Miktarı Azı	Miktarı Çoğu	Muhammen fiatı K.	Muhammen fiatı S.	Muvakkat teminatı Lira	Muvakkat teminatı Kr.
Ekmek	5000	7000	10	00	53	86
Francala	70	125	14	50		
Sadeyağ	350	450	100	00	33	75
Dağlıç eti	1700	2000	40	00	60	00
Süt	300	500	12	50		
Kilo yoğurdu	50	75	20	00	5	81
Yumurta	550	900	1	50	1	01
Kuru fasulya	350	450	15	00		
Nohut	200	300	16	00		
Pirinç	1000	1200	27	00	35	51
Yeşil mercimek	75	100	14	00		
Kuru soğan	300	400	5	00		
Zeytinyağı	40	70	46	00	8	02
Sabun	180	250	30	00		
Kesme şeker	200	350	29	00	7	61
İspanak	50	120	7	00		
Pırasa	50	100	4	00		
Kabak	350	550	8	00		
Ayşekadın F.	250	350	11	00	11	28
Semizotu	100	250	4	00		
Bamya	115	150	17	00		
Domates	175	250	8	00		
Türk antrasit	50	55 ton	2250	00	92	81

Adlî tıp işleri genel direktörlüğü müşahedehanesinin eylül 938 başından Mayıs 939 sonuna kadar olan ihtiyaçlarından yukarda yazılı 22 kalem yiyecek maddesile müessesenin kışlık kömürü şartnameleri veçhile açık eksiltmeye konmuştur.

1 — Açık eksiltme 29 ağustos 938 pazartesi günü saat 11 de adlî tıp işleri genel direktörlüğü binasında yapılacaktır.

2 — Açık eksiltmeye konan yukarda yazılı maddelerin muhammen fiatları ve muvakkat teminat miktarları karşılarında gösterilmiştir.

3 — İstekliler şartnameyi komisyona müracaatla görebilirler.

4 — İstekliler yalnız yiyecek maddelerinin tamamı için teklifte bulunabilir.

5 — İsteklilerin ticaret odası sicilinde kayıtlı olmaları ve buna ait carî sene tarihli oda vesikasını haiz bulunmaları lâzımdır. (5429)

İstanbul bölge sanat okulu arttırma ve eksiltme komisyonundan

Nevi	Miktarı	Ek. T. G. S.	Fiya Ku. S.	İLK. T. Li.	İLK. T. Ku.	Şekli
Süt	2300 Kg.	25/8/938	10			
Yoğurt	2000 Kg.	perşembe	14	40	65	Açık
Ka. yoğurtu	800 Ad.	saat 14	4			
Kesme şeker	5000 Kg.	»	28 30	106	12	»

İstanbul Bölge San'at okulunun 938 yılı ihtiyacı için 15/8/938 tarihinde eksiltmeye konulan yukarıda yazılı dört kalem yiyeceği ihale edilemediğinden ihale müddeti on gün uzatılmıştır.

Eksiltme Çacağolunda Yüksek mektepler muhasebesi binasında yapılacaktır. İstekliler 2490 numaralı kanunun emrettiği evsafı haiz olmaları ve ticaret odasının 938 belgesini taşımaları lâzımdır. İstekliler belli gün ve saatta sözü geçen muhasipliği ve şartnameleri görmek isteyenler okula baş vurmaları ilân olunur. (5555)

İstanbul Nafia müdürlüğünden

22/8/938 pazartesi günü saat 11 de İstanbulda Nafıa Müdürlüğünde eksiltme komisyonu odasında (2642.49) lira keşif bedelli Büyükdere Tayyare istasyonunda yapılacak tamirat ve elektrik tesisat işleri açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülâsasile buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (199) liradır.

İsteklilerin en az (2000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Nafıa Müdürlüğünden eksiltme tarihinden bir hafta evvel alınmış ehliyet ve 938 yılına ait Ticaret odası vesikaları ile gelmeleri. (5031)

Ankara tarih, dil, coğrafya fakültesi direktörlüğünden

1 — Fakültenin 938 malî yılı yemek münakasası 8/9/938 perşembe günü Ankara mektepler muhasebeciliğinde saat 11 de kapalı zarf usuli ile yapılacaktır.

2 — İstekliler her gün fakülte hesap işyarına müracaat ederek şartnameyi tetkik edebilirler.

3 — 1945 lira 12 kuruştan ibaret olan ilk teminatın ihale günü saat 10 na kadar mezkür muhasebecilik veznesine yatırılması lâzımdır.

4 — İlân ücreti müteahhide aittir. (5538 — 3170)

Darphane ve damga matbaası müdürlüğünden:

1 — İdare muhasebesine 25 lira maaşlı iki kâtip alınacaktır, lise mezunu ve askerliğini yapmış ve memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı şartları haiz bulunup yaşı otuzdan yukarı olmıyanlar arasında 27/8/938 saat dokuzda müsabaka yapılacaktır. Taliplerin imtihan esaslarını anlamak için vesaikiyle müdürlüğe müracaatları.

(Teşrinisani 938 de terhis edileceklerden müsabakaya girip kazananların o vakit tayinleri yapılmak üzere kabulleri caizdir.)

Kartal Belediye riyasetinden

Kartalın mevcut rıhtım sahası zemini üzerine yapılacak makadam beton döşeme inşaatına yapılan açık eksiltme neticesinde teklif olunan bedel haddi lâyıkda görülmediğinden on gün müddetle açık eksiltmeye vazolunmuştur.

1 — Keşif bedeli 5224 lira 53 kuruştur.

2 — Eksiltme 24/8/938 çarşamba günü saat onda Kartalda belediye dairesinde müteşekkil daimî encümen huzurunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin 391 lira 83 kuruş muvakkat teminat vermeleri.

4 — Bu işe ait bedeli keşfin 3000 lirası 938 büdçesinden bakiyesi 939 bütçesinden tediye olunacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıdaki vesika ibraz etmesi mühendis olması bu kabil inşaat yaptığına dair vesika ibraz etmesi, ticaret odasında mukayyet olduğuna dair vesika.

6 — Keşif ve şartnameyi görmek ve fazla izahat almak isteyenler her gün belediye riyasetine müracaat edebilirler. (5520)

OSMANLI BANKASI
31 Mayıs 1938 tarihindeki vaziyet

AKTİF

	İsterlin	Ş.	P.
Hisse senetlerinin ödenmesi istenmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve bankalarda bulunan paralar	4.729.769	—	11
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	1.832.790	17	5
Tahsil olunacak senetler	4.008.447	12	10
Cüzdanda bulunan kıymetler	2.958.162	15	2
Borçlu cari hesaplar	7.833.357	11	1
Rehin mukabilinde avanslar	2.695.912	8	9
Kabul yolile borçlular	1.065.830	7	8
Gayri menkul mallar ve mobilya	589.399	19	9
Müteferrik	160.835	3	9
	30.874.505	17	4

PASİF

	İsterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ayrılan ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Tedavülde bulunan banknotlar	300.724	9	7
Görüldüğünde ödenecek senetler vadeli senetler	198.363	5	1
Alacaklı cari hesaplar	16.290.837	12	3
Vadeli bonolar ve cari hesaplar	1.344.378	16	3
Kabuller	1.065.830	7	8
Müteferrik	424.361	6	6
	30.874.505	17	4

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur
Mesul murahhas ve Umumî muhasebe şefi
G. DELLA SUDDA

Türkiye umum müdürü
PH. GARELLI

Nafia Vekâletinden

1 — Müteahhitlik vesikası hakkında 1/7/937 tarih ve 3645 sayılı Resmî gazete ile neşrolunan talimatname ile bu talimatnameye göre Nafıa Vekâletince verilmekte olan daimî ve muvakkat (Müteahhitlik vesikası) usulü ilga edilmiştir.

Binaenaleyh şimdiye kadar verilmiş olan bütün müteahhitlik vesikaları ile bu vesika usulünün istinat eylediği talimatnamenin hükmü kalmamıştır.

2 — Halen ilân edilmiş bulunan eksiltmeler 1/Eylül/938 tarihine kadar müteahhitlik vesikası hakkında carî usule göre intaç edilecek ve 1/Eylül/938 tarihinden sonraya ilân edilmiş olan eksiltmeler için buna göre tashihat yapılacaktır.

3 — Bundan sonra eksiltmelere girecek taliplerden aranacak evrak ve vesaik eksiltme şartnamelerine derc ve usulen ilân edilecektir. (5534)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı
Amasya belediye reisliğinden

1 — Amasya Belediyesi elektrik santralına ilâveten konulacak olan 60-70-80 beygirlik buhar lokomobili ve elli kilovat amperlik alternatör ve tek levhalı tevzi tablosu ve bunların teferruatı ile montajları kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Keşif bedeli on üç bin yüz liradır.

3 — Bu işe ait evrak şunlardır.

A — Fennî şartname
B — Keşifname
C — Eksiltme şartnamesi
D — Mukavelename
E — Plânlar

4 — Arzu edenlere bu evrak Amasya belediyesinden parasız olarak gönderilir.

5 — Eksiltme 1 teşrinievvel 1938 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de Amasya belediye dairesinde yapılacaktır?

6 — Muvakkat teminat dokuz yüz seksen iki buçuk liradır. Eksiltmeye girmek istiyenlerin bu meblâğı belediye veznesine yatırmaları veya 2490 No. lı eksiltme, arttırma ve ihale kanununa tevfikan banka mektubu veya sair teminat göstermeleri ve şimdiye kadar bu gibi işler yaptıklarını ve bu hususiaki fennî kabiliyetlerini gösterir ve kanunun tarifine uygun vesika ibraz eylemeleri ve bunlar bir şirketi temsil ediyorsa musaddak vekâletname ve mukayyet bulundukları ticaret odasından son tarihli bir vesika göstermeleri şarttır.

7 — Teklif mektupları beşinci maddede yazılı saatten bir saat evvel belediye dairesine getirilerek makbuz mukabilinde belediye reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet mezkûr saata kadar gelmiş ve dış zarfının mühür mumu ile kapatılmış olması lâzımdır.

8 — Teklif mektupları 2490 No. lu kanunun tarifatına tamamile uygun olarak hazırlanmış olmalıdır. (5517)

İstanbul belediyesi ilânları

Kilosu	Beher kilosunun muhammen bedeli		Cinsi
12035	20	Kuruş	Kuru üzüm
1825	50	»	kuru kayısı
600	20	»	kuru zerdali
50	30	»	kuru vişne

Belediye hastanelerile diğer müesseselerce lüzumu olan ve yukarda cins ve miktarı yazılı kuru meyva açık eksiltmeye konulmuş ise de belli ihale gününde giren bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Listesile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 259 lira 9 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 2/9/938 cuma günü saat 11 de Daimî encümende bulunmalıdırlar. (5557)

★

Keşif bedeli 2048 lira 6 kuruş olan Çatalca sıfat istasyonu ikmali inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesikadan başka en az 1500 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair vesika ile eksiltmeden bir hafta evveline kadar Nafıa Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet ve 938 yılına ait Ticaret odası vesikalarile 153 lira 60 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 22/8/938 pazartesi günü saat 11 de Daimî Encümende bulunmadırlar. (İ)

(5084)

★

Hepsine 895 lira bedel tahmin edilen Eminönünde Ahıçelebi mahallesinin Balıkpazarı caddesi ve Helvacıbekir sokağında 425 inci adada 9 parsel ve yeni 28, 2. 4, 20, 22, 24 kapı No.lı fırın ve müş temilâtının ankazı satılmak üzere açık artırmaya konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesikadan başka 67 lira 13 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber ihale günü olan 26/8/938 cuma günü saat 11 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (5282)

Umum kasap esnafı cemiyetinden

Cemiyetimizin nizamnamesine ilâve edilecek madde hakkında görüşülmek üzere 22/8/938 tarihinde mezbaha dahilindeki cemiyet merkezinde saat 10 da heyeti umumiye toplantısı yapılacağından cemiyetimize kayıtlı azanın gelmeleri ilân olunur.

İstanbul umum yük ve Binek arabacı esnafı cemiyetinden:

Cemiyet nizamnamesine ilâvesi hey'eti idarece teklif olunacak mevad hakkında görüşülüp karar verilmek üzere hey'eti umumiyenin 22/8/938 pazartesi günü saat 14 de Cemiyet merkezinde toplanması tekarrür ettiğinden alâkadaranın mezkûr gün ve saatte teşrifleri rica olunur.

SICAK GÜNLERDE BİR BARDAK SOĞUK MEŞRUBAT. EN BÜYÜK ZİYAFETLERDEN ÜSTÜNDÜR.

KELVİNATOR

Soğuk Hava Dolapları...

veresiye satış

SAHİBİNİN SESİ

Beyoğlu istiklâl caddesi 302

ve acentalarında

DEJARDEN
FOSFATLI MALT HULASASI

Piyasamıza gelmiştir. Her mühim eczanede bulunur

NEVROZİN

Kaşelerinin tesirini öğrenenler romatizma ve adale ağrılarını unuturlar

ve emsali hastalıklara karşı bilhassa müessirdir

Terkibi ve tesirindeki sür'at itibarile emsalsiz olan **NEVROZİN**'in 10 tanelik ambalâjlarını tercih ediniz. Geceleri tutacak olan ağrılara karşı ihtiyatlı bulunmuş olursunuz.

Icabında günde 3 kaşe alınadılır

İsmine dikkat. Taklidlerinden sakınınız ve **NEVROZİN** yerine başka marka verirlerse şiddetle reddediniz.

ÇELTİK SAHİPLERİNİN VE PİRİNÇ TUCCARLARININ

ehemmiyetle nazarı dikkatına

Yeni mahsul yaklaşmakta olduğundan fabrikamın bu sene için sayın müşterilerine yapacağı tevkalâde tenzilât ve kolaylıkları öğrenmek son derece menfaatları iktizasındandır.

İstanbulda, Ayvansarayda, Yavedut caddesi 121 No. da Mustafa Çanakçılı halefi Ahmed Çanakçılı Çeltik fabrikası Telefon: 22752. Telgraf: İstanbul - Pirinç

Her banyodan sonra saçınız

Bu şekle girerse
BRİYANTİN PERTEV

onları düzeltmeyi temin eder.

Emsali arasında en güzel ve şık Mobilyalar satan (Eski HAYDEN) Yeni

BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON; YEMEK ve YATAK ODASI takımlarının zengin çeşitleri her yerden eyi şartlar ve ucuz fiatlarla bulursunuz.

AKŞAM MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı adedi yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekilde en ehven şeraitle basar.

★

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat.

Telefon: 20497

SATILIKTIR

Bir nikelâj ve kromaj atölyesinin makineleri komple tesisatı.

Fazla izahat için Galata, Büyük Tünel Han 23, 26 Noya müracaat ★

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaası

Cildinizi bozmadan traş olmak ancak Hasan traş bıçağı, Hasan traş sabunu, Hasan traş fırçası, Hasan traş makinesi Hasan traş kolonya ve pudrasile kabildir.

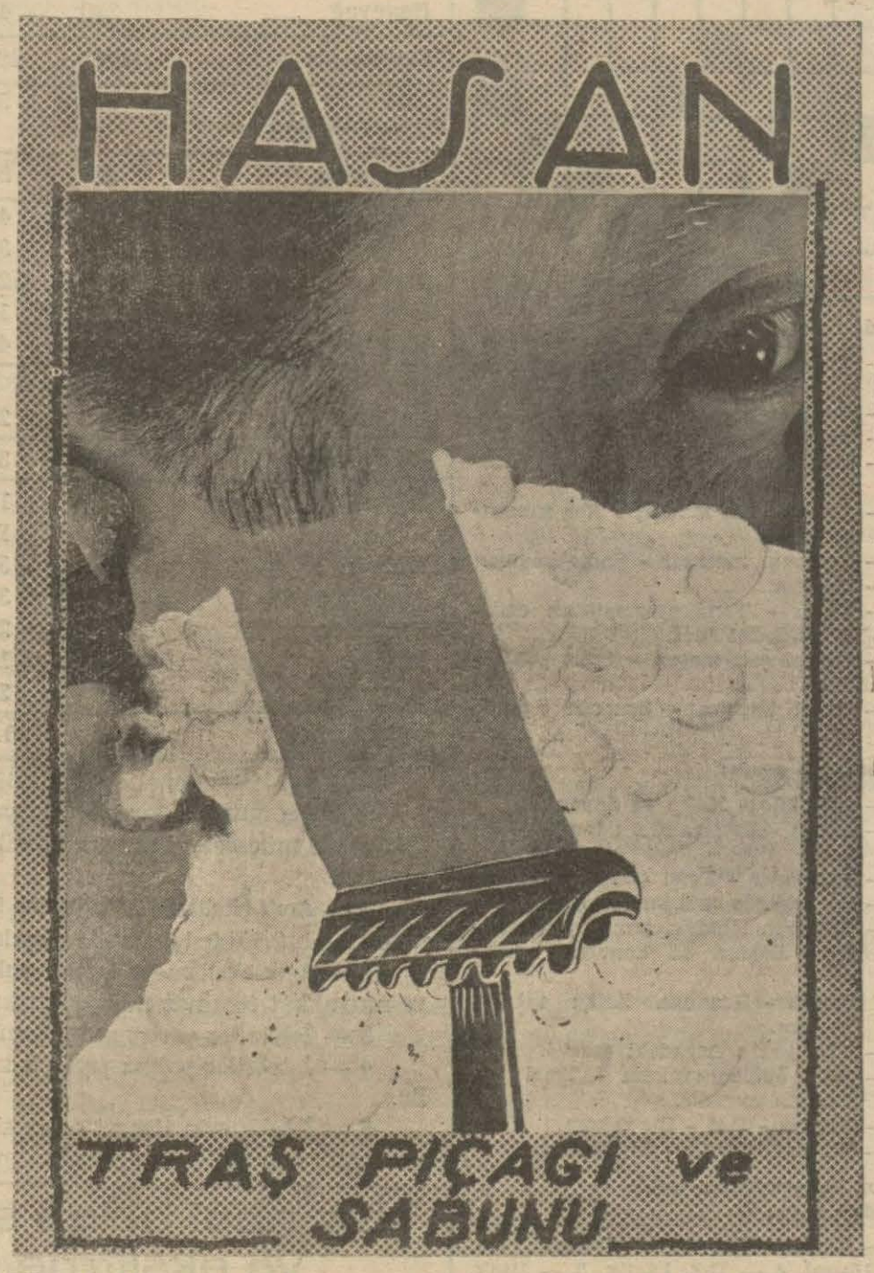

Kadınlar iyi traş olmuş erkekleri tercih ederler.

Cildi ve teni bozuk bir kadın nasıl erkekler tarafından hoş görülmez ise bir erkeğin de yüzü ve teni eğer fena ise kadınlarca hoş görülmez.

Temizlik ve cild güzelliği de ancak Hasan traş bıçağı, pudrası, sabunu, kremi, kolonyası, fırçasile kabildir.
Her yerde arayınız.

---

20 Ağustos Cumartesi günü akşamı

BÜYÜKDERE BEYAZ PARKTA
NÜNİR NUREDDİN KONSERİ

Konseri, Sabaha kadar devam edecek bir **KIR BALOSU** edecektir.

Baloyu Caz kralı GREGOR idare edecektir.

Otobüs ve vapur servisleri temin edilmiştir. Telefon: 32-43

GIDALAR
VÜCUDU ZEHİRLER:

Artık bu hakikatı öğrenmeyen kalmamıştır. Vücudu bu zehirlerden ve zehirli gıda bakiyelerinden kurtarmak için en doğru ve fennî yol.

HAKİKÎ KARLSBAT TUZU KULLANMAKTIR.

Karaciğer ve böbrekleri yoran zehirli maddeleri kâmilen eriten ve bu uzuvları yenileştirip canlandıran bu yegâne ve tabiî ilâç her sabah bir bardak sıcak suya bir çay kaşığı.

TABİİ KARLSBAD TUZU

koyarak içilir. Karaciğerleri tembel olanlar, safra taşı ve böbrek kumu sancısı çekenler bu sayede sıhhatlerini sigorta etmiş olurlar. Fakat:

Daima HAKİKÎ, TABİÎ KARLSBAT TUZUNU ARAYINIZ.

TÜRKİYE
Şeker Fabrikaları
ANONİM ŞİRKETİNDEN :

Hariçten memlekete ithal edilecek birinci parti küp ve kristal şekerini vermeğe talip olanların teklifleri, 25 Ağustos Perşembe günü saat onda Bahçekapıda Taşhan 42 numarada kabul edilecektir. Şartnamesi yukarıki adaresden alınabilir.